

Prognoza oddziaływania
na środowisko dla projektu
**„PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU
CHOSZCZEŃSKIEGO
NA LATA 2025-2030”**

WYKONAWCA OPRACOWANIA:

Zarząd Powiatu Choszczeńskiego

Ul. Nadbrzeżna 2

73-200 Choszczno

AUTOR OPRACOWANIA	DATA SPORZĄDZENIA	PODPIS AUTORA
mgr inż. Monika Szopińska - kierownik Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Choszcznie	29.09.2025	

SPIS TREŚCI	
WSTĘP	4
1. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	8
1.1. GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU CHOSZCZEŃSKIEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
1.1.1. Powiązania (spójność) Programu z innymi dokumentami	9
1.2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	16
1.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	17
1.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	17
2. OPIS, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA	18
2.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA W POWIECIE CHOSZCZEŃSKIM, W TYM NA OBSZARACH PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	18
2.1.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	18
2.1.2. Ochrona przed hałasem	22
2.1.3. Pola elektromagnetyczne	28
2.1.4. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych	29
2.1.4.1. Wody powierzchniowe	29
2.1.4.1.1. Jeziora	30
2.1.4.1.2. Rzeki	36
2.1.4.2. Wody podziemne	42
2.1.4.3. Zagrożenia i problemy dla wód powierzchniowych i podziemnych	44
2.1.5. Zasoby geologiczne	45
2.1.6. Gospodarka wodno-ściekowa	46
2.1.7. Gleby	55
2.1.8. Gospodarka odpadami	57
2.1.9. Zasoby przyrodnicze	59
2.2. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	82
2.3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	83
2.4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	86
2.5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA (W TYM NA OBSZARY NATURA 2000)	88
2.6. OCENA PROJEKTU PROGRAMU W KONTEKŚCIE ZAPISÓW ART. 33 USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	103
2.7. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU	105
3. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ KORZYSTNYCH DLA ŚRODOWISKA	108
3.1. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	108
3.2. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	110
4. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIETECHNICZNYM	111
5. OŚWIADCZENIE AUTORA, A W PRZYPADKU GDY WYKONAWCĄ PROGNOZY JEST ZESPÓŁ AUTORÓW - KIERUJĄCEGO TYM ZESPOŁEM, O SPEŁNIENIU WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 74A UST. 2, STANOWIĄCE ZAŁĄCZNIK DO PROGNOZY	115

WSTĘP

Projekt dokumentu pt. „**Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025-2030**”, dalej Program zalicza się do dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2024, poz. 1112 ze zm.). W związku z czym dla Programu wymagane jest sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko w ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „**Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025-2030**” sporządzona została w celu określenia wpływu na środowisko założonych w nim celów oraz zadań i stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Podstawę prawną opracowania prognozy stanowi art. 51, w związku z art. 46 ww. ustawy. Zgodnie z ww. artykułem prognoza oddziaływania na środowisko powinna:

1. zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

2. określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe

i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne,

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3. przedstawiać:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru, oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ww. ustawy informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa wyżej, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Starosta Choszczeński przed przystąpieniem do opracowywania projektu Programu zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla ww. dokumentu.

Odpowiadając na ww. wystąpienie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem oznaczonym sygnaturą: WPS.411.19.2025.KM z dnia 17.04.2025 r., wniósł o sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko ze szczególnym uwzględnieniem poniższych zagadnień:

- prognoza powinna w pełnym zakresie odpowiadać wymaganiom wynikającym z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale

społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przy zachowaniu warunków, o których mowa w art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy, zalecane jest przy tym, o ile to możliwe, zachowanie układu zagadnień przedstawionego w art. 51 ust. 2 tej ustawy;

- należy zwrócić szczególną uwagę na diagnozę stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem (art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy OOŚ), określenie przewidywanych, znaczących oddziaływań, spowodowanych realizacją ustaleń projektu Programu (art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy OOŚ) oraz przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub ewentualną kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań, a także rozwiązań alternatywnych (art. 51 ust. 2 pkt 3 lit. a i b ustawy OOŚ);
- należy przedstawić opis środowiska przyrodniczego terenu objętego projektem programu ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną na podstawie:
 - a) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 poz.1713),
 - b) Rozporządzenia Ministra Środowiska z 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r. poz. 2183);
 - c) Rozporządzenia Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409);
 - d) Rozporządzenia Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408);
 - e) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
 - f) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. Nr 25 poz. 133 ze zm.)- powyższe zagadnienia należy przedstawić na załączniku graficznym (Załącznik nr 1) do prognozy oddziaływania na środowisko.
- w prognozie należy przeprowadzić ocenę projektu programu w kontekście zapisów art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody;
- należy przedstawić na załączniku graficznym do prognozy lokalizację terenu objętego projektem programu w odniesieniu do istniejących form ochrony przyrody (Załącznik nr 1);
- wynik powyższej analizy należy wykorzystać do wyznaczenia i opisu obszarów problemowych, analizy oddziaływań skumulowanych, zaplanowania środków minimalizujących oraz ograniczających negatywne oddziaływanie, a w przypadku, gdy nie będą one wystarczające działań kompensujących;
- przedmiotem przeprowadzonej analizy i oceny oddziaływań na środowisko powinny być zarówno zadania inwestycyjne, jak też zamierzenia, które będą bezpośrednio sprzyjać poprawie, bądź zabezpieczeniu stanu środowiska;
 - należy wykazać także spójność ustaleń Programu z rozwiązaniami przyjętymi w innych opracowaniach strategicznych.

Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie pismem znak: NZNS.9022.7.4.2025 z dnia 02.04.2025 r. wniósł, iż prognoza powinna przede wszystkim odpowiadać wymaganiom art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz obejmować ocenę jakościową i ilościową wpływu realizacji i eksploatacji realizowanych i planowanych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska, oraz dać rzetelną ocenę oddziaływania na stan zdrowia ludzi, w szczególności w aspekcie: narażenia na hałas, wibracje i zanieczyszczenia powietrza, narażenia na promieniowanie elektromagnetyczne, zagrożeń dla ujęć i źródeł wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, z uwzględnieniem obszarów stref ochronnych tych ujęć, zagrożeń dla wód podziemnych, w szczególności GZWP (należy uwzględnić nakazy, zakazy i ograniczenia związane z ochroną zasobów wody), zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie, zwłaszcza na terenach zabudów mieszkaniowej/siedlisk ludzkich, zabudowy związanej ze stałym i czasowym pobytem dzieci i młodzieży (jednostki oświatowe) oraz na terenach rekreacyjno - wypoczynkowych, zapewnienia odpowiednich standardów jakości powietrza atmosferycznego. Prognoza powinna odnosić się do pełnej wersji projektowanego dokumentu i obejmować wszystkie planowane działania, również te dodatkowe i rezerwowe. Ponadto, w przypadku zidentyfikowania ryzyka wystąpienia negatywnych oddziaływań na zdrowie i życie ludzi, związanych z realizacją działań przewidzianych w projekcie, należy w prognozie w sposób szczególny odnieść się do możliwych metod ich skutecznej eliminacji bądź maksymalnego ograniczenia.

Zapisy zawarte w ww. uzgodnieniach uwzględniono w niniejszym opracowaniu.

Przy wykonywaniu niniejszej prognozy wykorzystano metody analityczne oraz prognostyczne, mające na celu identyfikację potencjalnych i rzeczywistych zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z przewidywanymi w projekcie Programu działaniami w kontekście realizacji oraz późniejszego wykorzystania powstałej infrastruktury.

Należy zauważyć, że analizowany Program stanowi dokument strategiczny wskazujący kierunki działań w kontekście poprawy i ochrony poszczególnych komponentów środowiska na terenie powiatu choszczeńskie, nie stanowi natomiast podstaw do przeprowadzenia działań realizacyjnych. Program ochrony środowiska wskazuje główne kierunki działań koniecznych do realizacji w celu osiągnięcia wyznaczonych celów, nie zawiera natomiast szczegółowych rozwiązań dotyczących poszczególnych zadań. W przedstawionej prognozie zidentyfikowano i przeanalizowano kierunki tych oddziaływań.

Jednocześnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona dla przedmiotowego Programu nie zawiera i nie zastępuje strategicznych ocen oddziaływań na środowisko, planowanych przedsięwzięć niezbędnych do osiągnięcia wskazanych celów, dla których zgodnie z przepisami prawa wymagane jest przeprowadzenia odrębnej oceny.

1. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

1.1. GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU CHOSZCZEŃSKIEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030” sporządzony został bazując na „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” opracowanych przez Ministerstwo Środowiska we wrześniu 2015 r. Ponadto stanowi on aktualizację poprzedniego „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2030 r.” Analizowany program jest dokumentem strategicznym opisującym stan środowiska, diagnozującym występujące w powiecie choszczeńskim problemy środowiskowe oraz wskazującym cele i kierunki jakie należy realizować w celu eliminacji zdiagnozowanych problemów.

Na podstawie ww. wytycznych oraz bazując na poprzednim Programie dokonano aktualnej oceny stanu środowiska na terenie powiatu choszczeńskiego oraz wyznaczono cele, kierunki interwencji i zadania, z uwzględnieniem dziesięciu obszarów interwencji:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza.
2. Zagrożenia hałasem.
3. Pola elektromagnetyczne.
4. Gospodarowanie wodami.
5. Gospodarka wodno-ściekowa.
6. Zasoby geologiczne.
7. Gleby.
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.
9. Zasoby przyrodnicze.
10. Zagrożenia poważnymi awariami.

W Prognozie dokonano oceny skutków realizacji Programu na poszczególne ww. komponenty środowiska, przedstawiono potencjalne zagrożenia dla środowiska wynikające z realizacji działań zaplanowanych w Programie.

Poniżej przedstawiono główne kierunki interwencji dla przedmiotowego Programu:

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

- I. Poprawa i ochrona jakości powietrza.

ZAGROŻENIA HAŁASEM

- I. Poprawa klimatu akustycznego na terenie powiatu choszczeńskiego.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

- I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.

GOSPODAROWANIE WODAMI

- I. Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.
- II. Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą.

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

I. Dalszy rozwój infrastruktury wodnościekowej i racjonalna gospodarka wodnościekowa.

ZASOBY GEOLOGICZNE

I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.

GLEBY

I. Ochrona gleb oraz racjonalna gospodarka zasobami glebowymi.

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.

ZASOBY PRZYRODNICZE

I. Ochrona zasobów przyrodniczych.

II. Rozwój i utrzymywanie terenów zieleni.

III. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych, edukacja przyrodnicza.

IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii.

Zadania określone do realizacji w ramach ww. celów bardziej szczegółowo przedstawiono w dalszej części niniejszego opracowania.

1.1.1. Powiązania (spójność) projektu Programu z innymi dokumentami

Analizowany Program stanowić będzie lokalny dokument określający obszary i cele, które przyczynić się mają do poprawy środowiska w powiecie choszczeńskim. Ww. projekt jest spójny i powiązany z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla tj.:

STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

W Strategii jako pierwsze z wyzwań rozwojowych kraju do 2030 roku określono adaptację do zmian klimatu oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska. Zmiany klimatu należy traktować jako proces, który stwarza problemy i szanse rozwojowe dla kraju i regionów. Niekorzystnym zjawiskiem związanym ze zmianami klimatu jest przede wszystkim ocieplanie się klimatu. Zagrożenia związane z tymi zmianami wynikają, przede wszystkim, ze zwiększenia częstotliwości i intensywności ekstremalnych zjawisk pogodowych (np. nawalnych deszczy, suszy, wiatrów, fali upałów), powodują straty dla gospodarki i są kosztowne dla administracji. Można, przynajmniej częściowo, minimalizować ich negatywne skutki, a w sprzyjających warunkach terenowych można te skutki pożytecznie wykorzystać, w szczególności w miastach (np. zagospodarowanie wód opadowych poprzez ogrody deszczowe, oczka wodne, suche i podziemne zbiorniki, zielone dachy i ściany itp.). Ryzyko utraty różnorodności biologicznej to również globalny problem, który znajduje swój wyraz na poziomie regionalnym. Przyroda odgrywa istotną rolę m.in. w adaptacji do skutków zmian klimatu oraz w zapobieganiu zmianom klimatycznym (zwłaszcza poprzez ekosystemy leśne), a także jest podstawą rozwoju sektorów bazujących na usługach ekosystemowych, charakterystycznych dla danych regionów, np.

leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki. Zagrożenia stwarzane przez zmiany klimatyczne mogą wywoływać również pozytywne bodźce dla rozwoju poprzez zwiększenie popytu na nowe produkty, np. wytrzymalsze materiały budowlane oraz nowe rodzaje usług związanych z działaniami minimalizującymi negatywne skutki zmian klimatu. W tym kontekście zmiany klimatu będą sprzyjać rozwojowi „zielonej gospodarki” oraz tworzeniu „zielonych innowacji”. Ponadto, kształtowanie przyrodniczych struktur przestrzennych, zapewniających nie tylko spójność najcenniejszych obszarów przyrodniczych, ale również podnoszących odporność najwartościowszych obszarów (Natura 2000, formy ochrony przyrody, kompleksy leśne) jest kluczowe dla przeciwdziałania zmianom klimatycznym.

DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU. POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI

Priorytetowe cele to zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska, wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych oraz zwiększenie dostępności terytorialnej Polski.

POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA 2030 - STRATEGIA ROZWOJU W OBSZARZE ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (PEP2030)

Priorytetowe cele strategii to:

- ŚRODOWISKO I ZDROWIE. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO, a więc:
 - zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
 - likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
 - ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
 - przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej.
- ŚRODOWISKO I KLIMAT, ŁAGODZENIE ZMIAN KLIMATU I ADAPACJA DO NICH ORAZ ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH, a więc:
 - przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom klimatu.
- ŚRODOWISKO I GOSPODARKA. ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI ŚRODOWISKA, a więc:
 - zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego,
 - wspieranie gospodarki leśnej,
 - gospodarka odpadami w obiegu zamkniętym,
 - zarządzanie zasobami geologicznymi,
 - wdrażanie nowych technologii, upowszechnienie BAT.

POLITYKA ENERGETYCZNA POLSKI DO 2040 ROKU (PEP2040)

PEP2040 jest jedną z 9 zintegrowanych strategii sektorowych, wynikających ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. PEP2040 jest spójna z Krajowym planem na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030. Priorytetowe cele polityki to niskoemisyjna

transformacja energetyczna, zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego poprzez: niskoemisyjny transport, dążenie do dobrej jakości powietrza poprzez inwestycje w sektorze ciepłownictwa, promowanie domów niskoemisyjnych.

KRAJOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI 2028

Podstawowym celem jest:

- dążenie do poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości 55% dla 2025 roku i 65% dla 2035 roku,
- minimalizacja składowanych odpadów do poziomu 30% w 2025 roku i 10% w 2035 roku,
- wspieranie działań w zakresie ponownego użycia produktu, szeroko pojęte ZPO (zapobieganie powstawaniu odpadów), ze szczególnym uwzględnieniem ZPO żywności,
- zapewnienie utrzymania poziomów wydajności recyklingu zużytych baterii i akumulatorów,
- osiągnięcie odpowiedniego poziomu odzysku i recyklingu odpadów powstających z produktów m.in. odpadów opakowaniowych, zużytych opon, olejów odpadowych.

PROGRAM OCZYSZCZANIA KRAJU Z AZBESTU NA LATA 2009-2032

Priorytetowe cele programu to: usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych, spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju oraz likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

NARODOWY PROGRAM ROZWOJU GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ

NPRGN określa jako cel główny rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zachowaniu zrównoważonego rozwoju kraju.

STRATEGICZNY PLAN ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030 - SPA2020

Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. W dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża.

MAPA DROGOWA TRANSFORMACJI W KIERUNKU GOSPODARKI O OBIEGU ZAMKNIĘTYM (GOZ)

Mapa drogowa transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym jest jednym ze strategicznych projektów Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju.

Mapa drogowa stanowi element nowej koncepcji rozwoju gospodarczego, w którym produkty, materiały oraz surowce mają pozostawać w gospodarce najdłużej jak to możliwe, przy jednoczesnym minimalizowaniu powstawania odpadów.

**KRAJOWY PROGRAM OGRANICZANIA ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA
(KPOZP)**

Dokument został przyjęty w celu wypełnienia zobowiązań wynikających z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylenia dyrektywy 2001/81/WE (dyrektywa NEC).

Dyrektywa ustanowiła zobowiązania państw członkowskich w zakresie redukcji emisji antropogenicznych zanieczyszczeń m.in. do obniżenia strat powodziowych.

**STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU WSI, ROLNICTWA
I RYBACTWA 2030**

Główne cele Strategii to:

- wsparcie inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich,
- poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich przez budowę lub modernizację gminnej i powiatowej sieci drogowej,
- działania na rzecz zmniejszenia udziału przejazdów indywidualnym transportem zmotoryzowanym i zachęcanie do korzystania z transportu publicznego, promocja ruchu rowerowego i pieszego,
- budowa, rozbudowa i modernizacja sieci gazowej przesyłowej i dystrybucyjnej,
- wsparcie dla budowy, odbudowy i prawidłowego wykorzystania urządzeń melioracyjnych oraz powiększenia retencji wodnej,
- zarządzanie wodami opadowymi na obszarach zurbanizowanych przez różne formy retencji i rozwój infrastruktury zielonej,
- dynamizacja przedsięwzięć na rzecz likwidacji niskiej emisji z systemów grzewczych,
- utrzymanie, a w miarę dostępności gruntów do zalesienia, zwiększenie ogólnej lesistości kraju oraz zwartości kompleksów leśnych i powierzchni zalesianych,
- identyfikacja gleb zanieczyszczonych na terenach wiejskich,
- zwiększanie efektywności energetycznej budynków/obiektów,
- ochrona produktywności gruntów rolnych,
- stymulowanie rozwoju alternatywnych, bezemisyjnych źródeł ciepła, co przyczyni się do obniżenia niskiej emisji, w szczególności na terenach słabiej zurbanizowanych,
- wsparcie produkcji energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu (kogeneracja),
- rozbudowa systemów dystrybucji energii oraz zwiększanie wykorzystania OZE,
- opracowanie i wdrożenie kompleksowych działań w zakresie zapobiegania skutkom utrzymywania się długotrwałych wysokich temperatur lub małej ilości opadów i w ich następstwie susz.

„PLAN GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARZE DORZECZA ODRY”

W Planie określono do realizacji m.in. następujące działania służące ochronie jednolitych części wód:

- działania służące zapewnieniu ciągłości biologicznej oraz morfologicznej rzek i potoków,
- działania ukierunkowane na przywrócenie ciągłości biologicznej poprzez przebudowę budowli poprzecznych,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

- działania nakierowane na ochronę i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta,
- działania służące poprawie stanu elementów hydromorfologicznych w zakresie spełnienia celów środowiskowych, w tym działania renaturyzacyjne uwzględniające status oraz funkcje cieku, a także działania naprawcze dla obszarów chronionych,
- działania nakierowane na kształtowanie stosunków wodnych w zlewni JCWP, w tym ochronę ekosystemów wodnych i od wód zależnych oraz odtwarzanie warunków siedliskowych z uwzględnieniem celów środowiskowych wskazanych dla obszarów chronionych,
- działania nakierowane na kształtowanie stosunków wodnych w zlewni JCW,
- działania nakierowane na adaptację do zmian klimatu oraz poprawę warunków dla obszarów chronionych mające na celu opracowanie oraz realizację przedsięwzięć zmierzających do poprawy retencji na terenach leśnych, rolniczych,
- działania z zakresu gospodarki ściekowej związane z ograniczeniem presji komunalnej (w aglomeracjach i na obszarach nieurbanizowanych),
- działania kontrolne działalności rolniczej - działania kontrolne realizacji Programu azotanowego oraz związane ze stosowaniem środków ochrony roślin,
- działania edukacyjne dla rolników, w których zidentyfikowano źródła presji rolniczej przyczyniające się do złego stanu wód,
- działania nastawione na kontrole gospodarowania wodami oraz przeglądy pozwoleń wodnoprawnych.

KRAJOWY PROGRAMU ZWIĘKSZANIA LESISTOŚCI (AKTUALIZACJA)

Szczególną funkcją zalesień powinno być odpowiednie kształtowanie struktur przestrzennych zasobów przyrody, zwiększanie ich biologicznej aktywności i różnorodności. Ważnym zadaniem Programu zalesiania jest ochrona i wzmacnianie oraz łączenie najcenniejszych obszarów przyrodniczych we wspólny system. Bardzo istotnym problemem jest też racjonalne przestrzenne rozmieszczenie przyszłych zalesień.

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO 2030**

Dokument ma na celu realizację krajowej polityki ochrony środowiska na szczeblu wojewódzkim, zgodnie z dokumentami strategicznymi i programowymi. Stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem na obszarze województwa zachodniopomorskiego. Dokument opisuje 10 obszarów interwencji, które odpowiadają poszczególnym komponentom środowiska lub obszarom mającym wpływ na stan środowiska. Opis każdego z obszarów składa się z analizy stanu aktualnego środowiska, identyfikacji problemów, które występują w danym obszarze, wyznaczeniu celów i działań zmierzających do poprawy stanu danego komponentu. Program zawiera również wskazania w zakresie monitorowania postępu wdrażania działań poprzez dobór odpowiednich wskaźników środowiskowych. W opisie każdego z obszarów znajdują się również zagadnienia horyzontalne wskazane w Wytocznych. Są nimi: adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, monitoring oraz edukacja ekologiczna.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO DO ROKU 2030

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego jest aktem wyboru - spośród szerokiego katalogu celów rozwojowych dedykowanych poszczególnym obszarom aktywności samorządu województwa. Strategia identyfikuje obszary priorytetowe, dla których sformułowano cele strategiczne polityki rozwoju województwa zachodniopomorskiego, wyznaczające ścieżkę do osiągnięcia zamierzonej wizji rozwoju regionu w perspektywie do roku 2030. Wszystkie kierunkowe działania sektorowe realizowane w ramach szerokiego obszaru aktywności samorządu województwa pozostają zbieżne z tym strategicznym wyborem lub też stanowią jego dopełnienie. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego jest opracowaniem wyznaczającym kierunki, ale też określającym przestrzeń do działania. Jest dokumentem samorządu województwa, jednakże podmiotem programowania strategicznego jest regionalna wspólnota samorządowa, którą tworzą wszyscy mieszkańcy województwa.

AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA DLA STREF WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO TJ. AGLOMERACJI SZCZECIŃSKIEJ, MIASTA KOSZALIN ORAZ STREFY ZACHODNIOPOMORSKIEJ (STREFA ZACHODNIOPOMORSKA)

14 września 2023 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego przyjął uchwałę nr XLV/540/23 w sprawie określenia Aktualizacji Programu ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej. Podstawowym celem Programu ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej jest poprawa jakości powietrza poprzez dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza oraz osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń na mieszkańców. Zaplanowano działania mające na celu uzyskanie maksymalnego efektu ekologicznego poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł, które w największy sposób oddziałują na wielkość stężeń substancji w powietrzu. Do osiągnięcia celu Programu konieczna jest realizacja zadań wskazanych w harmonogramie działań naprawczych oraz uwzględnianie kierunków działań, które mają wpływ na poprawę stanu jakości powietrza w sposób pośredni.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO NA LATA 2025 - 2030 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2031-2036 (WPGO 2030)

Plan stanowi aktualizację Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami przyjętego przez Sejmik Województwa Uchwałą Nr/XX/240/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 października 2020 r. w sprawie aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami na lata 2020-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2032 wraz z załącznikiem Planem Inwestycyjnym. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2025-2030 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2031-2036 (WPGO 2030) został sporządzony w związku z aktualizacją Krajowego planu gospodarki odpadami 2028 (KPGO 2028), który został przyjęty Uchwałą nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023. Celem opracowania WPGO 2030 jest przeprowadzenie analizy aktualnego stanu systemu gospodarki odpadami w województwie zachodniopomorskim oraz zaplanowanie i wdrożenie niezbędnych inwestycji, które przyczynią się do osiągnięcia wymaganych rezultatów w zakresie gospodarki odpadami

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

wynikających z przepisów krajowych i UE. WPGO 2030 aktualizuje także plan priorytetowych inwestycji z zakresu gospodarki odpadami na terenie województwa, szczególnie w obszarze gospodarki odpadami komunalnymi aby umożliwić ich finansowanie ze środków publicznych. Wynika to z wymagań art. 35a ustawy o odpadach zgodnie z którym warunkiem dopuszczalności finansowania budowy, rozbudowy lub modernizacji instalacji przeznaczonych do przetwarzania odpadów komunalnych ze środków Unii Europejskiej lub funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej jest ich ujęcie w Planie inwestycyjnym. Warunek ten nie dotyczy instalacji do recyklingu odpadów, których finansowanie ze środków publicznych nie jest uzależnione od ujęcia w WPGO.

MAPA AKUSTYCZNA RECZA W OTOCZENIU DROGI KRAJOWEJ NR 10 ORAZ DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 151

Efektem realizacji projektu PL0298 „Usprawnienie wdrażania i egzekucji prawa z zakresu ochrony środowiska poprzez doposażenie w nowoczesną aparaturę kontrolno-pomiarową WIOŚ w Szczecinie” w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego, było sporządzenie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie 10 map akustycznych, w tym mapy akustycznej otoczenia drogi krajowej nr 10 oraz drogi wojewódzkiej nr 151 w Reczu. Klimat akustyczny miasta Recz oceniony został na podstawie badań i modelowania hałasu drogowego. W ww. opracowaniu, w celu poprawnego wykorzystania mapy akustycznej, zalecono uwzględnienie wyników analiz akustycznych dla obszarów zagrożonych ponadnormatywnym hałasem w dokumentach strategicznych tworzonych na różnych szczeblach (województwa, powiatu, gminy), szczególnie w programach ochrony środowiska, strategiach rozwoju i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W opracowanym Programie ochrony środowiska uwzględniono ww. informacje.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA PRZED HAŁASEM DLA WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

26 czerwca 2024 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego przyjął „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa zachodniopomorskiego” (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2024 r., poz. 3294). Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa zachodniopomorskiego (POH) jest dokumentem strategicznym, który stanowi istotny element długookresowej polityki w zakresie ochrony mieszkańców województwa przed hałasem w środowisku. Celem programu jest: zapobieganie powstawaniu hałasu w środowisku, poprawa klimatu akustycznego w środowisku poprzez działania ograniczające poziom hałasu tam, gdzie jest to konieczne, tj. na terenie miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy jak również wzdłuż głównych dróg i głównych linii kolejowych - tzw. ochrona czynna, oraz zachowanie korzystnych warunków akustycznych w środowisku - tzw. ochrona bierna.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU CHOSZCZEŃSKIEGO NA LATA 2016 -2030

Główne cele strategiczne Strategii Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego obejmują:

- a. rozwój infrastruktury technicznej i społecznej,
- b. rozwój konkurencyjnej gospodarki lokalnej i rynku pracy,
- c. wzrost tożsamości i spójności społecznej mieszkańców powiatu,
- d. rozwój turystyki oraz zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich.

Kierunki działań zaprezentowane w Programie odzwierciedlają cele i kierunki wyznaczone w strategiach, planach i programach wyższego szczebla.

1.2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Sporządzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego Programu odbywało się równolegle ze sporządzaniem programu ochrony środowiska na lata 2025 - 2030. Zgodnie z art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Główną metodą zastosowaną przy opracowywaniu niniejszej prognozy jest analiza, której poddano proponowane do realizacji na terenie powiatu choszczeńskiego cele, kierunki interwencji oraz zadania. Analizowano zgodność treści projektowanego Programu z ustaleniami i celami innych dokumentów strategicznych. Zgodność Programu z ww. dokumentami wykazano w pkt 1.1.1. niniejszej Prognozy. Omówiono również możliwe do przewidzenia skutki realizacji Programu dla środowiska. Przy ustalaniu tych oddziaływań na środowisko opierano się głównie na ocenie potencjalnych oddziaływań wynikających z rodzaju zaplanowanych celów, kierunków interwencji i zadań. Przeanalizowano dostępne dokumenty takie jak np. informacje o stanie środowiska w powiecie choszczeńskim, dane z GUS z ostatnich lat, waloryzację przyrodniczą Województwa Zachodniopomorskiego, dane przestrzenne, akty prawne. Przy ocenie stanu środowiska na terenie powiatu choszczeńskiego bazowano głównie na danych z lat **2022-2025** (miejscami również starsze), w zależności od stopnia zaktualizowania i dostępności informacji.

Dokonano również analizy przestrzennej terenu powiatu choszczeńskiego na tle obszarów cennych przyrodniczo - w celu określenia wpływu planowanych działań i kierunków interwencji na formy ochrony przyrody, a także siedliska i gatunki roślin, zwierząt i grzybów występujących na terenie powiatu. Do przedstawienia występowania na terenie powiatu choszczeńskiego form ochrony przyrody, siedlisk, gatunków, stref ochronnych gatunków wykorzystywano udostępnione przez RDOŚ w Szczecinie dane przestrzenne, dane GDOŚ, dane WMS zawarte w ogólnodostępnych bazach.

Z uwagi na to, że projekt Programu obejmuje tereny zajmujące różne części powiatu choszczeńskiego jako teren „objęty potencjalnym oddziaływaniem” przyjęto cały obszar powiatu choszczeńskiego. Utrudnieniem przy sporządzaniu Prognozy jest brak jednolitej metodyki w odniesieniu do prognoz oddziaływania dokumentów, za wyjątkiem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także szczególny charakter omawianego dokumentu, gdyż nie wskazuje on szczegółowo zakresu projektowanych prac w ramach realizacji dokumentu. Ponadto strategiczna ocena odnosi się do szerokiego spectrum zagadnień - wskazujących cele i kierunki - odmiennie niż w przypadku oceny oddziaływania na środowisko, nie ma w niej możliwości odniesienia do konkretnych rozwiązań.

Do analizy przyjęto dwa warianty możliwych oddziaływań, z uwzględnieniem zapisów dokumentów strategicznych uchwalanych na poziomie krajowym, wojewódzkim i powiatowym:

1. wariant „0”- nie wdrożenia Programu;
2. wariant „1”- związany z realizacją opracowanego Programu.

Prognozę oddziaływania na środowisko wykonano w oparciu o zapisy ww. ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku* (...). Ponadto kierowano się również zapisami ustawy *o ochronie przyrody*, która to uszczegóławia przepisy ustanowione dla obszarów podlegających ochronie objętych formami ochrony przyrody, w szczególności obszarów Natura 2000, jak również w zakresie ochrony gatunkowej.

1.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Ocena realizacji założonych celów, kierunków interwencji i zadań określonych w analizowanym Programie przeprowadzana będzie poprzez:

- ocenę realizacji poszczególnych celów, kierunków, zadań, w ramach sporządzanych co 2 lata raportów z wykonania programu ochrony środowiska. Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 - *Prawo ochrony środowiska* (tj. z 2025 poz. 647 ze zm.) zarząd powiatu jest obowiązany sporządzać raporty oraz przedkładać je radzie powiatu. Jako źródło danych służą przede wszystkim dane (w tym statystyczne) będące w posiadaniu organów administracji, oraz informacje pochodzące od podmiotów obowiązanych do realizacji zadań przypisanych w Programie;
- ocenę wdrażania Programu mierzoną za pomocą wskaźników proponowanych do oceny programu ochrony środowiska. Wskaźniki będą obrazowały zmiany jakie zaszły w środowisku w kolejnych latach.

1.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Obszar objęty Programem obejmuje wyłącznie teren powiatu choszczeńskiego. Oddziaływanie transgraniczne oznacza jakiegokolwiek, niekoniecznie globalne, oddziaływanie odczuwalne na terenie jednej ze stron Konwencji z Espoo, spowodowane przedsięwzięciem zlokalizowanym na terenie innej Strony. Konwencja z Espoo to Konwencja EKG ONZ o Ocenach Oddziaływania na Środowisko w Kontekście Transgranicznym. Skala i rodzaj zamierzeń inwestycyjnych wskazują, że nie będą one znacząco oddziaływać na poszczególne elementy środowiska, oddziaływanie będzie całkowicie lokalne.

Z uwagi na lokalizację powiatu choszczeńskiego (ok. 60 km od zachodniej granicy, ponad 200 km od południowej granicy oraz ponad 500 km od wschodniej granicy kraju) oraz lokalny zasięg planowanych celów, kierunków nie wystąpi jakiegokolwiek wpływ transgraniczny ze strony realizacji analizowanego Programu. Nie przewiduje się zatem transgranicznego oddziaływania na środowisko.

2. OPIS, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA

2.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA W POWIECIE CHOSZCZEŃSKIM, W TYM NA OBSZARACH PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Szczegółowa ocena stanu środowiska w powiecie choszczeńskim została przedstawiona w projekcie Programu, dla którego wykonana została niniejsza Prognoza. Poniżej pokrótce przedstawiono najważniejsze aspekty określające istniejący stan środowiska w powiecie choszczeńskim.

2.1.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

KLIMAT

Obszar województwa zachodniopomorskiego podzielony został na 10 krain klimatycznych: Kraina I Zalewu Szczecińskiego; Kraina II Trzebiatowska; Kraina III KołobrzESCO-Darłowska; Kraina IV Koszalińska; Kraina V Nowogardzko-Gryficka; Kraina VI Pyrzycko-Goleniowska; Kraina VII Drawsko-Szczecinecka; Kraina VIII Wałecka; Kraina IX Myśliborska; Kraina X Doliny Dolnej Odry.

W podziale krain klimatycznych powiat choszczeński w przewadze znajduje się w obszarze Krainy IX - Myśliborskiej. Zróżnicowane ukształtowanie terenu (wzniesienia morenowe) oraz pokrycie powierzchni dużą ilością jezior i lasów decyduje o łagodniejszym umiarkowanym klimacie, który pozostaje pod wpływem klimatu oceanicznego. Występuje tutaj regionalne i lokalne zróżnicowanie warunków klimatycznych. Część północna krainy jest znacznie chłodniejsza, powiat choszczeński leży w części cieplejszej i bardziej suchej.

Średnie roczne nasłonecznienie od 1540 godzin na północnej granicy wzrasta do 1590 godzin na południowej granicy krainy. Średnie roczne temperatury spadają z kierunku zachodniego na wschodni, mieszczą się w przedziale 8,5°C - 8,2°C, przy czym średnia temperatura stycznia zawiera się w przedziale od -0,8°C do -1,5°C. Średnia temperatura w lipcu od 17,7°C w części północno-wschodniej do ponad 18°C w południowo-zachodniej, temperatura poniżej 17,5°C występuje w strefie wzniesień morenowych. Przymrozki wiosenne zanikają pod koniec kwietnia a przymrozki jesienne pojawiają się między 15 a 20 października. Okres wegetacyjny roślin trwa od 221 do 225 dni, okres gospodarczy trwa od 247 do 258 dni, prace polowe rozpoczynają się w połowie marca. Roczne sumy opadów kształtują się w przedziale od 530 mm do 610 mm, natomiast pokrywa śnieżna występuje w okresie 50 dni. Wiatry najczęściej występują z zachodu i południowego zachodu.

Zmiany klimatu

Wyniki analiz naukowych oraz scenariusze klimatyczne wykonane w ramach „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) jednoznacznie wskazują, iż klimat Polski ulega systematycznej zmianie. Największe zagrożenie dla gospodarki oraz społeczeństwa stanowią:

- wzrost średniej rocznej temperatury powietrza;
- zmiana struktury opadów - opady są bardziej gwałtowne, krótkotrwałe oraz nieregularne;

- wzrost częstotliwości występowania oraz nasilenia zjawisk ekstremalnych takich jak: silne wiatry, nawalne deszcze, burze, fale upałów.

Straty spowodowane zmianami klimatycznymi występują corocznie na całym świecie. W Polsce w ciągu ostatnich 40 lat straty poniesione w wyniku zmian klimatycznych oszacowano na 16 mld euro (ok. 70 mld zł). Tylko w 2021 r. łączna wartość wypłaconych szkód z tytułu katastrof naturalnych wyniosła 994 mln zł i została przeznaczona na pokrycie szkód wyrządzonych przez nawalne deszcze, podtopienia, burze, grad i huragany. Adaptacja do zmieniających się warunków klimatycznych jest więc zasadną koncepcją działania na wielu poziomach: międzynarodowym, krajowym, jak również lokalnym. Przygotowanie się do zmieniających warunków klimatycznych (adaptacja do zmian klimatu) staje się więc uzasadnioną strategią działania na poziomie międzynarodowym, krajowym oraz lokalnym. Szczególnie narażone na negatywne skutki zmian klimatycznych są obszary miejskie skupiające w jednym miejscu ludzi, usługi i infrastrukturę. Dla miast szczególne zagrożenie stanowią zmiany warunków termicznych w obszarach zurbanizowanych, nawalne deszcze powodujących lokalne podtopienia, występowania suszy hydrologicznej i rolniczej, zaburzenia w cyrkulacji powietrza.

Zmiany klimatu wywierają również wpływ na dostawy energii, z tego względu, iż korzystanie przy produkcji energii z OZE uzależnienie jest od warunków pogodowych (np. siła wiatru, promieniowanie słoneczne), co generuje wyzwania w zakresie zapewnienia ciągłości dostaw energii. Również przeważające w Polsce elektrownie węglowe narażone są na niekorzystne warunki pogodowe (np. upały), choć w mniejszym stopniu niż instalacje wykorzystujące OZE.

Uwzględniając powyższe należy podejmować kompleksowe czynności adaptacyjne w zakresie gospodarki wodnej, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, ochrony zdrowia (ludzi, zwierząt i roślin), ekosystemów przybrzeżnych i morskich oraz różnorodności biologicznej. Działania adaptacyjne powinny wspierać działania mające na celu minimalizację zjawiska suszy i powodzi, rozwój form małej retencji, rozwój OZE, rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury, likwidację tzw. „wysp ciepła” (poprzez np. rewitalizację parków, zieleńców, zakładanie łąk kwietnych), czy doposażenie służb ratowniczych (np. wozów i sprzętów gaśniczych, urządzeń do odpompowywania wody).

JAKOŚĆ POWIETRZA

Poziom całkowitej emisji głównych zanieczyszczeń powietrza w Polsce, w tym dwutlenku węgla - głównego gazu cieplarnianego, należy do jednego z wyższych wśród krajów Unii Europejskiej. W przeliczeniu na 1 mieszkańca Polski roczna emisja dwutlenku węgla w 2023 r. wyniosła 7,5 t. W związku z alarmującymi doniesieniami dotyczącymi stanu jakości powietrza w Polsce, działania zmierzające ku ochronie powietrza stały się zagadnieniem priorytetowym i są realizowane przez podmioty zarówno publiczne jak indywidualne.

Regionalny Departament Monitoringu Środowiska w Szczecinie, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska opracował w 2025¹ r. roczną ocenę jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim, odnoszącą się do jakości powietrza w 2024 r., zgodnie z podziałem województwa na strefy:

¹ INFORMACJA O STANIE ŚRODOWISKA W POWIECIE CHOSZCZEŃSKIM W ROKU 2024” – WRZESIEŃ 2025

- aglomeracja szczecińska - miasto Szczecin,
- miasto Koszalin - miasto o liczbie ludności zbliżonej do 100 tys.,
- strefa zachodniopomorska - stanowiąca pozostały obszar województwa nie wchodzący w skład aglomeracji szczecińskiej i miasta Koszalin (w tym powiat choszczeński).

Odrębnie, dla każdej substancji dokonano klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

- przekracza poziom dopuszczalny - **klasa C**
- nie przekracza poziomu dopuszczalnego - **klasa A**
- przekracza poziom docelowy - **klasa C**
- nie przekracza poziomu docelowego - **klasa A**
- przekracza poziom celu długoterminowego - **klasa D2**,
- nie przekracza poziomu celu długoterminowego - **klasa D1** .

Oceny poziomu substancji w powietrzu na obszarze stref województwa dokonano na podstawie funkcjonującego systemu oceny jakości powietrza, szczegółowo określonego w „Programie Państwowego Monitoringu Środowiska za rok 2024”. Na system taki składały się: pomiary automatyczne i manualne w stałych punktach oraz obliczenia modelowe rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu. Modelowanie matematyczne transportu i przemian substancji w powietrzu, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa może stanowić metodę uzupełniającą w stosunku do pomiarów stężeń zanieczyszczeń powietrza. Realizacja modelowania stężenia wybranych zanieczyszczeń na potrzeby wsparcia rocznej oceny jakości powietrza w strefach w Polsce, zgodnie z zapisami ustawy POŚ (art. 88 ust. 6 ustawy), została od roku 2019 powierzona Instytutowi Ochrony Środowiska - Państwowemu Instytutowi Badawczemu (IOS-PIB). Wyniki obliczeń dostarczyły istotnych informacji o występujących stężeniach zanieczyszczeń w układzie przestrzennym, na obszarze stref, gdzie nie były prowadzone pomiary. Na podstawie wyników obliczeń modelowych zdefiniowano dodatkowo metody obiektywnego szacowania, które posłużyły do wyznaczenia obszarów przekroczeń poziomów kryterialnych na obszarach pozostających poza zasięgiem stacji pomiarowych.

Zgodnie z zapisami zawartymi w „Wykonawczym Programie Państwowego Monitoringu Środowiska za rok 2024” na obszarze powiatu choszczeńskiego nie prowadzono pomiarów stężeń substancji w powietrzu, a oceny dla tego obszaru, wchodzącego w skład strefy zachodniopomorskiej, dokonano w oparciu o obliczenia modelowe rozprzestrzeniania zanieczyszczeń powietrza oraz metody szacowania oparte o wyniki tych obliczeń. Roczna ocena jakości powietrza, o której wspomniano wyżej, pozwoliła uzyskać informacje na temat poziomu stężeń substancji wobec których zgodnie z prawem zachodzi obowiązek przeprowadzenia oceny.

W raporcie za rok 2024 r. uwzględniono wszystkie zanieczyszczenia, dla których w świetle przepisów prawa krajowego istnieje obowiązek prowadzenia oceny. Badaniom podlegały: ze względu na ochronę zdrowia ludzi: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył zawieszony PM_{2,5}, oraz zawartość ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(a)pirenu (BaP) w pyłe zawieszony PM₁₀, ze względu na ochronę roślin: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x), ozon (O₃).

WYNIKI KLASYFIKACJI STREF:

W przeprowadzonej klasyfikacji stref dla zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, pyłu PM_{2,5}, pyłu PM₁₀, Pb, As, Cd, Ni, B(a)P i O₃ (poziom docelowy) - strefa zachodniopomorska, w skład której wchodzi powiat choszczeński - otrzymała w roku 2024 klasę A ze względu na ochronę zdrowia ludzi (TAB 1). W przypadku wystąpienia klasy A nie są wymagane działania naprawcze.

Nie odnotowano również przekroczenia poziomów kryterialnych określonych ze względu na ochronę roślin dla dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O₃) poziom docelowy (TAB. 2). Ocenie ze względu na ochronę roślin podlega tylko strefa zachodniopomorska.

TABELA 1. Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. (ochrona zdrowia ludzi)

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej												
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5}	Pb	As	Cd	Ni	BaP	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)
Strefa zachodniopomorska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	D2

Źródło: RDMS w Szczecin dc – poziom docelowy, dt – poziom długoterminowy

TABELA 2. Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. (ochrona roślin)

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie			
	SO ₂	NO _x	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)
Strefa zachodniopomorska	A	A	A	D2

Źródło: RDMS w Szczecin dc – poziom docelowy, dt – poziom długoterminowy

W ocenie za rok 2024 na obszarze województwa zachodniopomorskiego zdiagnozowano jedynie przekroczenie dodatkowego kryterium ustanowionego dla ozonu, jakim jest dotrzymanie poziomu celu długoterminowego, zarówno pod kątem ochrony zdrowia, jak i pod kątem ochrony roślin, dlatego też strefa zachodniopomorska otrzymała klasę D2. Obszary przekroczeń poziomu celu długoterminowego objęły także powiat choszczeński. W przypadku przekroczenia tego dodatkowego kryterium opracowanie programu ochrony powietrza nie jest wymagane, a podejmowane działania mają dotyczyć ograniczenia emisji prekursorów ozonu (tlenków azotu, węglowodorów i lotnych związków organicznych). Działanie te powinny być ujęte w wojewódzkich programach ochrony środowiska.

Jako przyczynę przekroczeń poziomu celu długoterminowego wskazuje się występowanie w okresie wiosenno-letnim warunków meteorologicznych sprzyjających formowaniu się ozonu w powietrzu (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie) oraz napływ mas powietrza zanieczyszczonych ozonem i substancjami stanowiącymi prekursorzy ozonu z terenów zurbanizowanych województwa zachodniopomorskiego.

W roku 2024, jak i poprzednich latach 2022-2023, nie zdiagnozowano (przekroczeń poziomu docelowego **benzo(a)pirenu zawartego w pyle PM₁₀**). Obszarami z przekroczeniami był we wcześniejszych latach teren miasta Choszczna. W celu poprawy jakości powietrza i dotrzymania norm określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 r., poz. 845) na obszarach, gdzie występują przekroczenia tworzone były Programy ochrony powietrza (POP). W 2023 r. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego Uchwałą

Nr XLV/540/23 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego przyjął „Aktualizację Programu ochrony powietrza wraz z planem zadań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej”. Program był odpowiedzią na odnotowywane w strefie zachodniopomorskiej (w tym w powiecie choszczeńskim) przekroczenia benzo(a)pirenu.

OZE NA TERENIE POWIATU CHOSZCZEŃSKIEGO

Korzystanie z odnawialnych źródeł energii jest zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju i stanowi alternatywę dla paliw nieodnawialnych. Do odnawialnych źródeł energii OZE, zalicza się energię wiatru (turbiny wiatrowe), promieniowania słonecznego (fotowoltaika, kolektory słoneczne), spalania biomasy i biogazu (bioelektrownie), przepływów wody (elektrownie wodne, elektrownie pływowe), geotermię (głęboką i płytką - pompy ciepła). W powiecie choszczeńskim również takie źródła są wykorzystywane.

Z zawartych na stronie Urząd Regulacji Energetyki informacji wynika, że na terenie powiatu zaewidencjonowano łącznie 51 instalacji OZE, z czego 44 stanowią instalacje fotowoltaiczne oraz 7 elektrowni wiatrowych. Ponadto, osoby fizyczne w latach 2021 - 2024 przedłożyły 8 projektów robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych na potrzeby wykorzystania ciepła ziemi (pompy ciepła). Co wskazuje na to, że podmioty indywidualne sięgają po tego typu rozwiązania.

2.1.2. Ochrona przed hałasem

Na obszarze powiatu choszczeńskiego hałas przemysłowy ma charakter lokalny, na który narażeni są przede wszystkim sąsiedzi ferm, zakładów handlowo-usługowych, produkcyjnych, przemysłowych, drzewnych (wyroby tartaczne) czy związanych z gospodarowaniem odpadami. Brak natomiast na terenie powiatu choszczeńskiego dużych zakładów przemysłowych, których działalność powodowałaby znaczące oddziaływania akustyczne.

Pomiary kontrolne hałasu wynikały z przeprowadzonych czynności kontrolnych. Starosta Choszczeński dotychczas wydał 5 decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu, z czego dwie zostały wygaszone z powodu zakończenia prowadzenia działalności gospodarczej.

Podmiotami gospodarczymi, którym zostały wydane ww. decyzje na terenie powiatu są:

1. Firma Handlowo - Transportowa Doncer Piotr.
2. Firma Usługowo - Handlowa „DRAWA” Zdzisław Ptak.
3. Zakład Usługowo - Handlowy, Ryszard Jankiewicz.
4. Zakład Kamieniarsko-Budowlany, Bożena Hein - decyzja wygaszająca z dnia 10.11.2017 r. - zakończenie działalności.
5. Halina Plewińska - decyzja wygaszająca z dnia 10.11.2017 r. - zakończenie działalności.

Pomiary hałasu z instalacji pracujących w ww. Zakładach wskazywały przekroczenia na poziomie kilku - kilkunastu dB. W latach 2022-2024 Starosta Choszczeński nie wydał żadnej decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu. Wykonane w ramach kontroli starosty pomiary emisji z hałasu pochodzącego z dzwonów kościelnych w Reczu wykazały, że dźwięk emitowany przez dzwony kościelne w obu punktach pomiarowych mieścił się w granicach normy przewidzianej dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniowo-usługową (do 55 dB).

Zasadniczym źródłem hałasu, który kształtuje klimat akustyczny na terenie powiatu choszczeńskiego jest hałas komunikacyjny (drogowy). Przez teren powiatu

choszczeńskiego przebiegają szlaki komunikacyjne o średnim natężeniu ruchu, a mianowicie drogi wojewódzkie nr: 122, 151, 160 i 175 oraz o silnym natężeniu ruchu w skali kraju - droga krajowa nr 10, a także drogi o znaczeniu lokalnym: powiatowe i gminne.

Najważniejszymi czynnikami, które mają wpływ na poziom hałasu, poza natężeniem ruchu, jest udział transportu ciężarowego, stan techniczny pojazdów, jak również stan i rodzaj nawierzchni oraz organizacja ruchu drogowego. Oceniając stan samych dróg powiatowych, będących własnością Powiatu Choszczeńskiego, zarządzanych przez Powiatowy Zarząd Dróg w Choszczynie należy stwierdzić, że miejscami nie odpowiadają one wysokim parametrom technicznym. Stan dróg i elementów drogowych jest zróżnicowany. Na terenie powiatu choszczeńskiego znajdują się:

- 6 dróg kategorii A - o stanie dobrym - nawierzchnie nowe, odwodnione i eksploatowane, dopuszczone występowanie sporadycznie uszkodzeń, nawierzchnie nie wymagające remontów;
- 7 dróg kategorii B - o stanie zadawalającym - nawierzchnie nowe, odwodnione i eksploatowane, dopuszczone występowanie sporadycznie uszkodzeń, nawierzchnie nie wymagające remontów;
- 25 dróg kategorii C - o stanie niezadawalającym - nawierzchnie ze znaczącymi uszkodzeniami, wymagane zaplanowanie remontu;
- 18 dróg kategorii D - o stanie złym - nawierzchnie z licznymi i rozległymi uszkodzeniami, wymagany natychmiastowy remont lub przebudowa.

Problem związany z narażeniem na hałas komunikacyjny wynika również z intensywnego rozwoju zabudowy mieszkaniowej (powiększenie się granic administracyjnych miast) przy głównych odcinkach dróg różnej kategorii. Taki stan rzeczy powoduje również zwiększenie ruchu drogowego na pewnych odcinkach drogi, co generuje większą ich eksploatację, a tym samym większy hałas na który narażeni są mieszkańcy zabudowy w sąsiedztwie dróg.

Na terenie kraju co 5 lat GDDKiA przeprowadza Generalny Pomiar Ruchu (GPR), który obejmuje drogi krajowe oraz wojewódzkie (wymienione powyżej). Ostatni GPR przeprowadzony został w roku 2020 r. Opublikowanie ww. wyników nastąpiło 2021 r.

Generalny Pomiar Ruchu (GPR) 2020/2021, który stanowi podstawowe źródło informacji o ruchu drogowym w Polsce został przeprowadzony na istniejącej sieci dróg krajowych (w tym także na odcinkach koncesyjnych), z wyjątkiem tych odcinków dróg, które znajdują się w miastach na prawach powiatu i w związku z tym nie są administrowane przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA), a także na drogach wojewódzkich przez właściwych terytorialnie zarządców. Ze względu na pandemię COVID-19 i związane z nią ograniczenia, wpływające m.in. na natężenie i rozkłady ruchu na drogach, przeprowadzenie GPR wymagało od wszystkich zaangażowanych podmiotów zastosowania szeregu działań zaradczych i zmian organizacyjnych i metodologicznych (m.in. wydłużono okres realizacji pomiarów na drogach krajowych na rok 2021). W rezultacie wprowadzonych działań prezentowane poniżej wyniki mogą być wykorzystywane m.in. do podejmowania decyzji o budowie nowych dróg, oceny potrzeb modernizacji istniejącej sieci dróg krajowych, zarządzania ruchem, analiz ekonomicznych i środowiskowych oraz analiz bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W ostatnich kilku pomiarach generalnych, w stosunku do GPR 2015, obserwowano słabnącą dynamikę wzrostu ruchu w ujęciu procentowym. Biorąc pod uwagę, że procentowy wzrost ruchu odnoszony jest w kolejnych okresach pięcioletnich do coraz większych wielkości liczbowych SDRR (liczba pojazdów przejeżdżających przez dany przekrój drogi w ciągu 24 kolejnych godzin) - średnio w okresie jednego roku, rzeczywisty przyrost ruchu na drogach krajowych, wyrażony w liczbie pojazdów na dobę, utrzymywał się w latach 2000–2015 na porównywalnym poziomie (1289–1590 poj./dobę). W GPR 2020/21, w stosunku do GPR 2015, wzrost ruchu był bardzo wyraźny, zarówno procentowo (21%), jak i liczbowo (2389 poj./dobę).

W GPR 2020/21 wraz ze wzrostem znaczenia dróg w układzie funkcjonalnym zwiększał się procentowy udział w ruchu kategorii samochodów ciężarowych z przyczepami (obejmującej także ciągniki siodłowe z naczepami) oraz kategorii lekkich samochodów ciężarowych (pojazdów dostawczych). Analiza udziału poszczególnych kategorii pojazdów w ruchu ogółem pokazuje zależność od klasy technicznej dróg. Największy udział samochodów ciężarowych z przyczepami oraz lekkich samochodów ciężarowych w ruchu ogółem występuje na autostradach, gdzie stanowią one odpowiednio 20,8% oraz 10,9% wszystkich pojazdów, a najmniejszy na drogach klasy G - odpowiednio 8,5% i 9,8%. Odwrotną zależność można zauważyć w przypadku samochodów osobowych oraz motocykli, dla których największe procentowe wartości udziału w ruchu odnotowano na drogach klasy technicznej G, a najmniejsze na autostradach. Największy wzrost ruchu w GPR 2020/21 zanotowano dla lekkich samochodów ciężarowych - wynosił on 42%.

Wzrost ruchu samochodów osobowych wyniósł 22%. W przypadku pojazdów ciężarowych z przyczepami lub naczepami ruch zwiększył się o mniej więcej 18%. Dla autobusów i samochodów ciężarowych bez przyczep zarejestrowano spadki ruchu wynoszące odpowiednio 51% i 17%.

Prawdopodobną przyczyną znacząco większego ruchu samochodów dostawczych są zmiany w strukturze handlu (zachodzące podczas pandemi COVID-19) oraz zachodzące od 2015 roku zmiany w branży transportowej. Podobnie jest w przypadku spadku ruchu autobusów (w porównaniu z poprzednim GPR), który może być efektem ograniczeń w przewozie osób w transporcie zbiorowym. Jednocześnie należy zaznaczyć, że tendencje spadkowe ruchu autobusowego były obserwowane już w poprzednich pomiarach (spadek o 10% w latach 2010–2015). Ruch samochodów ciężarowych bez przyczep utrzymał tendencję spadkową z GPR 2015. Wzrost ruchu samochodów osobowych jest zbliżony w ciągu 20 lat do wzrostu ruchu pojazdów ogółem, z kolei wzrost ruchu samochodów ciężarowych z przyczepami jest znacznie większy i mniej równomierny niż wzrost ruchu pojazdów ogółem (z aktualnego GPR 2020/21).

Generalny Pomiar Ruchu w 2025 roku (GPR 2025) zostanie wykonany na istniejącej sieci dróg krajowych administrowanej przez GDDKiA (w tym także na odcinkach autostrad koncesyjnych), tj. z wyjątkiem tych odcinków dróg, które znajdują się w miastach na prawach powiatu. Wyniki GPR 2025 będą dostępne w postaci opracowań opisowych, tabel, map i zestawień bazodanowych. Pierwsza publikacja wyników GPR 2025 w postaci opracowania pn. „Synteza wyników GPR 2025 na drogach krajowych” planowana jest po 31 marca 2026 r. Ostateczny dokument, opisujący szczegółowo wyniki pomiaru, pn. „Ruch Drogowy 2025” powinien być dostępny w III lub IV kwartale 2026 r.

Pomiary hałasu drogowego

Ostatnie pomiary hałasu drogowego wykonane zostały w 2022 roku w ramach monitoringu środowiska przez Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ Oddział w Szczecinie w 3 punktach pomiarowych, zlokalizowanych na terenie miejscowości Recz:

- Recz, ul. Kolejowa (N 53°15'36,7", E 15°33'06,2"),
- Recz, ul. Choszczeńska (N 53°15'21,5", E 15°32'24,9"),
- Recz, ul. Promenada (N 53°15'49,0", E 15°32'59,9").

Badania poziomu emisji hałasu wykonywane były przy pomocy automatycznych stacji monitorowania hałasu, przy równoczesnym pomiarze warunków meteorologicznych oraz struktury i natężenia ruchu komunikacyjnego.

Pomiary krótkookresowe

Wykonane pomiary hałasu drogowego pozwalają na wyznaczenie wskaźników hałasu (mających zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska), w odniesieniu do jednej doby: L_{AeqD} tj. równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz L_{AeqN} tj. równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰).

Analiza wyników równoważnego poziomu hałasu dla pory dnia (przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰) - L_{AeqD} oraz dla wskaźnika L_{AeqN} , rozumianego jako równoważny poziom hałasu dla pory nocy (przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰), wykazała brak przekroczeń dopuszczalnego dźwięku w punktach przy ul. Choszczeńskiej i ul. Kolejowej.

TABELA 3. Zestawienie wyników pomiarów dobowych monitoringu hałasu drogowego w roku 2022 na terenie powiatu choszczeńskiego

Nazwa odcinka drogi	Lokalizacja punktu pomiarowego	Rodzaj terenu	Czas odniesienia	Data pomiaru	L _{AeqD} po korekcie dB	Wartość dopuszczalna (dB)	Wartość przekroczenia (dB)
DW 151	Recz, ul. Choszczeńska	Tereny mieszkaniowo - usługowe	Dzień 16h	19.10.2022	63,1	65	Brak przekroczenia
			Noc 8h	19.10.2022	53,8	56	Brak przekroczenia
DW 151	Recz, ul. Kolejowa		Dzień 16h	06.10.2022	59,6	65	Brak przekroczenia
Noc 8h			06.10.2022	48,0	56	Brak przekroczenia	

Źródło: GIOŚ, Departament Monitoringu Szczecin

Pomiary długookresowe

W oparciu o pomiary kilkudniowe, powtarzane trzy razy w roku (w porze wiosennej, letniej i jesiennej), obliczone zostały długookresowe średnie poziomy dźwięku A:

- L_{DWN} - wyznaczone dla wszystkich dób z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰),
- L_N - wyznaczone w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰).

TABELA 4. Zestawienie wyników pomiarów długookresowych monitoringu hałasu drogowego w 2022 r. na terenie powiatu choszczeńskiego

Lokalizacja punktu pomiarowego	Rodzaj terenu	Data pomiaru	Wyniki pomiarów w dB			Obliczony poziom długookresowy (dB)		Wartość dopuszczalna (dB)		Wielkość przekroczenia (dB)	
			DZIEŃ	WIECZÓR	NOC	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N
DK 10 ul. Promenada Recz	Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	26.06.2022	68,5	67,0	66,4	72,1	64,7	68	59	4,1	5,7
		27.06.2022	68,2	68,2	64,1						
		28.06.2022	67,9	66,4	60,4						
		29.06.2022	64,6	66,0	64,4						
		11.08.2022	69,0	68,2	65,3						
		12.08.2022	69,1	67,7	65,4						
		13.08.2022	67,1	64,8	60,3						
		14.08.2022	65,5	65,1	63,3						
		15.08.2022	66,5	65,5	64,4						
		01.10.2022	68,2	68,0	63,1						
		02.10.2022	65,8	67,9	65,8						
		03.10.2022	70,9	70,9	67,0						
		04.10.2022	70,0	68,7	65,4						
		20.09.2022	69,0	64,5	58,3						

Źródło: GIOŚ, Departament monitoringu Szczecin

Powyższe wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem. Opierając się na wynikach pomiarów równoważnych poziomów hałasu drogowego, mierzonych w określonych porach, w punkcie pomiarowym przy ul. Promenada w m. Recz wyznaczono wartość długookresowych średnich poziomów dopuszczalnego poziomu dźwięku które wyniosły: 4,1 dB w odniesieniu do wskaźnika L_{DWN} oraz 5,7 dB dla wskaźnika L_N.

Kluczowym rozwiązaniem powyższego problemu jest planowana inwestycja pn. „Budowa drogi S10 Szczecin - Piła na odcinku koniec obwodnicy Stargardu - początek obwodnicy Piły (z węzłem Koszyce) z wyłączeniem miejscowości Wałcz, Odcinek 3: Suchań (z węzłem) - Recz (z węzłem). Wykonawcy będą mieć 10 miesięcy od podpisania umowy na opracowanie projektu budowlanego i złożenie wniosku o decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Po jej uzyskaniu rozpoczną się prace w terenie, co jest planowane **pod koniec 2025 r.** Kierowcy mają skorzystać z nowej trasy w 2028 r. Finalnie droga ekspresowa S10 uzyska długość 410 km i połączy Szczecin z Warszawą, **przebiegając przez Piłę, Bydgoszcz i Toruń.** W nowym śladzie droga ekspresowa S10 będzie omijała miejscowości, przez które przebiega obecna DK10, m.in. Suchań, **Recz**, Kalisz Pomorski i Mirosławiec. **Ww. inwestycja na terenie powiatu choszczeńskiego przebiega przez gminę Recz.**

W dniu 26 czerwca 2024 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego podjął Uchwałę Nr II/27/24 w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa zachodniopomorskiego”.

Celem programu jest:

- zapobieganie powstawaniu hałasu w środowisku,
- poprawa klimatu akustycznego w środowisku poprzez działania ograniczające poziom hałasu tam, gdzie jest to konieczne, tj. na terenie miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy jak również wzdłuż głównych dróg i głównych linii kolejowych - tzw. ochrona czynna,
- zachowanie korzystnych warunków akustycznych w środowisku - tzw. ochrona bierna.

W ramach POH wskazano:

- działania w zakresie ochrony przed hałasem planowane do podjęcia w latach 2024-2029,
- długofalową strategię ukierunkowaną na określenie i realizację celów w zakresie ochrony przed hałasem po 2029 r.

Wymóg sporządzania map dla głównych dróg wynika z zapisów art. 118 ustawy POŚ, który nakłada na zarządzającego głównymi drogami obowiązek sporządzania raz na 5 lat strategicznych map hałasu dla dróg o ruchu przekraczającym 3 000 000 pojazdów w ciągu roku.

Odcinek drogi wojewódzkiej, przebiegającej przez powiat choszczeński ujęty został w ramach „Strategicznej mapy hałasu dla dróg wojewódzkich na terenie województwa zachodniopomorskiego o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie”. W ramach tego opracowania poddano analizie 17 fragmentów dróg wojewódzkich o natężeniu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Analizowane odcinki dróg znajdują się na terenie 12 powiatów województwa zachodniopomorskiego - w tym odcinek drogi na terenie powiatu choszczeńskiego.

W powiecie choszczeńskim analizowany był odcinek drogi nr 160. Obszar objęty zakresem strategicznej mapy hałasu - miasto Choszczno, powierzchnia: 20 km², liczba osób na analizowanym obszarze: 8482 osoby, Liczba obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży w analizowanym obszarze: 14.

Nazwa odcinka: CHOSZCZNO /PRZEJŚCIE: UL. WOJSKA POLSKIEGO (DW151) - GR. MIASTA/.

Opis odcinka: Choszczno, skrzyżowanie z DW151 – Choszczno, ul. Władysława Jagiełły - granica miasta Choszczno.

Z uzyskanych wyników wynika, że na ww. odcinku drogi występuje zagrożenie hałasem. Przekroczenia w zakresie 1 do 10 dB występują wzdłuż całego odcinka. Przekroczenia w zakresie 10,1 do 15 dB sięgają zabudowy chronionej wzdłuż ulicy Władysława Jagiełły w okolicy skrzyżowań z ul. Wolności oraz z ul. Staszica. Przekroczenia w zakresie 1 do 5 dB występują wzdłuż całego odcinka. Przekroczenia w zakresie 5,1 do 10 dB sięgają zabudowy chronionej wzdłuż ulicy Władysława Jagiełły w okolicy skrzyżowania z ulicą Drawieńską.

Liczba mieszkańców zagrożonych hałasem wyrażonym wskaźnikiem L_{DW} :

- w przedziale (50,0 - 59,9 dB): 500 osób
- w przedziale (60,0 - 64,9 dB): 300 osób
- w przedziale (65,0 - 69,9 dB): 300 osób
- w przedziale (70,0 - 74,9 dB): 100 osób

Liczba mieszkańców zagrożonych hałasem wyrażonym wskaźnikiem L_{DWN} :

- w przedziale (50,0 - 59,9 dB): 500 osób
- w przedziale (60,0 - 64,9 dB): 300 osób
- w przedziale (65,0 - 69,9 dB): 300 osób
- w przedziale (70,0 - 74,9 dB): 100 osób

Liczba osób zamieszkujących lokale z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażone wskaźnikiem L_{DWN} :

- w 1-5 dB: 100 osób

Liczba osób zamieszkujących lokale z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażone wskaźnikiem L_N :

- w 1-5 dB: 100 osób

Częściowym rozwiązaniem ww. zagrożeń jest planowana wymiana nawierzchni na cichą na drodze wojewódzkiej nr 160 w m. Choszczno od ul. Wolności do Placu Witosa. Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania: ZZDW Koszalin.

Problemem w dotrzymaniu dopuszczalnych norm poziomu hałasu jest również fakt „powiększenia się” granic miast, co w konsekwencji powoduje powstawanie zabudowy mieszkaniowej przy głównych drogach.

Źródłem hałasu jest również transport kolejowy. Przez teren powiatu choszczeńskiego przebiega linia kolejowa kategorii magistralnej: Szczecin - Poznań oraz kategorii drugorzędnej: Piła Główna - Ulikowo. Linie kolejowe prowadzą przewozy pasażerskie i przewozy towarowe.

Pomiary hałasu kolejowego w 2022 r. na terenie powiatu choszczeńskiego, wykonane zostały w ramach monitoringu środowiska przez Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ Oddział w Szczecinie w 1 punkcie pomiarowym na terenie miejscowości Choszczno, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem (Dz. U. 2011 r. Nr 140, poz. 824).

W Choszcznie pomiary hałasu kolejowego przeprowadzono od linii kolejowej nr 351 Szczecin - Poznań. Wykonane badania hałasu kolejowego (dzień powszedni i weekendowy) wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku o 1,7 dB w porze dnia oraz 13,7 dB w porze nocy.

2.1.3. Pola elektromagnetyczne

Źródłem pól elektromagnetycznych na terenie powiatu choszczeńskiego są linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia głównie 110 kV, stacje elektroenergetyczne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. Operatorem dystrybucyjnego systemu elektroenergetycznego na terenie powiatu choszczeńskiego jest Enea Operator S.A.

Na podstawie art. 124 ustawy POŚ Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, z wyszczególnieniem terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności. Badania pól elektromagnetycznych w powiecie choszczeńskim prowadzone są przez RDMŚ w Szczecinie. Rejestr nie zawiera obszarów znajdujących się na terenie powiatu choszczeńskiego.

W poniżej tabeli nr 5 wskazano wyniki przeprowadzonych w latach 2022-2024 pomiarów PEM.

TABELA 5. Wyniki pomiarów monitoringu PEM na terenie powiatu choszczeńskiego w latach 2022-2024

Lp.	Miejscowość	Rodzaj monitoringu	Współrzędne geograficzne		Wyniki pomiaru V/m
			Długość	Szerokość	
2022 r.					
1.	Choszczno ul. W. Jagiełły	Monitoring stały	15,4245	53,1677	0,65
2.	Pelczyce ul. B. Chrobrego	Monitoring stały	15.2968	53,0330	0,51
3.	Bierzwnik ul. Dworcowa	Monitoring stały	15,6629	53,0334	0,50
2023 r.					
1.	Choszczno ul. Energetyków	Monitoring stały	15,4151	53,1765	Wynik poniżej oznaczalności sondy pomiarowej
2.	Recz ul. Kolejowa	Monitoring stały	15,5517	53,2613	Wynik poniżej oznaczalności sondy pomiarowej
3.	Drawno ul. Kolejowa	Monitoring stały	15,7641	53,2168	Wynik poniżej oznaczalności sondy pomiarowej
4.	Krzęcin ul. Ogrodowa	Monitoring badawczy	15,4904	53,0826	Wynik poniżej oznaczalności sondy pomiarowej
2024 r.					
1.	Choszczno ul. W. Jagiełły	Monitoring stały	15.2528	53,103	1,09
2.	Pelczyce ul. B. Chrobrego	Monitoring stały	15.1748	53158	Wynik poniżej oznaczalności sondy pomiarowej

Źródło: GIOŚ, Departament monitoringu Szczecin (Informacja o stanie środowiska w powiecie choszczeńskim w roku 2022, 2023, 2024).

Pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wykonane w latach w 2022 - 2024 na terenie powiatu choszczeńskiego, wykazały, że zmierzone wartości dla częstotliwości objętych badaniami w ramach monitoringu PEM były albo poniżej oznaczalności sondy pomiarowej albo poniżej wartości dopuszczalnych wynoszących od 28 V/m do 61 V/m, określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz.U. z 2019 poz. 2448), a wyliczona wartość wskaźnika poziomu emisji W_{Me} nie przekroczyła 1.

Poniżej przedstawiono wykaz instalacji emitujących pola elektromagnetyczne zgłoszonych w Starostwie Powiatowym w Choszcznie (stan na dzień 15.03.2025 r.).

- na obszarze gminy Bierzwnik - 11;
- na obszarze gminy Choszczno -17;
- na obszarze gminy Drawno - 11;
- na obszarze gminy Krzęcin - 8;
- na obszarze gminy Pelczyce - 10;
- na obszarze gminy Recz - 5.

Wszystkie zgłoszone instalacje spełniały standardy określone w ww. rozporządzeniu.

Od 20 lipca 2021 r. działa system informacyjny PEM - baza SI2PEM, prowadzona przez ministra właściwego do spraw informatyzacji. Obywatele, którzy chcą sprawdzić natężenie

pola elektromagnetycznego w swoim otoczeniu nie muszą zakładać konta w systemie SI2PEM (mogą swobodnie korzystać z systemu bez konieczności rejestracji).

2.1.4. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych na obszarze

2.1.4.1. Wody powierzchniowe

Sieć hydrograficzną powiatu stanowią rzeki, liczne jeziora głównie przepływowe oraz oczka wodne. Do głównych rzek należy rzeka Ina, Drawa i Płonia. Sieć najważniejszych dopływów Drawy oraz Iny na terenie powiatu stanowią rzeki: Stobnica, Korytnica i Mała Ina.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. - *Prawo wodne* (tj. Dz.U. z 2025 r. poz. 960) podstawową jednostką gospodarki wodnej są jednolite części wód. Jednolitą częścią wód powierzchniowych (JCWP) jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, a także morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Zgodnie z ww. ustawą, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych (JCWP) czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takich jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

W skład jednolitych części wód powierzchniowych wchodzi: naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i stan chemiczny, sztuczne (powstałe w wyniku działalności człowieka) oraz silnie zmienione (ich charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka), dla których określa się potencjał ekologiczny i stan chemiczny. Monitoring oraz działania planowane i realizowane są zgodnie z sześciolletnim cyklem gospodarowania wodami, wynikającym z przepisów prawa krajowego, transponujących wymagania Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Aktualna ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych została przyjęta Rozporządzeniem Ministra infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w *sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 335).

Z oceny stanu środowiska wykonywanej w ramach PMŚ wynika, że jakość wód w powiecie jest determinowana przez: zrzuty punktowe ścieków (komunalnych, bytowych i przemysłowych), zanieczyszczenia dopływające do wód ze źródeł rozproszonych (spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, miejskich i przemysłowych, depozyt zanieczyszczeń z atmosfery, małe źródła punktowe). Dodatkowe zagrożenie stanowią ekstremalne zjawiska pogodowe - ulewne deszcze, susze hydrologiczne. Na terenie powiatu znajdują się miejsca zagrożone podtopieniami.

2.1.4.1.1. Jeziora

Na obszarze powiatu choszczeńskiego wyznaczono 22 jednolite części wód powierzchniowych jeziornych wskazane w tabeli nr 6.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

TABELA 6. JCWP jeziornych zlokalizowanych w powiecie choszczeńskim

L.p.	Nazwa	Kod JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Wskazany STAN OGÓLNY /OCENA ryzyka nie osiągnięcia celów środowiskowych/ POSTĘP w osiąganiu celów środowiskowych JCWP w porównaniu do aPGW 2016
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	KLUKI	LW11061	WSm_a - jezioro na podłożu wapiennym, o małej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane	SZCW – silnie zmieniona część wód	Rolnictwo i depozycja; przekroczenie wskaźników – zmiana statusu CW: ² II cyklu planistycznym SZCW; rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski.	ZŁY STAN WÓD/ ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO, STAN CHEMICZNY LW11061 - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
2.	RADUŃ	LW11059	WSd_a - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane.	NAT – naturalna	<u>Rozproszone</u> - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	ZŁY STAN WÓD/ ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
3.	KORYTOWSKIE (poprzednia nazwa Korytowo)	LW11070	WSd_b - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, polimiktyczne	NAT – naturalna	NIE DOTYCZY	B.D./ NIEZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO, STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
4.	DUBIE (poprzednia nazwa Dubie Południowe)	LW10745	WSd_a - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane.	NAT – naturalna	<u>Rozproszone</u> - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	ZŁY STAN WÓD/ ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
5.	RUDNO	LW10744	WSd_b - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, polimiktyczne	NAT – naturalna	<u>Rozproszone</u> - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski, nieznanne (substancje zakazane)	ZŁY STAN WÓD/ ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
6.	DOMINIKOWSKIE (poprzednia nazwa Dominikowo Duże)	LW10752	WSd_a - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane.	NAT – naturalna	<u>Rozproszone</u> - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	ZŁY STAN WÓD/ ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - CEL OSIĄGNIĘTY – UTRZYMANIE DOBREGO

² CW – część wód

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

L.p.	Nazwa	Kod JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Wskazany STAN OGÓLNY /OCENA ryzyka nie osiągnięcia celów środowiskowych/ POSTĘP w osiąganiu celów środowiskowych JCWP w porównaniu do aPGW 2016
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
						STANU, STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
7.	PIASECZNO	LW10828	K_a - Jezioro na podłożu krzemionkowym, niskozasadowe (tak zwane lobeliowe), stratyfikowane	NAT – naturalna	<u>Rozproszone</u> - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski, nieznane (substancje zakazane)	ZŁY STAN WÓD/ NIEZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
8.	PRZYTOCZNO	LW10821	WSd_a - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane	NAT – naturalna	NIE DOTYCZY	B.D./ NIEZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
9.	SMOLARY (poprzednia nazwa Niesobia)	LW10827	WSd_a - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane.	NAT – naturalna	NIE DOTYCZY	B.D./ NIEZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
10.	BIERZWNIAK	LW10809	WSm_a - Jezioro na podłożu wapiennym, o małej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane	NAT – naturalna	Rolnictwo i depozycja, odpływ miejski, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;	ZŁY STAN WÓD/ ZAGROŻONA/STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - CEL OSIĄGNIĘTY – UTRZYMANIE DOBREGO STANU, STAN CHEMICZNY - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO
11.	STARZEC (poprzednia nazwa Starzyce)	LW10818	WSd_b - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, polimiktyczne	NAT – naturalna	NIE DOTYCZY	B.D./ NIEZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO, STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
12.	KOSINO	LW10817	WSd_a - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane.	NAT – naturalna	NIE DOTYCZY	-/ NIEZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
13.	BUKOWE (poprzednia nazwa Bukowskie)	LW10814	WSd_a - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane.	NAT – naturalna	NIE DOTYCZY	B.D./ NIEZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - CEL NIEOSIĄGNIĘTY -

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

L.p.	Nazwa	Kod JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Wskazany STAN OGÓLNY /OCENA ryzyka nie osiągnięcia celów środowiskowych/ POSTĘP w osiągnięciu celów środowiskowych JCWP w porównaniu do aPGW 2016
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
						POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO, STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
14.	CHŁOPOWO	LW10797	WSm_a - jezioro na podłożu wapiennym, o małej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane	NAT – naturalna	NIE DOTYCZY	B.D./ NIEZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - CEL OSIĄGNIĘTY – UTRZYMANIE DOBREGO STANU, STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
15.	PEŁCZ	LW11081	WSm_a - jezioro na podłożu wapiennym, o małej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane	SZCW – silnie zmieniona część wód	Rolnictwo i depozycja, odpływ miejski, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ Miejski, rozproszone - rolnictwo, leśnictwo	ZŁY STAN WÓD/ ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - CEL OSIĄGNIĘTY – POPRAWA STANU STAN CHEMICZNY - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU
16.	TRZEBUŃ	LW10736	WSd_a - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane	NAT – naturalna	<u>Rozproszone</u> - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski, nieznane (substancje zakazane)	ZŁY STAN WÓD/ ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - CEL OSIĄGNIĘTY – UTRZYMANIE DOBREGO STANU, STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
17.	KORYTNICA (poprzednia nazwa Nowa Korytnica)	LW10760	WSd_b - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, polimiktyczne	NAT – naturalna	<u>Rozproszone</u> - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski, nieznane (substancje zakazane)	ZŁY STAN WÓD/ ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - CEL OSIĄGNIĘTY – UTRZYMANIE DOBREGO STANU, STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
18.	GŁĘBOKIE	LW10732	WSd_a - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane	NAT – naturalna	NIE DOTYCZY	B.D./ NIEZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU, STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
19.	SZEROKIE	LW10750	WSm_a - jezioro na podłożu wapiennym, o małej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane	NAT – naturalna	<u>Rozproszone</u> - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski, nieznane (substancje zakazane)	B.D./ NIEZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - CEL OSIĄGNIĘTY – UTRZYMANIE DOBREGO STANU, STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
20.	RADĘCINO	LW10769	WSd_a - Jezioro na	NAT –	<u>Rozproszone</u> -	B.D./ NIEZAGROŻONA/

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

L.p.	Nazwa	Kod JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Wskazany STAN OGÓLNY /OCENA ryzyka nie osiągnięcia celów środowiskowych/ POSTĘP w osiąganiu celów środowiskowych JCWP w porównaniu do aPGW 2016
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
			podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane	naturalna	rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - CEL OŚSIĄGNIĘTY – UTRZYMANIE DOBREGO STANU, STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
21.	PŁOCICZNO	LW10782	WSd_b - Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, polimiktyczne	NAT – naturalna	NIE DOTYCZY	B.D./ NIEZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - CEL OŚSIĄGNIĘTY – UTRZYMANIE DOBREGO STANU, STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
22.	KOŚCIELNE	LW20935	K_a - Jezioro na podłożu krzemionkowym, niskozasadowe (tak zwane lobeliowe), stratyfikowane	NAT – naturalna	rolnictwo i depozycja, odpływ miejski	B.D./ NIEZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY - CEL NIEOŚSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO, STAN CHEMICZNY - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU

Źródło: Hydroportal

Ocena stanu JCWP jeziornych

Podstawą do prowadzenia badań wód powierzchniowych jest Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2020-2025. Dodatkowo obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Plan i realizacja monitoringu wód powierzchniowych w latach 2022-2024, wykonywane były na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 9 października 2019 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych wód podziemnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 1576). Zgodnie z PMŚ badania jakości wód powierzchniowych realizowano poprzez badania i pomiary wykonywane w ramach monitoringu: diagnostycznego, operacyjnego, operacyjnego chemicznego, badawczego oraz obszarów chronionych.

W latach 2022-2024 objęto łącznie w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska badaniami 11 JCWP jeziornych (3 JCWP w 2022 r. + 3 JCWP w 2023 r. + 5 JCWP w 2024 r.). W poniższej tabeli nr 7 przedstawiono zakres i wyniki prowadzonych badań monitoringowych.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

TABELA 7. Wyniki klasyfikacji i oceny JCWP jeziornych powiatu choszczeńskiego na podstawie badań monitoringowych prowadzonych w latach 2022 -2024

I.p.	Nazwa jeziora	Klasyfikacja biologiczna ³	Klasyfikacja wskaźników fizykochemicznych	Przekroczenia wartości granicznych norm środowiskowych	Przekroczenia wartości substancji priorytetowych w tkankach zwierzęcych	Badania ichtiofauny
1.	2.	3.	4.	5	6.	7.
2022 r.						
1.	DOMINIKOWSKIE (LW10752)	II KLASA	STAN DOBRY	NIE STWIERDZONO PRZEKROCZEŃ	NIE STWIERDZONO PRZEKROCZEŃ	STWIERDZONO PRZEKROCZENIA NORM USTALONYCH DLA DIFENYLOETERÓW BROMOWANYCH, ORAZ RTĘCI
2.	KORYTNICA (LW10760)	IV KLASA	STAN PONIŻEJ DOBREGO	NIE STWIERDZONO PRZEKROCZEŃ	NIE STWIERDZONO PRZEKROCZEŃ	STWIERDZONO PRZEKROCZENIA NORM USTALONYCH DLA DIFENYLOETERÓW BROMOWANYCH, ORAZ RTĘCI
3.	RADUŃ (LW11059)	III KLASA	STAN PONIŻEJ DOBREGO	NIE BADANO	NIE BADANO	NIE BADANO
2023 r.						
1.	BIERZWNIK (LW10809)	II KLASA	STAN PONIŻEJ DOBREGO	NIE STWIERDZONO PRZEKROCZEŃ	NIE STWIERDZONO PRZEKROCZEŃ	STWIERDZONO PRZEKROCZENIA NORM USTALONYCH DLA DIFENYLOETERÓW BROMOWANYCH, ORAZ RTĘCI
2.	DUBIE (LW10745)	V KLASA	STAN PONIŻEJ DOBREGO	NIE STWIERDZONO PRZEKROCZEŃ	NIE STWIERDZONO PRZEKROCZEŃ	STWIERDZONO PRZEKROCZENIA NORM USTALONYCH DLA DIFENYLOETERÓW BROMOWANYCH, ORAZ RTĘCI
3.	RUDNO (LW10744)	I KLASA	NIE BADANO	NIE BADANO	NIE BADANO	STWIERDZONO PRZEKROCZENIA NORM USTALONYCH DLA DIFENYLOETERÓW BROMOWANYCH, ORAZ RTĘCI
2024 r.						
1.	PEŁCZ (LW11081)	III KLASA	STAN PONIŻEJ DOBREGO	NIE STWIERDZONO PRZEKROCZEŃ	STWIERDZONO PRZEKROCZENIA	STWIERDZONO PRZEKROCZENIA NORM USTALONYCH DLA DIFENYLOETERÓW BROMOWANYCH, ORAZ RTĘCI

³ Jez. Bierzwnik, Dubie, Dominikowskie, Korytnica, Pełcz, Bukowe, Kosino, Smolary, Piaseczno, Chłopowo: wskaźniki klasyfikacji biologicznej: fitoplankton, makrofity, fitobentos, makrobezkręgowce bentosowe, ichtiofauna)

Jez. Rudno: wskaźniki klasyfikacji biologicznej: ichtiofauna

Jez. Raduń: wskaźniki klasyfikacji biologicznej: fitoplankton

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

I.p.	Nazwa jeziora	Klasyfikacja biologiczna ³	Klasyfikacja wskaźników fizykochemicznych	Przekroczenia wartości granicznych norm środowiskowych	Przekroczenia wartości substancji priorytetowych w tkankach zwierzęcych	Badania ichtiofauny
1.	2.	3.	4.	5	6.	7.
2.	BUKOWE (LW10814)	III KLASA	STAN PONIŻEJ DOBREGO	NIE STWIERDZONO PRZEKROCZEŃ	STWIERDZONO PRZEKROCZENIA	STWIERDZONO PRZEKROCZENIA NORM USTALONYCH DLA DIFENYLOETERÓW BROMOWANYCH, ORAZ RTĘCI
3.	KOSINO (LW10817)	II KLASA	STAN DOBRY	NIE STWIERDZONO PRZEKROCZEŃ	STWIERDZONO PRZEKROCZENIA	STWIERDZONO PRZEKROCZENIA NORM USTALONYCH DLA DIFENYLOETERÓW BROMOWANYCH, ORAZ RTĘCI
4.	PIASECZNO (LW10828)	III KLASA	STAN DOBRY	NIE STWIERDZONO PRZEKROCZEŃ	STWIERDZONO PRZEKROCZENIA	STWIERDZONO PRZEKROCZENIA NORM USTALONYCH DLA DIFENYLOETERÓW BROMOWANYCH, ORAZ RTĘCI
5.	CHŁOPOWO (LW10797)	II KLASA	STAN DOBRY	STWIERDZONO PRZEKROCZEŃ DLA BENZO(a)PIRENU	NIE STWIERDZONO PRZEKROCZEŃ	NIE STWIERDZONO PRZEKROCZEŃ

Źródło: GIOŚ, Departament Monitoringu w Szczecinie - Informacje o stanie środowiska w powiecie choszczeńskim - za lata 2022, 2023, 2024.

Ww. ocena stanu JCW powierzchniowych wskazuje na dalsze występowanie w jeziorach substancji priorytetowych, które w głównej mierze pochodzą ze zrzutów ścieków (komunalnych, bytowych, przemysłowych), ze spływów powierzchniowych z terenów rolniczych oraz zanieczyszczeń dopływających do wód - w tym również ze spływów powierzchniowych z powierzchni utwardzonych, podczas nawałnych deszczy, jak również z powodu braku dobrze funkcjonującego systemu odbierania wód opadowych czy roztopowych. Taki stan wpływa również na ogólną klasyfikację biologiczną i fizykochemiczną jezior. Konieczne jest podjęcie działań, w zakresie powiązanych ze sobą obszarów interwencji, które docelowo przyczynią do poprawy jakości wód jeziornych. Ponadto problematyczne w ostatnich latach są duże spadki poziomu wody (susze hydrologiczne) obserwowane w jeziorach spowodowane m.in. zmianami klimatycznymi oraz nawałne deszcze (spływy powierzchniowe). Ww. sytuacji, w powiązaniu niską emisją, pochodzącą przede wszystkim z indywidualnych źródeł spalania paliw stanowi może przyczynę wysokich stężeń związków z grupy WWA w JCWP jeziornych. W 2025 r. do Starosty Choszczeńskiego wpłynęła informacja WIOŚ w Szczecinie o stwierdzeniu wysokiego stężenia wskaźnika chemicznego- związku z grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) - benzo(g,h,i)peryleny w próbce wody pobranej w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w punkcie pomiarowo - kontrolnym (ppk): jezioro Bierzwik – Głęboćczek.

2.1.4.1.2. Rzeki

Przez obszar powiatu choszczeńskiego przepływa 21 wyznaczonych jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych - wskazano w tabeli nr 8. Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych została wykonana w ramach aktualizacji Planów gospodarowania wodami.

TABELA.8. JCW rzecznych przepływających przez powiat choszczeński

L.p.	Nazwa	Kod JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Wskazany STAN OGÓLNY /OCENA ryzyka nie osiągnięcia celów środowiskowych/ POSTĘP w osiąganiu celów środowiskowych JCWP w porównaniu do aPGW 2016
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	INA OD ŹRÓDEŁ DO STOBNICY (JCW SCALONA)	RW600009198399 (poprzedni kod: RW60001619849)	PN - Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	Nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe), źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe), budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty gospodarki wodnej (zbiorniki, stawy rybne) - rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych, transport, turystyka, odpływ miejski, nieznane (substancje zakazane).	ZŁY/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU, STAN CHEMICZNY - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU
2.	INA OD STOBNICY DO KRĄPIELI (JCW SCALONA: poprzednia nazwa: Ina od Dopływu spod Jarostowa do Dopływu ze Sławęcina, bez Dopływu ze Sławęcina); (Ina od Dopływu ze Sławęcina do Krąpieci, bez Krąpieci)	RW6000161987 (poprzedni kod: RW60002419855, RW600024198)	Rz_org - Rzeka w dolinie o dużym udziale torfowisk	NAT - naturalna część wód	Nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe), budowle piętrzące - rzeki główne, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo.	ZŁY/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY RW60002419855 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU; RW6000241987 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO STAN CHEMICZNY RW60002419855 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU; RW6000241987 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO
3.	STOBNICA (JCW: ZMIENIONA/ RODZIELONA, poprzednia nazwa: Ina od źródeł do Stobnicy)	RW60000919849 (poprzedni numer: RW60001619849)	PN - Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	Nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe), budowle piętrzące - rzeki główne, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane).	ZŁY/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ/ POSTĘP W OSIĄGNIĘCIU CELÓW ŚRODOWISKOWYCH: BRAK DANYCH
4.	SŁOPICA (JCW SCALONA: poprzednia nazwa: Słopica)	RW600009188869 (poprzedni kod: RW600018188869, RW6000251888629)	PN - Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	BRAK WSKAZAŃ	BRAK DANYCH/ NIEZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY RW600018188869 - CEL OSIĄGNIĘTY - POPRAWA STANU,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

L.p.	Nazwa	Kod JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Wskazany STAN OGÓLNY /OCENA ryzyka nie osiągnięcia celów środowiskowych/ POSTĘP w osiąganiu celów środowiskowych JCWP w porównaniu do aPGW 2016
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	(Ślipica; Dopływ z jez. Dominikowskiego)					RW6000251888629 - CEL OSIĄGNIĘTY – UTRZYMANIE DOBREGO STANU: CHEMICZNY RW600018188869 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU; RW6000251888629 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO
5.	WARDYNKA (JCW: ZMIENIONA/ RODZIELONA, poprzednia nazwa: Ina od źródeł do Stobnicy)	RW600009198449 (poprzedni kod: RW60001619849)	PN - Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	Budowle piętrzące – rzeki główne, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane);	ZŁY/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ/ POSTĘP W OSIĄGNIĘCIU CELÓW ŚRODOWISKOWYCH: BRAK DANYCH
6.	RECZYCA (JCW: ZMIENIONA/ ZREDUKOWANA, poprzednia nazwa: Ina od źródeł do Stobnicy)	RW600009198549 (poprzedni kod: RW600016198549)	PN - Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	Nawożenie i depozycja, odpływ miejski (wody opadowe), źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe), budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe,	ZŁY/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY RW600016198549 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO STAN CHEMICZNY RW600016198549 - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
7.	KANAŁ SŁAWĘCIN (JCW: BEZ ZMIAN, poprzednia nazwa: Dopływ ze Sławęcina)	RW600009198569 (poprzedni kod: RW60001619856)	PN - Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	Prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące - rzeki główne.	BRAK DANYCH/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY RW60001619856 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO STAN CHEMICZNY RW60001619856 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO
8.	MAŁA INA OD ŹRÓDEŁ DO KANAŁU POMIĘTÓW WRAZ Z KANAŁEM POMIĘTÓW (JCW: BEZ ZMIAN, poprzednia nazwa: Mała Ina od źródeł do Dopływu spod Pomietowa)	RW600009198673 (poprzedni kod: RW600016198672)	PN - Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	Odpływ miejski (wody opadowe), nawożenie i depozycja, źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe), budowle piętrzące - rzeki pozostałe.	ZŁY/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY RW600016198672 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU STAN CHEMICZNY RW600016198672 - BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY POSTĘPU
9.	DRAWA OD STUDZIENICY DO PŁOCICZNEJ	RW600011188877 (poprzedni kod: RW6000201888569)	RzN - Rzeka nizinna	NAT - naturalna część wód	Rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski.	DOBRY/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY RW6000201888569 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO ;

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

L.p.	Nazwa	Kod JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Wskazany STAN OGÓLNY /OCENA ryzyka nie osiągnięcia celów środowiskowych/ POSTĘP w osiąganiu celów środowiskowych JCWP w porównaniu do aPGW 2016
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	(JCW: ZMIENIONA (ZŁĄCZONE I PODZIELONE: POPRZEDNIA NAZWA: Stara Drawa, Drawa od Studzienicy do Drawicy, Drawa od Drawicy do Mierzęckiej Strugi)	RW600020188857 RW600020188879)				RW600020188857 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO ; RW600020188879 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO STAN CHEMICZNY RW6000201888569 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO ; RW600020188857 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO ; RW600020188879 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO
10.	DRAWICA (JCW: BEZ ZMIAN)	RW6000091888587 (poprzedni kod: RW6000181888589)	PN - Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	Prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty gospodarki wodnej (zbiorniki, stawy rybne) - rzeki główne, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane)	ZŁY/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY RW6000181888589 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU STAN CHEMICZNY RW6000181888589 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU
11.	KORYTNICA (JCW: BEZ ZMIAN)	RW6000091888729 (poprzedni kod: RW6000181888729)	PN - Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	Budowle piętrzące - rzeki główne, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane)	ZŁY/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY RW6000181888729 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - <u>ALE</u> POPRAWA STANU/POTENCJAŁU STAN CHEMICZNY RW6000181888729 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU
12.	MOCZEL (JCW: BEZ ZMIAN)	RW6000091888749 (poprzedni kod: RW6000181888749)	PN - Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	Źródła bytowe i komunalne (rozproszone), prostowanie koryta - rzeki główne, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;	ZŁY/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY RW6000181888749 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU STAN CHEMICZNY RW6000181888749 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU
13.	PEŁCZ (JCW: BEZ ZMIAN)	RW6000091889849 (poprzedni kod: RW6000181889849)	PN - Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	Rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane	ZŁY/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY RW6000181889849 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

L.p.	Nazwa	Kod JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Wskazany STAN OGÓLNY /OCENA ryzyka nie osiągnięcia celów środowiskowych/ POSTĘP w osiąganiu celów środowiskowych JCWP w porównaniu do aPGW 2016
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
					(substancje zakazane).	POSTĘPU STAN CHEMICZNY RW6000181889849 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU
14.	DOPŁYW Z PIASECZNIKA (JCW: BEZ ZMIAN)	RW6000091985729 (poprzedni kod: RW6000161985729)	PN - Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	Nawożenie i depozycja oraz źródła bytowe i komunalne (rozproszone), prostowanie koryta - rzeki główne.	BRAK DANYCH/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY RW6000161985729 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU STAN CHEMICZNY RW6000161985729 - CEL OSIĄGNIĘTY - POPRAWA STANU
15.	KOCZYŃKA (JCW: ZMIENIONA/ ROZDZIELONA: poprzednia nazwa: Mierzęcka Struga do wypływu z jez. Wielgie)	RW6000181888869 (poprzedni kod: RW6000251888893)	R_poj - Rzeka w systemie rzeczno-jeziorowym Pojezierzy	NAT - naturalna część wód	Prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące - rzeki główne, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane)	ZŁY/ZAGROŻONA/ POSTĘP W OSIĄGNIĘCIU CELÓW ŚRODOWISKOWYCH: BRAK DANYCH
16.	MIERZĘCKA STRUGA DO JEZ. WIELGIE (JCW: ZMIENIONA/ ROZDZIELON A: poprzednia nazwa: Mierzęcka Struga do wypływu z jez. Wielgie)	RW6000181888893 (poprzedni kod: RW6000251888893)	R_poj - Rzeka w systemie rzeczno-jeziorowym Pojezierzy	NAT - naturalna część wód	Prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne, obiekty gospodarki wodnej (zbiorniki, stawy rybne) - rzeki pozostałe, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo; nieznane (substancje zakazane);	ZŁY/ZAGROŻONA/ POSTĘP W OSIĄGNIĘCIU CELÓW ŚRODOWISKOWYCH: BRAK DANYCH
17.	BAGNICA I (JCW: BEZ ZMIAN)	RW60000918885952 (poprzedni kod: RW60001818885932)	PN - Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	Prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące - rzeki główne.	BRAK DANYCH/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY RW60001818885932 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU STAN CHEMICZNY RW60001818885932 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU
18.	BAGNICA II (JCW: BEZ ZMIAN, poprzednia nazwa: Sitna)	RW60000918885954 (poprzedni kod: RW60001818885934)	PN - Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	Prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące - rzeki główne.	BRAK DANYCH/NIEZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY RW60001818885934 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO STAN CHEMICZNY RW60001818885934 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

L.p.	Nazwa	Kod JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Wskazany STAN OGÓLNY /OCENA ryzyka nie osiągnięcia celów środowiskowych/ POSTĘP w osiąganiu celów środowiskowych JCWP w porównaniu do aPGW 2016
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
19.	PŁONIA OD ŹRÓDEŁ DO KOŃCA JEZ. PŁOŃ (JCW: ZMIENIONA/ROZDZIELON A: poprzednia nazwa: Płonia od źródeł do Dopływu spod Myśliborek)	RW60001019743239 (poprzedni kod: RW600023197651)	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty	NAT - naturalna część wód	Nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe), źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane).	ZŁY/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY RW600023197651 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU STAN CHEMICZNY RW600023197651 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO
20.	DOPŁYW Z BRZEZIN (JCW: BEZ ZMIAN, poprzednia nazwa:) Mierzęcka Struga do wypływu z jez. Wielgie)	RW60001818888629 (poprzedni kod: RW6000251888893)	R_poj - Rzeka w systemie rzeczno-jeziorowym Pojezierzy	NAT - naturalna część wód	Rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo; nieznane (substancje zakazane);	ZŁY/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY RW6000251888893 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - BRAK POSTĘPU STAN CHEMICZNY RW6000251888893 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO
21.	PŁOCICZNA OD RUNICY DO UJŚCIA (JCW: BEZ ZMIAN)	RW60002018887899 (poprzedni kod: RW6000251888789)	RI_poj - Rzeka w systemie rzeczno-jeziorowym Pojezierzy Łososiowa	NAT - naturalna część wód	Rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo; nieznane (substancje zakazane)	ZŁY/ZAGROŻONA/ STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY RW6000251888789 - CEL OSIĄGNIĘTY – UTRZYMANIE DOBREGO STANU STAN CHEMICZNY RW6000251888789 - CEL NIEOSIĄGNIĘTY - POGORSZENIE DO STANU ZŁEGO

Źródło: Hydroportal

Ocena stanu JCW rzecznych

Spośród ww. JCWP rzecznych, w latach 2022-2023, 14 z nich objęte było badaniami prowadzonymi w ramach monitoringu środowiska przez GIOŚ. Są to: 1. Ina od źródeł do Stobnicy (2022, 2023), 2. Korytnica (2022, 2023), 3. Stobnica (2022, 2023), 4. Dopływ z Brzezina (2023), 5. Ina od Stobnicy do Krąpieli (2023), 6. Płonia od źródeł do końca jez. Płoń (2023), 7. Mała Ina od źródeł do Kanału Pomietów wraz z Kanałem Pomietów (2023), 8. Kanał Sławęcina (2023), 9. Wardynka (2023), 10. Słopica (2023), 11. Bagnica I (2023), 12. Drawica (2023), 13. Mierzęcka Struga do jez. Wielgie (2023) oraz 14. Drawa od Studzienicy do Płociczna (2023).

Ocena jakości rzek wykazała, że wskaźnikiem najczęściej determinującym niekorzystny stan chemiczny wód był bezno(a)piren monitorowany w wodzie, dla którego w siedmiu JCWP znajdujących na terenie powiatu choszczeńskiego stwierdzono przekroczenie średniorocznej środowiskowej normy jakości. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych substancjami chemicznymi z grupy WWA jest zjawiskiem powszechnym w skali kraju. Jako główne źródło zanieczyszczenia wód tymi substancjami wskazuje się depozycję atmosferyczną związaną z tzw. niską emisją.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

W poniższej tabeli nr 9 przedstawiono zakres i wyniki prowadzonych badań monitoringowych w 2023 r. i 2024 r.

TABELA 9. Wyniki klasyfikacji i oceny JCWP rzecznych powiatu choszczeńskiego na podstawie badań monitoringowych prowadzonych w 2023 r. i 2024 r.

NAZWA JCWP	KLASA ELEMENTÓW BIOLOGICZNYCH	KLASA ELEMENTÓW HYDROMORFOLOGICZNYCH (2023)/ KLASA ELEMENTÓW FIZYKOCHEMICZNYCH (GRUPA 3.1-3.5.) (2024)	PRZEKROCZENIA WARTOŚCI GRANICZNE NORM ŚRODOWISKOWYCH
1.	2.	3.	4.
2023 r.			
1. Ina od źródeł do Stobnicy	3	1	DIFENYLOETERY BROMOWANE, RTEĆ, FLUORANTEN, BENZO(A)PIREN, BENZO(B)FLUORANTEN, BENZO(G,H,I)TERYLEN, CYPERMETRYN, DICHLORFOS.
2. Korytnica	2	1	DIFENYLOETERY BROMOWANE, RTEĆ, BENZO(A)PIREN
3. Stobnica	3	3	DIFENYLOETERY BROMOWANE, RTEĆ, FLUORANTEN, BENZO(A)PIREN, BENZO(B)FLUORANTEN, BENZO(G,H,I)PERYLEN
4. Dopływ z Brzezin	3	2	OGÓLNY WĘGIEL ORGANICZNY (OWO), PRZEWODNOŚĆ ORAZ ZWIĄZKI AZOTU (AZOT AMONOWY, AZOT AZOTANOWY, AZOT OGÓLNY)
5. Ina od Stobnicy do Krąpieci	4	3	DIFENYLOETERY BROMOWANE, RTEĆ, FLUORANTEN, BENZO(A)PIREN, BENZO(B)FLUORANTEN, BENZO(G,H,I)PERYLEN I CYPERMETRYN.
6. Płonia od źródeł do końca jez. Płoń	-	-	BENZO(A)PIREN
7. Mała Ina od źródeł do Kanał Pomiętów wraz z Kanałem Pomiętów	2	-	OGÓLNY WĘGIEL ORGANICZNY (OWO), PRZEWODNOŚĆ ORAZ ZWIĄZKI AZOTU (AZOT AMONOWY, AZOT AZOTANOWY, AZOT OGÓLNY)
8. Kanał Sławęcin	3	2	BRĄK PRZEKROCZEŃ
9. Wardynka	3	2	BRĄK PRZEKROCZEŃ
10. Stopica	2	1	DIFENYLOETERY BROMOWANE, RTEĆ, CYPERMETRYN.
11. Bagnica I	2	1	OGÓLNY WĘGIEL ORGANICZNY (OWO), ZWIĄZKI AZOTU (AZOT AZOTANOWY, AZOT OGÓLNY)

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

NAZWA JCWP	KLASA ELEMENTÓW BIOLOGICZNYCH	KLASA ELEMENTÓW HYDROMORFOLOGICZNYCH (2023)/ KLASA ELEMENTÓW FIZYKOCHEMICZNYCH (GRUPA 3.1-3.5.) (2024)	PRZEKROCZENIA WARTOŚCI GRANICZNE NORM ŚRODOWISKOWYCH
1.	2.	3.	4.
12. Drawica	3	1	DIFENYLOETERY BROMOWANE, RTEĆ, BENZO(A)PIREN
13. Mierzęcka Struga do jez. Wielgie	-	-	BRAK PRZEKROCZEŃ
14. Drawa od Studzienicy do Płocicznej	1	1	BENZO(A)PIREN
2024 r.			
1. Dopływ z Piasecznika	-	Brak klasyfikacji	-
2. Płonia od źródeł do końca jez.Płoń	3	2	BENZO(A)PIREN, BENZO(G,H,I)PERYLEN
3. Ina od źródeł do Stobnicy	-	2	FLUORANTEN, BENZO(A)PIREN, BENZO(B,KI)FLUORENTAN BENZO(G,H,I)PERYLEN
4. Stobnica	-	2	FLUORANTEN BENZO(A)PIREN, BENZO(B,KI)FLUORENTAN BENZO(G,H,I)PERYLEN
5. Kanał Sławęcín	2	-	-
6. Wardynka	-	2	FLUORANTEN, BENZO(A)PIREN, BENZO(G,H,I)PERYLEN
7. Dopływ z Brzezin	5	-	-
8. Moczól	2	>2	-
9. Drawa od Studzienicy do Płocicznej	2	1	DIFENYLOETERY BROMOWANE, RTEĆ I JEGO ZWIĄZKI, BENZO(A)PIREN
10. Koczyńska	3		-
11. Mierzęcka Struga do jez. Wielgie	-	2	-

Źródło: GIOŚ, Departament Monitoringu w Szczecinie - Informacje o stanie środowiska w powiecie choszczeńskim w 2023 r. i 2024 r.

PROBLEMY/ZAGROŻENIA

Ponadto problematyczne w ostatnich latach są duże spadki poziomu wody (susze hydrologiczne) obserwowane w rzekach spowodowane m.in. zmianami klimatycznymi oraz nawalne deszcze (spływy powierzchniowe). Ww. sytuacje, w powiązaniu z niską emisją, pochodząca przede wszystkim z indywidualnych źródeł spalania paliw stanowić może przyczynę wysokich stężeń związków z grupy WWA w JCWP rzecznych. Jak wskazano w informacji za rok 2025 występowanie substancji chemicznych z grupy WWA jest zjawiskiem powszechnym w skali kraju. Jako główne źródło zanieczyszczenia wód tymi substancjami wskazuje się depozycję atmosferyczną związaną z tzw. niską emisją.

W 2025 r. do Starosty Choszczeńskiego wpływały informacje WIOŚ w Szczecinie o stwierdzeniu wysokiego stężenia wskaźnika chemicznego - związku z grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) - benzo(g,h,i)perylenu, benzo(b)fluorantenu i benzo(k)fluorantenu w próbce wody pobranej w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w punkcie pomiarowo - kontrolnym (ppk): Ina -

poniżej Recza Pomorskiego, a rzece Stobnica- ujęcie do Iny (na drodze Choszczno-Recz) oraz w Dopływie z jeziora Raduń.

2.1.4.2. Wody podziemne

Wody podziemne ujmowane do eksploatacji na terenie powiatu choszczeńskiego pochodzą głównie z utworów czwartorzędowych - głównego poziomu użytkowego. Teren powiatu choszczeńskiego obejmuje swym zasięgiem 3 główne zbiorniki wód podziemnych - tabela 10.

TABELA 10. Charakterystyka GZWP występujących w powiecie choszczeńskim

Numer	Nazwa	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [tys. m ³ /dobę]	Średnia głębokość ujęć (m)
1.	2.	3.	4.
125	Zbiornik międzymorenowy Wałcz - Piła	169	65
135	Zbiornik Barlinek	51,5	50
136	Zbiornik międzymorenowy Dobiegniewo (Dobiegniew)	52	50

Źródło: www.wikipedia.pl

Wody podziemne ujmowane do eksploatacji pochodzą przede wszystkim z utworów czwartorzędowych. Na terenie powiatu choszczeńskiego funkcjonuje wiele ujęć wód podziemnych zarówno komunalnych jak i ujęć prywatnych. Na terenie powiatu choszczeńskiego nie rozpoznano występowania wód termalnych i leczniczych. W m. Łasko gm. Bierzwnik zidentyfikowano występowanie wód zmineralizowanych.

Na obszarze powiatu choszczeńskiego wydzielono 4 jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Zgodnie z ustawą Prawo wodne przez jednolite częściach wód podziemnych rozumie się określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. W poniższej tabeli nr 11 przedstawiono charakterystykę JCWPd położonych na terenie powiatu choszczeńskiego. Ocena stanu jednolitych części wód podziemnych została wykonana w ramach aktualizacji Planów gospodarowania wodami. Z ww. aktualizacji wynika, że cele środowiskowe określone dla JCWPd nie uległy zmianie - wszystkie JCWPd charakteryzują się dobrym stanem chemicznym i dobrym stanem ilościowym.

TABELA 11. JCW podziemnych zlokalizowanych w powiecie choszczeńskim

L.p.	Kod JCWPd	Nazwa JCWPd	Cel środowiskowy - stan chemiczny	Cel środowiskowy - stan ilościowy
1.	2.	3.	4.	5.
1.	PLGW60007	7	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy
2.	PLGW600024	24	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy
3.	PLGW600025	25	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy
4.	PLGW600034	34	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy

Źródło: Hydroportal

Ocena stanu JCWPd

Ostatnie badania wód podziemnych na terenie powiatu choszczeńskiego wykonane zostały w 2022 r. na poziomie krajowym w ramach monitoringu diagnostycznego w 5 punktach pomiarowych w miejscowości: Krzynki, gmina Pełczyce (punkt nr 6918), Choszczno, gmina Choszczno (punkt nr 9737), Sułkowo, gmina Pełczyce (punkt nr 3321),

Będargowo (punkt 7871) oraz Łasko (punkt 350). W latach 2023-2024 nie prowadzono badań wód podziemnych na terenie powiatu choszczeńskiego

W poniższej tabeli nr 12 przedstawiono zakres i wyniki prowadzonych badań monitoringowych w 2022 r.

TABELA 12. Wyniki klasyfikacji i oceny JCW podziemnych powiatu choszczeńskiego na podstawie badań monitoringowych prowadzonych w 2022 r.

Numer Punktu PIG-PIB	Miejscowość	Gmina	Nr JCWPd	Stratygrafia	Głębokość do stropu warstwy wodonośnej (m)	Zwierciadło wody	Typ ośrodka	Klasa jakości	Stężenie azotanów (mg/l)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
7871	Będargowo	Pełczyce	7	Q	9,30	swobodne	porowy	II	0,31
9737	Choszczno	Choszczno	7	Q	15,00	napięte	porowy	III	0,17
6918	Krzyńki	Pełczyce	34	Q	10,20	swobodne	porowy	III	10,80
350	Łasko	Bierzwnik	25	Q	58,50	napięte	porowy	II	0,18
3321	Sułkowo	Pełczyce	2524	Q	18,00	napięte	porowy	II	1,73

Zródło: GIOŚ, Departament Monitoringu w Szczecinie - Informacje o stanie środowiska w powiecie choszczeńskim w 2022 r.

2.1.4.3. Zagrożenia i problemy dla wód powierzchniowych i podziemnych

Z przedstawionej w niniejszym dziale oceny stanu wód powierzchniowych i podziemnych, w zakresie jakim podlegają one pod ocenę w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska⁴ wynika, iż:

- w odniesieniu do JCW powierzchniowych jeziornych

Zagrożenia dla JCW jeziornych związane są z występowaniem w nich substancji priorytetowych, które wpływają na ich ogólną klasyfikację biologiczną. Zanieczyszczenia w głównej mierze pochodzą ze zrzutów ścieków (komunalnych, bytowych, przemysłowych), ze spływów powierzchniowych z terenów rolniczych (nawożenia) oraz zanieczyszczeń dopływających do wód - w tym również ze spływów powierzchniowych z niskiej emisji. Wśród głównych zagrożeń dla JCW powierzchniowych jeziornych wskazuje się: rolnictwo i depozycja, odpływ miejskich zanieczyszczeń (często niekontrolowane/nielegalne zrzuty do jezior), rozwój obszarów zurbanizowanych nad jeziorami, transport i turystyka. Ponadto problematyczne w ostatnich latach są duże spadki poziomu wody obserwowane w jeziorach spowodowane m.in. zmianami klimatycznymi -

⁴ Ocena stanu środowiska w powiecie choszczeńskim w 2022, 2023 r. GIOŚ RDMŚ

suszą hydrologiczną⁵, która w ostatnich latach stwierdzona była na terenie powiatu choszczeńskiego prawie corocznie.

Z przedkładanych corocznie przez nadzory wodne, obejmujące działalnością powiat choszczeński tj. NW Wieleń, Choszczno, Stargard, Drawsko Pomorskie, Strzelce Krajeńskie, Pyrzyce i Tuczno wynika, że wśród problemów jakie pojawiły się w roku sprawozdawczym wymieniano: susze hydrologiczną i rolniczą, miejscami występowanie terenów zalewowych po ulewnych deszczach, zanieczyszczenie cieków i brzegów odpadami komunalnymi. Nastąpiła zmiana struktury opadów w Polsce, polegająca na braku opadów ciągłych, jednostajnych, ale pojawieniu się, głównie wiosną i w lecie, opadów o dużym natężeniu.

Z informacji przekazywanych przez WIOŚ w Szczecinie, że w punktach kontrolnych JCWP jeziornych stwierdzano przekroczenia związków z grupy WWA, pochodzących najprawdopodobniej z niskiej emisji z indywidualnych źródeł ogrzewania.

- w odniesieniu do JCW powierzchniowych rzecznych

Zagrożenia podobnie jak w przypadku JCW rzecznych związane są z występowaniem w nich substancji priorytetowych, które wpływają na ich ogólną klasyfikację biologiczną. Zanieczyszczenia w głównej mierze pochodzą ze zrzutów ścieków (komunalnych, bytowych, przemysłowych), ze spływów powierzchniowych z terenów rolniczych oraz zanieczyszczeń dopływających do wód - w tym również ze spływów powierzchniowych. Ponadto zagrożeniem jest występowanie w wodach benzo(a)pirenu, oraz innych substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, pochodzące m.in. ze spływów powierzchniowych. Wśród głównych zagrożeń dla JCW powierzchniowych rzecznych wskazuje się: rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski, rolnictwo, leśnictwo, nawożenie i depozycja, prostowanie koryta rzek głównych, budowle piętrzące - rzeki główne, obiekty gospodarki wodnej (zbiorniki, stawy rybne oraz źródła bytowe i komunalne (rozproszone).

Z przedkładanych corocznie przez nadzory wodne, obejmujące działalnością powiat choszczeński tj. NW Wieleń, Choszczno, Stargard, Drawsko Pomorskie, Strzelce Krajeńskie, Pyrzyce i Tuczno wynika, że wśród problemów jakie pojawiły się w roku sprawozdawczym wymieniano: susze hydrologiczną i rolniczą, miejscami występowanie terenów zalewowych po ulewnych deszczach, zanieczyszczenie cieków i brzegów odpadami komunalnymi. Nastąpiła zmiana struktury opadów w Polsce, polegająca na braku opadów ciągłych, jednostajnych, ale pojawieniu się, głównie wiosną i w lecie, opadów o dużym natężeniu.

Z informacji przekazywanych przez WIOŚ w Szczecinie, że w punktach kontrolnych JCWP rzecznych stwierdzano przekroczenia związków z grupy WWA, pochodzących najprawdopodobniej z niskiej emisji z indywidualnych źródeł ogrzewania.

- w odniesieniu do JCW podziemnych

Nie zdefiniowano zagrożeń dla JCW podziemnych, występujących na terenie powiatu choszczeńskiego.

⁵ Źródło: Sprawozdania Kierowników Nadzorów Wodnych

2.1.5. Zasoby geologiczne

Na terenie powiatu choszczeńskiego występują udokumentowane złoża kredy jeziornej, piasku i żwiru, torfów, surowców ilastych ceramiki budowlanej, oraz piasków do produkcji cegły wapienno-piaskowej. Aktualne dane dotyczące występowania złóż kopalin określa „Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.” - wykonany w Państwowym Instytucie Geologicznym - Państwowym Instytucie Badawczym, jako zadanie państwowej służby geologicznej. Przedstawiono je w poniższej tabeli nr 13.

TABELA 13. Bilans zasobów kopalin występujących na terenie powiatu choszczeńskiego

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby		Wydobycie tys.m ³ /rok
	2024	Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
Kreda jeziorna (tys. ton)				
Suliszewo	Z	1.877	-	-
Kraśnik - Recz	P	1.805	-	-
Piaski i żwiry (tys. ton)				
Chrapowo	Z	557	-	-
Niemieńsko	R	40	-	-
Pełczyce I*	T	344	344	-
Pławno*	Z	800	-	-
Pławno I	R	650	-	-
Recz*	Z	271	-	-
Stary Klukom I	E	234	-	12
Niesporowice I	E	2.808	2.808	128
Zamęcin	R	191	-	-
Piaski kwarcowe (tys.m ³)				
Kiełpino	R	9.729	-	-
Złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej (tys.m ³)				
Objezierze	Z	766	-	-
Drawno	R	328	-	-
Torfy (tys. ton)				
Kraśnik - Recz	P	1.020,40	-	-

ŹRÓDŁO: „Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce według stanu na 31 XII 2024 r.”- Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy

* - złoża zawierające piasek ze żwirem

Skróty literowe stanu zagospodarowania zasobów wykazach złóż oznaczają:

- **P** - złoża o zasobach rozpoznanych wstępnie (kategorii C2)
- **R** - złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kategorii A+B+C)
- **Z**- złoża, z którego wydobywanie zostało zaniechane.
- **E** - złoża eksploatowane
- **T** - złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo.

Starosta jako organ administracji geologicznej w latach 2021-2024 nie wydał żadnej koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie kopalin oraz wydobywanie kopalin. Na terenie powiatu choszczeńskiego obecnie eksploatowana na podstawie koncesji Starosty Choszczeńskiego jest jedna kopalnia odkrywkowa - złoża o nazwie Stary Klukom I. Na podstawie koncesji wydanej przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego wydobywane są kruszywa naturalne z dwóch złóż: Niesporowice 1 (częściowo zrehabilitowane) i Pełczyce I. Na terenie powiatu choszczeńskiego znajdują się również niekoncesjonowane miejsca wydobywania kopalin.

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Choszczynie w większości przypadków spełniała wymagania przydatności do spożycia. Wszystkie wodociągi na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia pobierały wodę z ujęć wód podziemnych, a w bieżącej eksploatacji w większości nie stosowały stałej dezynfekcji wody. Wody z tych ujęć wymagają najczęściej odżelaziania i odmanganiania oraz usuwania związków amonowych. Woda jest uzdatniania w tradycyjnej technologii. Po napowietrzeniu jest filtrowana w filtrz naturalnymi złożami. Wyjątek na terenie powiatu choszczeńskiego stanowią: wodociąg Górzno (gm. Bierzwnik), wodociąg Chomętowo i wodociąg Sieniawa (gm. Drawno). Urządzenia te produkują wodę i zaopatrują w nią mieszkańców bez pomocy stacji uzdatniania tzn. bez urządzeń uzdatniających. Woda w miejscowości Chomętowo (gm. Drawno) pozyskiwana ze studni głębinowych jest tłoczona bezpośrednio do instalacji sieci wodociągowej, gdyż spełnia wymagania sanitarne.

Na terenie powiatu choszczeńskiego do zaopatrzenia ludności w wodę ujmowane były wody podziemne generalnie o dobrej jakości mikrobiologicznej oraz stabilnej jakości chemicznej bezpiecznej dla zdrowia. Wody podziemne są w mniejszym stopniu (niż wody powierzchniowe) narażone na zanieczyszczenia antropogeniczne związane z działalnością człowieka. Na drodze migracji zanieczyszczeń do wód podziemnych istnieje naturalna bariera, stanowi ją gleba i warstwa gruntowo-skalna oraz przebiegające w nich procesy samooczyszczania. Wraz z głębokością występowania wód podziemnych oraz większą izolacyjnością warstw glebowo-gruntowych zmniejsza się ich narażenie na ujemne wpływy czynników obcych.

W latach 2020 - 2024 woda przeznaczona do spożycia była dopuszczona warunkowo ze względu na niespełnienie podstawowych wymagań fizykochemicznych. Przekroczenia parametrów mikrobiologicznych wody przeznaczonej do spożycia występowały okresowo i były incydentalne (bakteriami grupy Coli, Enterokoki). Problemem może być długo utrzymująca się tendencja wysokiego poziomu ogólnej liczby mikroorganizmów w wodach występujących na terenie naszego powiatu. W każdym przypadku wystąpienia zanieczyszczeń bakteriologicznych podejmowane były niezwłocznie skuteczne działania naprawcze. W latach 2020 - 2024 największy problem zaopatrzenia w wodę o odpowiedniej jakości występował na terenie gminy Drawno. Najlepiej zorganizowane zaopatrzenie w wodę (w tym zaopatrzenie awaryjne) występuje na terenie gminy Pełczyce. Stanowią to 3 urządzenia z możliwością spięcia w pierścień i podawania wody dwukierunkowo do pozostałych miejscowości. W latach 2020 - 2024 nie stwierdzono chorób i zatruc wodo-zależnych o potwierdzonej etiologii.

STREFY OCHRONNE UJĘĆ WÓD PODZIEMNYCH

Rozporządzeniem Nr 4/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia **strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej położnego w Choszczynie przy ul. Dąbrowszczaków, na działce ewidencyjnej nr 71 w obrębie ewidencyjnym nr 0004 w jednostce ewidencyjnej Choszczno** - miasto 320202_4 (Dz.Urz.Woj.Zach.2015. poz.1749) została ustanowiona strefa ochronna ujęcia wody podziemnej położnego w Choszczynie przy ul. Dąbrowszczaków, na działce ewidencyjnej nr 71 w obrębie ewidencyjnym nr 0004 w jednostce ewidencyjnej Choszczno - miasto 320202_4. Ww. strefa dzieli się na teren ochrony: bezpośredniej i pośredniej.

Na terenie strefy ochrony pośredniej zabronione jest wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, z wyjątkiem: ścieków ze stacji uzdatniania wody, wód opadowych i roztopowych, rolnicze wykorzystanie ścieków, lokalizowanie instalacji do oczyszczania ścieków z wyjątkiem instalacji do oczyszczania ścieków ze stacji uzdatniania wody, instalacji do oczyszczania wód opadowych i roztopowych, stosowanie nawozów w postaci płynnej, stosowanie środków ochrony roślin, które według zezwolenia na wprowadzenie środków ochrony roślin do obrotu lub pozwolenia na handel równoległy są klasyfikowane jako niebezpieczne dla środowiska, do celów badań lub rozwoju, lokalizowanie składowisk odpadów, lokalizowanie ferm chowu lub hodowli zwierząt, lokalizowanie magazynów produktów ropopochodnych, a także rurociągów do ich transportu, za wyjątkiem: zbiorników paliw płynnych i gazu płynnego, a także rurociągów do ich transportu, wchodzących w skład stacji paliw płynnych, zbiorników gazu płynnego wchodzących w skład samodzielnych stacji gazu płynnego, przydomowych zbiorników gazu płynnego, magazynów butli z gazem płynnym, przydomowych zbiorników oleju opałowego, mycie pojazdów mechanicznych poza myjniami, naprawianie i obsługa pojazdów mechanicznych poza terenem zakładów usługowych prowadzących taką działalność na podstawie odrębnych przepisów, lokalizowanie cmentarzy, grzebanie zwłok zwierzęcych, lokalizowanie ujęć wody podziemnej, przechowywanie odpadów promieniotwórczych, lokalizowanie biogazowni.

Na terenie **aglomeracji Choszczno** znajdują się 13 ujęć wody podziemnej wraz z wyznaczonymi strefami ochrony:

- 1) Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej przy ulicy Drawieńskiej w Choszcznie zlokalizowanego na działce nr 145 obręb 4 m. Choszczno - strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona została decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nr SZ.ZZŚ.3.4100.147.4.2018.MC z dnia 06.06.2019 r.
- 2) Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej w Gleźnie zlokalizowanego na terenie działek nr 68/1 i 69 obręb Gleźno - strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona została decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nr SZ.ZZŚ.3.4100.140.4.2018.MC z dnia 11.04.2019 r.
- 3) Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej w Golczy zlokalizowanego na działce nr 78 obręb Golcza - strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona została decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nr SZ.ZZŚ.3.4100.138.4.2018.MC z dnia 10.04.2019 r.
- 4) Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej w Korytowie zlokalizowanego na terenie działek nr 206/17 i 338 obręb Korytowo - strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona została decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nr SZ.ZZŚ.3.4100.145.4.2018.MC z dnia 17.04.2019 r.
- 5) Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej w Piaseczniku zlokalizowanego na działce nr 317 obręb Piasecznik - strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona została decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nr SZ.ZZŚ.3.4100.139.4.2018.MC z dnia 11.04.2019 r.
- 6) Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej w Radaczewie zlokalizowanego na terenie działek nr 188/3 i 195/4 obręb Radaczewo - strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona

została decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nr SZ.ZZŚ.3.4100.143.4.2018.MC z dnia 16.04.2019 r.

7) Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej w Raduniu zlokalizowanego na działce nr 231 obręb Raduń - strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona została decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nr SZ.ZZŚ.3.4100.142.4.2018.MC z dnia 16.04.2019 r.

8) Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej w Starym Klukomiu zlokalizowanego na terenie działek nr 144/5 i 158 obręb Stary Klukom - strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona została decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nr SZ.ZZŚ.3.4100.144.4.2018.MC z dnia 16.04.2019 r.

9) Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej w Suliszewie zlokalizowanego na terenie działek nr 538/8 i 871/7 obręb Suliszewo - strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona została decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nr SZ.ZZŚ.3.4100.161.4.2018.MC z dnia 21.06.2019 r.

10) Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej w Wardyniu - zlokalizowanego na terenie działek nr 165/9 i 165/32 obręb Wardyń - strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona została decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nr SZ.ZZŚ.3.4100.146.4.2018.MC z dnia 24.04.2019 r.

11) Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej w Wysokiem zlokalizowanego na terenie działki nr 16 obręb Wysokie - strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona została decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nr SZ.ZZŚ.3.4100.20.4.2018.MC z dnia 21.04.2019 r.

12) Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej w Zamęcinie zlokalizowanego na terenie działek nr 71/2 i 224 obręb Zamęcin - strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona została decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nr SZ.ZZŚ.3.4100.160.4.2018.MC z dnia 07.06.2019 r.

13) Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej w Zwierzyniu zlokalizowanego na działce nr 147 obręb Zwierzyn - strefa ochrony bezpośredniej ustanowiona została decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nr SZ.ZZŚ.3.4100.141.4.2018.MC z dnia 12.04.2019 r.

Na terenie ochrony bezpośredniej ww. ujęć właściciel został zobowiązany do: ogrodzenia terenu ochrony bezpośredniej, umieszczenia na ogrodzeniu tablic informacyjnych, stałej konserwacji ogrodzenia terenu ochrony bezpośredniej i tablic informacyjnych, przestrzegania niżej wymienionych warunków dotyczących terenu ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej:

- odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych w sposób uniemożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
- zagospodarowanie terenu zielenią,
- odprowadzania poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieków z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody,
- ograniczenia wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywania osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody,
- zakaz użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wód.

Na terenie **aglomeracji Pełczyce** znajdują się następujące ujęcia wody podziemnej wraz z wyznaczonymi strefami ochrony:

- 1) Teren ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej, zlokalizowanego na terenie działek nr: 73, 74, 620 obręb Pełczyce - strefa ustanowiona decyzją z dnia 08.01.2020 r., znak: SZ.ZZŚ.3.4100.17.5.2018.MC.
- 2) Teren ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej, zlokalizowanego na terenie działki nr 56/25 obręb Pełczyce - strefa ustanowiona decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie znak: SZ.ZZŚ.3.4100.109.4.2018.MC z dnia 28 lutego 2020 r.
- 3) Teren ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej, zlokalizowanego na terenie działki nr 192/1 obręb Przekolno - decyzja Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie znak: SZ.ZZŚ.4100.81.4.2018.MC z dnia 14 lutego 2019 r.
- 4) Teren ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej, zlokalizowanego na terenie działek nr: 149 i 248 obręb Będargowo - decyzja Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie znak: SZ.ZZŚ.3.4100.163.4.2018 z dnia 30 lipca 2019 r.

Nakazy i zakazy obowiązujące na terenie ochrony bezpośredniej ww. stref zostały ustalone zgodnie z zapisami art.127-129 Prawa wodnego. Na terenie ochrony bezpośredniej zakazuje się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Na terenie ochrony bezpośredniej należy: odprowadzać wody opadowe lub roztopowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody, zagospodarować teren zielenią, odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody, ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody. Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, a jego granice przebiegające przez wody powierzchniowe oznaczyć za pomocą rozmieszczonych w widocznych miejscach stałych znaków stojących lub pływających. Na ogrodzeniu oraz znakach należy umieścić tablice zawierające informację o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych. Zakazuje się niszczenia, uszkodzenia lub przemieszczania stałych znaków stojących lub pływających, o których mowa w ust. 1, oraz tablic zawierających informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Na terenie **aglomeracji Recz** znajdują się następujące ujęcia wody podziemnej wraz z wyznaczonymi strefami ochrony:

- 1) w miejscowości Recz - decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie znak: SZ.ZZŚ.3.4100.136.4.2018.MC z dnia 27 marca 2019 r. ustanowiono strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej, zlokalizowanego na terenie działek nr: 53/2, 65/64, 65/35 obr. Recz;
- 2) w miejscowości Sicko - decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie znak: SZ.ZZŚ.3.4100.126.4.2018.MC z dnia 8 marca 2019 r. ustanowiono strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej, zlokalizowanego na terenie działki nr 155/4 obr. Sicko;

3) w miejscowości Sokoliniec - decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie znak: SZ.ZZŚ.3.4100.129.4.2018.MC z dnia 12 marca 2019 r. ustanowiono strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej zlokalizowanego na terenie działki nr 139/4 obr. Sokoliniec, gmina Recz.

Właściciela ww. ujęć wody zobowiązano do: ogrodzenia terenu ochrony bezpośredniej, umieszczenia na ogrodzeniu tablic informacyjnych zawierających informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych, stałej konserwacji ogrodzenia terenu ochrony bezpośredniej i tablic informacyjnych, przestrzegania następujących warunków dotyczących terenu ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej tj. odprowadzania wód opadowych lub roztopowych w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody, zagospodarowania terenu zielenią, odprowadzania poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieków z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody, ograniczenia wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody. Na terenie ochrony bezpośredniej zakazano użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody.

Aglomeracja **Drawno** zaopatrywana jest z 1 ujęcia wody położonego w Święciechowie (dla miejscowości Święciechów) oraz z 3 ujęć wody położonych w Drawnie.

1/ Miejscowość Święciechów zaopatrywana jest z ujęcia położonego w Święciechowie na działce nr 140/1, obręb Święciechów. Ujęcie posiada pozwolenie wodnoprawne. Nie określono strefy ochronnej ujęcia wody. Ujęcie zlokalizowane jest poza obszarem aglomeracji.

2/ Miejscowość Drawno zaopatrywana jest z następujących ujęć:

a/ ujęcie miejskie położone na działce nr 110/2 obręb Drawno. Ujęcie posiada pozwolenie wodnoprawne. Nie określono strefy ochronnej ujęcia wody. Ujęcie zlokalizowane jest na obszarze aglomeracji.

b/ ujęcie własne Ośrodka Wypoczynkowego Polskiej Żeglugi Morskiej na działce nr 140/5 obręb Krasnowa, gm. Drawno. Ujęcie posiada pozwolenie wodnoprawne. Nie określono strefy ochronnej ujęcia wody. Ujęcie zlokalizowane jest na obszarze aglomeracji.

c/ ujęcie własne kompleksu wojskowego nr 1219 na działce nr 685/2 obręb Krasnowa, gm. Drawno. Ujęcie posiada pozwolenie wodnoprawne. Nie określono strefy ochronnej ujęcia wody. Ujęcie zlokalizowane jest na obszarze aglomeracji.

W gminie **Krzęcin** decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Stargardzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie znak: SZ.ZZŚ.3.4100.18.5.2018.MC z dnia 17 września 2018 r. ustanowiono strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej będącego własnością Gminy Krzęcin, zlokalizowanego na działce nr 448 w obrębie Krzęcin, gmina Krzęcin, stanowiącego własność Gminy Krzęcin.

Według danych GUS zużycie wody ogółem wykorzystywanej na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w latach 2020 - 2024 kształtowało się na poziomie ok. 4.800 - 4.940 dam³. Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca powiatu choszczeńskiego (m³) w latach 2020 - 2024 kształtowało się na poziomie 27,1 - 28,6 m³.

Woda przeznaczona do spożycia dostarczana jest do mieszkańców za pomocą sieci wodociągowej.

Stopień zwodociągowania powiatu choszczeńskiego jest wysoki i według danych z lat 2020-2023 wynosi 92,3 %. Długość czynnej sieci wodociągowej w większości gmin powiatu pozostaje prawie na niezmienionym poziomie lub nastąpił jej nieznaczny wzrost - tabela 14.

Z przedstawionych danych wynika, że w ostatnich latach nastąpił nieznaczny wzrost ludności korzystającej z sieci wodociągowej w % ludności ogółem w powiecie w latach 2020-2023 - przedstawiono poniżej w tabeli nr 15.

TABELA 14. Długość czynnej sieci wodociągowej w powiecie choszczeńskim w latach 2020 - 2024

ROK	Długość czynnej sieci wodociągowej [w km]						
	Bierzwnik	Choszczno	Drawno	Krzęcin	Pelczyce	Recz	POWIAT
2020	54,3	139,6	61,0	36,8	70,8	46,3	408,8
2021	54,6	140,1	61,0	39,5	70,8	46,3	412,3
2022	55,3	140,4	61,0	43,0	70,8	46,3	416,8
2023	55,3	141,2	61,0	43,0	70,8	46,3	417,6
2024	50,5	141,5	61,0	43,0	70,8	46,3	413,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

TABELA 15. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w powiecie choszczeńskim w latach 2020 - 2024

ROK	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [osoby]						
	Bierzwnik	Choszczno	Drawno	Krzęcin	Pelczyce	Recz	POWIAT
2020	4074	19 083	4 262	3 131	7 042	4 627	42 219
2021	4037	18 910	4 242	3 085	6 932	4 550	41 756
2022	4029	18 695	4 226	3 020	6 889	4 520	41 379
2023	3962	18 752	4 178	3 000	6 839	4 473	41 023
2024	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
ROK	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [%] = stopień zwodociągowania						
	Bierzwnik	Choszczno	Drawno	Krzęcin	Pelczyce	Recz	POWIAT
2020	91,3	92,3	90,5	92,3	95,2	90,2	92,3
2021	91,4	92,3	90,5	92,4	95,2	90,2	92,3
2022	91,6	92,3	90,6	92,4	95,3	90,2	92,3
2023	91,7	92,3	90,7	92,5	95,3	90,1	92,3
2024	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z przedstawianych danych wynika, że nie wszyscy mieszkańcy powiatu choszczeńskiego mają dostęp do wody z sieci rozdzielczej. Niemniej jednak ludność korzystająca z sieci wodociągowej w powiecie choszczeńskim kształtuje się na poziomie ok. 92,3 %. Stanowi to dobry wynik, nie oznacza jednak, że nie ma miejsc wymagających zwodociągowania.

Ponadto infrastruktura miejscami może wymagać remontów, przebudowy, o czym świadczą awarie sieci wodociągowych. Zgodnie z danymi GUS ilość awarii sieci wodociągowej w powiecie choszczeńskim w poszczególnych latach kształtuje się następująco: w 2020 r. - 112 awarii, w 2021 r. - 99 awarii, w 2022 r. - 112 awarii, w 2023 r. - 113 awarii, w 2024 r. - 113 awarii.

Łączny pobór wód podziemnych w latach 2020 - 2024 kształtował się na następującym poziomie: w 2020 - 2089,5 dam³, w 2021 - 2050,5 dam³, w 2022 - 2058,5 dam³, w 2023 -

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

2129,7 dam³, w 2024 - 2005,2 dam³. Straty wody wyniosły: w 2020 r. - b.d., w 2021- 364,3 dam³, w 2022 - 444,7 dam³, w 2023- 443,7 dam³, w 2024 – 265,7 dam³.

Gospodarka ściekowa w gminach powiatu choszczeńskiego jest częściowo uregulowana. Odprowadzanie ścieków na terenie powiatu odbywa się przede wszystkim przy wykorzystaniu sieci kanalizacyjnej, która nie jest jeszcze dostatecznie rozbudowana. Ponadto zdarzają się awarie istniejącej sieci. W miejscach gdzie brak jest sieci kanalizacyjnej odprowadzanie ścieków odbywa się do zbiorników bezodpływowych oraz poprzez przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Stopień skanalizowania (łączna długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej) powiatu choszczeńskiego jest wysoki i według danych z 2023 r. wynosi 78,1 % - tabela 30. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w większości gmin powiatu pozostaje prawie na niezmienionym poziomie lub nastąpił jej nieznaczny wzrost - tabela 16 i 17.

TABELA 16. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w powiecie choszczeńskim w latach 2020 - 2024

Rok	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [w km]						
	Bierzwnik	Choszczno	Drawno	Krzęcin	Pełczyce	Recz	POWIAT
2020	37,1	111,6	30,6	25,4	82,6	29,4	316,7
2021	37,1	112,1	30,6	25,5	82,6	29,4	317,3
2022	37,5	112,3	30,6	25,5	82,6	29,4	317,9
2023	37,5	113,0	30,6	25,5	82,6	29,4	318,6
2024	37,5	113,2	40,0	25,5	82,6	33,6	332,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

TABELA 17. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w powiecie choszczeńskim w latach 2020 – 2024

Rok	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [osoby]						
	Bierzwnik	Choszczno	Drawno	Krzęcin	Pełczyce	Recz	POWIAT
2020	2788	17 046	3042	2011	6859	3886	35 632
2021	2771	16 887	3021	1980	6754	3820	35 233
2022	2781	16 696	3012	1959	6713	3791	34 952
2023	2740	16 598	2982	1948	6667	3752	34 687
2024	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
ROK	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [%] = stopień skanalizowania						
	Bierzwnik	Choszczno	Drawno	Krzęcin	Pełczyce	Recz	POWIAT
2020	62,5	82,5	64,6	59,3	92,7	75,7	77,9
2021	62,7	82,5	64,5	59,3	92,8	75,7	77,9
2022	63,2	82,5	64,6	59,9	92,9	75,6	78,0
2023	63,4	82,5	64,7	60,0	92,9	75,6	78,1
2024	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zgodnie z danymi GUS w 2024 r. na terenie powiatu choszczeńskiego funkcjonowały 22 oczyszczalnie ścieków, w tym 20 oczyszczalni biologicznych oraz 2 z podwyższonym usuwaniem biogenów. Ilość ścieków komunalnych oczyszczonych na terenie powiatu choszczeńskiego na przełomie lat 2020 - 2024 przedstawiono w poniższej tabeli nr 18. Ludność korzystającą z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem w powiecie choszczeńskim w latach 2020 - 2024 przedstawiono poniżej w tabeli nr 19.

TABELA 18. Ilość ścieków komunalnych oczyszczonych - ogółem na terenie powiatu choszczeńskiego na przełomie lat 2020 - 2024

ROK	Ilość ścieków komunalnych oczyszczonych ogółem [dam ³]						
	Bierzwnik	Choszczno	Drawno	Krzęcin	Pelczyce	Recz	POWIAT
2020	60,0	660,0	96,0	66,0	165,0	104,0	1151
2021	58,0	651,0	98,0	67,0	183,0	101,0	1158
2022	59,0	595,0	94,0	65,0	182,0	101,0	1096
2023	58,0	644,0	88,0	67,0	257,0	98,0	1212
2024	58,0	654,0	84,0	68,0	258,0	99,0	1221

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

TABELA 19. Ludność korzystająca z oczyszczani ścieków w % ogólnej liczby ludności w powiecie choszczeńskim w latach 2020-2024

JEDNOSTKA	Ludność korzystająca z oczyszczani ścieków w % ogólnej liczby ludności				
	2020	2021	2022	2023	2024
POWIAT	84,9	85,8	88,6	89,0	89,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Nieskanalizowane tereny powiatu choszczeńskiego posiadają indywidualny sposób zagospodarowania ścieków - część mieszkańców korzysta ze zbiorników bezodpływowych oraz z przydomowych oczyszczalni ścieków. Zgodnie z danymi GUS na przełomie lat 2020-2023 zmalała ilość zbiorników bezodpływowych, a wzrosła ilość przydomowych oczyszczalni ścieków - przedstawiono w tabeli nr 20. Zgodnie z danymi GUS według stanu na 31.12.2023 r. w powiecie choszczeńskim było 7 stacji zlewnych, z czego w gminie: Bierzwnik - 1 stacja zlewna, Choszczno - 1 stacja zlewna, Drawno - 2 stacje zlewnie, Krzęcin - 1 stacja zlewna, Pelczyce - 1 stacja zlewna, Recz - 1 stacja zlewna. Ilość nieczystości ciekłych przekazanych do oczyszczalni ścieków lub stacji zlewnych według stanu na 31.12.2023 r. wyniosła w powiecie choszczeńskim: 32 709,4 m³, z czego z gminy: Bierzwnik - 7 446,5 m³, Choszczno - 7 531,0 m³, Drawno - 10 300,3 m³, Krzęcin - 3 375,7 m³, Pelczyce - 450,2 m³, Recz - 3 605,7 m³.

TABELA 20. Ilość oczyszczalni przydomowych oraz zbiorników bezodpływowych na terenie powiatu choszczeńskiego w latach 2020 - 2023

ROK	Ilość przydomowych oczyszczalni na terenie powiatu choszczeńskiego						
	Bierzwnik	Choszczno	Drawno	Krzęcin	Pelczyce	Recz	POWIAT
2020	91	-	53	55	22	54	275
2021	92	148	65	91	27	56	479
2022	92	151	69	134	27	56	529
2023	113	181	69	171	31	70	635
ROK	Ilość zbiorników bezodpływowych występujących na terenie powiatu choszczeńskiego						
	Bierzwnik	Choszczno	Drawno	Krzęcin	Pelczyce	Recz	POWIAT
2020	557	-	287	201	68	193	1306
2021	557	208	325	182	64	193	1529
2022	557	187	325	159	74	193	1495
2023	352	243	325	122	63	198	1303

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

2.1.7. Gleby

Powiat choszczeński ma korzystne warunki do produkcji rolniczej, zróżnicowane pod względem jakości gleb w poszczególnych gminach. Grunty rolne stanowią 53,99% powierzchni powiatu. Na terenie powiatu nie występują gleby pierwszej (I) klasy

bonitacyjnej. Gleby klasy drugiej (II) występują w znikomych ilościach, na terenie gminy Pełczyce i Choszczno. Najwięcej w powiecie choszczeńskim jest gleb klasy średniej (IVb).

GRUNTY ZDEGRADOWANE I ZDEWASTOWANE

W celu przywrócenia dobrego stanu gleb zdegradowanych bądź zdewastowanych należy je rekultywować. Obszary zdegradowane i zdewastowane to grunty, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz grunty, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Na terenie powiatu choszczeńskiego według informacji zawartych w starych rejestrach gruntów zdegradowanych i zdewastowanych (prowadzonym we wcześniejszych latach) zlokalizowane były takie tereny. Starosta Choszczeński, w trybie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, w latach 2022-2024 wydał 2 decyzje na rekultywację gruntów.

OSUWISKA

Występowanie osuwisk przypisywane jest miejscom, w których teren jest mocno nachylony a grunty mają specyficzną budowę, gdzie warstwy przepuszczalne i nieprzepuszczalne występują naprzemiennie. Przy większych opadach, warstwa przepuszczalna nasiąka wodą, która nie mając innego odpływu, zaczyna razem z wilgotnym gruntem spływać po warstwie nieprzepuszczalnej.

Zgodnie z art. 110a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. *Prawo ochrony środowiska* starosta prowadzi obserwacje terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach. W ww. rejestrze przedstawiono na fragmentach map topograficznych oraz w kartach rejestracyjnych terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi (TZRM) i osuwisk lokalizację i opis terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i osuwisk.

Do 2022 r. na terenie powiatu choszczeńskiego nie prowadzono żadnych prac terenowych dotyczących ruchów masowych ziemi i nie odnotowano występowania osuwisk (terenów, na których występują ruchy masowe ziemi). Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) w ramach projektu SOPO dotychczas zinwentaryzował Karpaty. Z uwagi na to, iż prace dla Polski poza karpackiej nie zostały od razu rozpoczęte oraz, że osuwiska należą do niebezpiecznych i coraz częściej występujących geozagrożeń na terenie Polski, w latach 2022 - 2024, w celu opracowania ww. rejestru, w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w *sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi* (Dz. U. z 2020 poz. 2270) Starosta Choszczeński zlecił opracowanie:

1. „Inwentaryzacji terenów, na których występują ruchy masowe ziemi i zagrożonych tymi ruchami oraz opracowanie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i terenów, na których te ruchy występują dla terenu gminy Pełczyce, powiat choszczeński”.
2. „Inwentaryzacji terenów, na których występują ruchy masowe ziemi i zagrożonych tymi ruchami oraz opracowanie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i terenów, na których te ruchy występują dla terenu gminy Drawno, powiat choszczeński”.

3. Inwentaryzacji terenów, na których występują ruchy masowe ziemi i zagrożonych tymi ruchami oraz opracowanie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i terenów, na których te ruchy występują dla terenu gminy Choszczno, powiat choszczeński”.

Łącznie zinwentaryzowano na terenie powiatu choszczeńskiego (w ww. gminach) 44 tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi (TZRMZ) oraz 29 osuwisk.

TERENY POPRZEMYSŁOWE, POWOJSKOWE, POKOLEJOWE

Zgodnie z informacjami zawartymi w opracowaniu pt. *„Obszary przemysłowe, kolejowe i powojenne w województwie zachodniopomorskim”* na terenie 3 gmin powiatu choszczeńskiego zidentyfikowano 3 tereny kolejowe (gmina Choszczno, Recz, Krzęcin), w jednej gminie teren powojenny (gmina Choszczno), oraz w jednej gminie teren przemysłowy (gmina Krzęcin). Z ww. terenów kolejowych, przemysłowych i kolejowych tylko dwa z nich nie mają zaplanowanej bądź zrealizowanej inwestycji na tym terenie - dotyczy to terenu powojennego (nieczynnego lotniska wojennego) oraz terenu przemysłowego zlokalizowanego w m. Objezierze (teren po byłej cegielni).

REKULTYWACJA SKŁADOWISK ODPADÓW

Na terenie powiatu choszczeńskiego znajduje się 7 składowisk odpadów komunalnych, zajmujących powierzchnię ok. 23 ha. W latach 2014-2015 prowadzona była rekultywacja składowiska odpadów komunalnych k/m Pomień realizowana przez Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty z siedzibą w Karlinie. Ponadto do 2023 r. zakończona została rekultywacja składowiska odpadów zlokalizowanych w m. Pławienku oraz I kwatery składowiska odpadów m. Stradzewo. W trakcie rekultywacji jest II kwatery składowiska odpadów w m. Stradzewo, przy czym z informacji uzyskanych od prowadzącego rekultywację zakończył się już proces przyjmowania odpadów wykorzystywanych do rekultywacji na koronę II kwatery składowiska w Stradzewie.

REKULTYWACJA TERENÓW PO USUNIĘTYCH MOGILNIKACH

Na terenie powiatu choszczeńskiego zlokalizowany był jeden mogiłek w m. Pomień. W poprzednich latach został on zlikwidowany, a teren po nim został zrehabilitowany i objęty monitoringiem wód podziemnych.

ZAGROŻENIA SZKODĄ W POWIERZCHNI ZIEMI I HISTORYCZNE ZANIECZYSZCZENIA POWIERZCHNI ZIEMI

Szkodą w środowisku jest negatywna, mierzalna zmiana stanu lub funkcji elementów przyrodniczych, oceniana w stosunku do stanu początkowego, która została spowodowana bezpośrednio lub pośrednio przez działalność podmiotu korzystającego ze środowiska.

Zgodnie z informacjami zawartymi w bazie GIOŚ na terenie powiatu choszczeńskiego zidentyfikowano 1 miejsce z historycznym zanieczyszczeniem ziemi w m. Drawno, będące w trakcie remediacji.

2.1.8. Gospodarka odpadami, zapobieganie powstawaniu odpadów

GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI

Gospodarowanie odpadami komunalnymi prowadzone jest przez gminy powiatu choszczeńskiego. Zbiórka odpadów komunalnych na terenie 6 gmin powiatu odbywa się w sposób zorganizowany. Odpady gromadzone są selektywnie w pojemnikach, workach oraz kontenerach, a następnie wywożone przez firmy obsługujące gminy w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych.

W niniejszym rozdziale krótko omówiono kwestię dotyczącą gospodarowania odpadami komunalnymi (tabela i wykresy poniżej). Szczegółowym dokumentem omawiającym ww. kwestie jest „Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2025-2030 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2031-2036” uchwalony Uchwałą Nr VII/97/25 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zadania gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi jest ustawa z dnia 13 września 1996 r. - *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 733). Stosownie do zapisów art. 9tb ww. ustawy gminy zostały zobowiązane do sporządzania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na swoim terenie, w celu stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. W projekcie Programu pokrótce przedstawiono na podstawie ww. analiz za rok 2024 informacje dotyczące stanu gospodarki odpadami w każdej gminie powiatu.

Na podstawie danych zawartych w ww. analizach ilość odebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w latach 2021 - 2024 przedstawia się następująco (tabela 21)

TABELA 21. Ilość odebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w latach 2021-2024 (w Mg)

Gmina	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Bierzwnik	1151,87	1083,48	1123,47	1179,3
Choszczno	7865,294	7442,242	6691,33	6986,695
Drawno	1489,86	1429,45	1385,32	1406,78
Krzęcin	936,65	909,236	853,69	887,235
Pelczyce	2 314,69	2 314,69	2162,26	2248,512
Recz	b.d.	b.d.	1424,76	1676,16
Ogółem POWIAT	15779,364	15201,098	15663,83	16408,682

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w gminach w latach 2021-2024

Na terenie powiatu choszczeńskiego istnieje 7 składowisk odpadów innych niż niebezpieczne, żadne nie jest eksploatowane. Z danych dostępnych w GUS (według stanu na 31.12.2023 r.) na terenie powiatu choszczeńskiego istnieją 4 dzikie wysypiska odpadów.

Liczba ta zdecydowanie zmalała w ostatnich latach - wg. danych GUS według stanu na 31.12.2021 r. istniało 10 dzikich wysypisk.

Na terenie powiatu choszczeńskiego istnieje 5 Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). W punktach odbywa się odbieranie odpadów komunalnych pochodzących z gospodarstw domowych. Istniejące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych - PSZOK (według stanu na 2024 r.)

- Gmina Bierzwnik: 1 PSZOK przy ul. Cystersów w Bierzwniku..

- Gmina Choszczno: 1 PSZOK przy ul. Komunalnej 9 w Choszcznie,
- Gmina Drawno: 1 PSZOK przy ul. Kolejowej 7 w Drawnie,
- Gmina Krzęcin: korzysta z PSZOK-a położonego w gminie Choszczno przy ul. Komunalnej 9 w Choszcznie, na podstawie zawartej umowy z MPGK Sp. z o.o. w Choszcznie,
- Gmina Pelczyce: 1 PSZOK przy ul. Rakoniew w Pelczycach,
- Gmina Recz: 1 PSZOK przy ul. Szumin 5 w Reczu.

W powiecie choszczeńskim odbierane były również odpady budowlane i rozbiórkowe będące odpadami komunalnym, częściowo przekazywane były do odzysku

GOSPODAROWANIE ODPADAMI INNYMI NIŻ KOMUNALNE

Na terenie powiatu choszczeńskiego brak jest większych wytwórców odpadów.

Starosta dotychczas zmienił kilka zezwoleń na zbieranie odpadów, w związku z koniecznością dostosowania się do wymogów prawnych po wejściu w życie zmiany ustawy o odpadach, jak również wydał kilka nowych zezwoleń na zbieranie, przetwarzanie odpadów oraz wytwarzanie odpadów. W samej bazie BDO (BAZA DANYCH O PRODUKTACH I OPAKOWANIACH ORAZ O GOSPODARCE ODPADAMI) podmiotów gospodarujących odpadami w powiecie choszczeńskim zarejestrowanych jest 785 podmiotów w tym: 65 podmiotów w gminie Bierzwnik, 411 podmiotów w gminie Choszczno, 78 podmiotów w gminie Drawno, 50 podmiotów w gminie Krzęcin, 106 podmiotów w gminie Pelczyce oraz 75 podmiotów w gminie Recz. Na koniec 2022 r. w województwie funkcjonował jeden zakład przetwarzania sprzętu elektrycznego i elektronicznego: 3RE Sp. z o.o. Sp.k., ul. Drawieńska 63, 73-200 Choszczno, o zdolnościach przerobowych 17 400 Mg/rok, który zakończył działalność z dniem 19 grudnia 2023 r.

Sposób zagospodarowania odpadów innych niż komunalne w 2022 r. przedstawiono w poniższej tabeli nr 22 (dostępne są dane wyłącznie za 2022 r.).

TABELA 22. Ilość odpadów wytworzonych i dotychczas składowanych z wyłączeniem odpadów komunalnych na terenie powiatu choszczeńskiego w 2022 r.

Odpady wytworzone i dotychczas składowane z wyłączeniem odpadów komunalnych [tyś. t]	
Wytworzone ogółem	12,7
Przekazane innym podmiotom	12,7

Źródło: GUS

Alternatywnym sposobem zagospodarowywania odpadów jest wykorzystywanie do produkcji biogazu. W powiecie choszczeńskim planowane są tego typu inwestycje - jednak z uwagi na długi, skomplikowany i kosztowny proces powstania tego typu instalacji, na terenie powiatu choszczeńskiego nie funkcjonuje jeszcze żadna biogazownia.

Na terenie powiatu choszczeńskiego usuwane były wyroby zawierające azbest. Obowiązek usuwania azbestu wynika z zapisów Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu do 2032 r. Z danych uzyskanych z bazy azbestowej wynika, że według stanu na 18.09.2025 r. na terenie powiatu choszczeńskiego zinwentaryzowano: 18997,760 Mg wyrobów zawierających azbest, usunięto i unieszkodliwiono 9244,599 Mg wyrobów zawierających azbest, pozostało do unieszkodliwienia 9753,161 Mg.

2.1.9. Zasoby przyrodnicze

Bogactwo natury staje się wartością coraz bardziej docenianą przez współczesny świat. W celu ochrony obszarów cennych przyrodniczo wyszczególniono chronione prawem formy ochrony przyrody, których ochrona w stosunku do działalności człowieka staje się priorytetem.

Formami ochrony przyrody, zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są:

- parki narodowe
- rezerваты przyrody;
- parki krajobrazowe;
- obszary chronionego krajobrazu;
- obszary Natura 2000;
- pomniki przyrody;
- stanowiska dokumentacyjne;
- użytki ekologiczne;
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Powiat choszczeński może poszczycić się szerokim spektrum gatunków zarówno flory jak i fauny, które zasiedliły się na obszarze powiatu, przyczyniając się do zwiększenia atrakcyjności regionu. W poniższej tabeli nr 54 przedstawiono powierzchnie występujących w powiecie choszczeńskim form ochrony przyrody.

Udział powierzchni prawnie chronionej w stosunku do całkowitej powierzchni powiatu wynosi według stanu na 31.12.2023 r. (GUS) 54,5% - ryc.2.

Istotną rolę odgrywają również tereny zieleni urządzonej, szczególnie na terenach zurbanizowanych. Tereny te stanowią filtr biologiczny ograniczający rozprzestrzenianie się emisji zanieczyszczeń czy hałasu do środowiska, jak również poprawiają mikroklimat i estetykę terenów, w szczególności zurbanizowanych. Z danych zawartych w GUS (według stanu na 31.12.2023 r.) powierzchnia terenów zieleni urządzonej wynosi 94,25 ha.

W poniższej tabeli nr 23 przedstawiono strukturę terenów zieleni urządzonej w powiecie choszczeńskim.

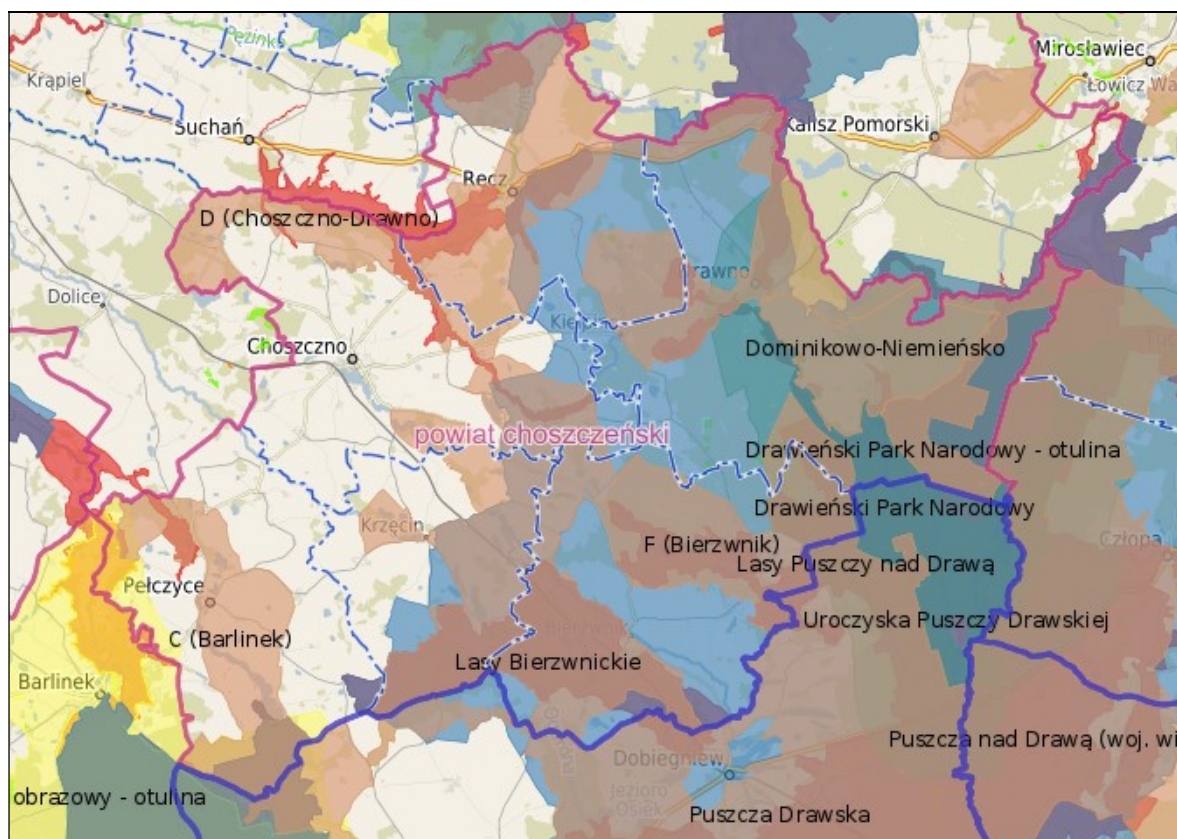
TABELA 23. Powierzchnia terenów zieleni urządzonej w powiecie choszczeńskim (stan na dzień 31.12.2023 r.).

Rodzaj terenu	Powierzchnia (ha)
parki spacerowo - wypoczynkowe	27,23
zieleńce	51,09
zieleń uliczna	7,26
tereny zieleni osiedlowej	15,93
SUMA	94,25

Źródło: GUS

Udział powierzchni terenów zieleni urządzeniowej w powierzchni ogółem wynosi 0,14%. Z danych GUS wynika, że na terenie powiatu nasadzono w miastach: 165 szt. drzew - w 2023 r., 134 szt. drzew - w 2024 r., na wsi - 61 szt. drzew - w 2023 r., 204 szt. drzew - w 2024 r.

RYC.2. Lokalizacja występujących na terenie powiatu choszczeńskiego formy ochrony przyrody

Źródło: <https://zcpwz.e-mapa.net/>

Powierzchnia i ilość ustanowionych na terenie powiatu terenów objętych ochroną nie zmieniła się w stosunku do wielkości wskazanych w poprzednim Programie (tabela 24).

**TABELA 24. Formy ochrony przyrody w powiecie choszczeńskim
(stan na dzień 31.12.2023 r.).**

Lp.	Forma ochrony przyrody	Liczba	Powierzchnia (ha)
1.	Parki narodowe	1	1.900,70
2.	Rezerваты przyrody	5	118,50
3.	Parki krajobrazowe	1	474,05
4.	Obszary chronionego krajobrazu	5	69.963,39
5.	Obszary Natura 2000 OSO	3	78.259,923
6.	Obszary Natura 2000 SOO	7	28.944,126
7.	Pomniki przyrody	140	-
8.	Stanowiska dokumentacyjne	0	-
9.	Użytki ekologiczne	40	167,53
10	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	0	-

Źródło: GUS

• PARK NARODOWY⁷

Na szczególną uwagę zasługuje **Drawieński Park Narodowy**, którego powołanie określa *Rozporządzenie* Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia *Drawieńskiego Parku Narodowego* (Dz.U. z 1990 r. Nr 26, poz. 151). Powierzchnia całkowita parku wnosi 11 535,66 ha, z czego 1.900,70 ha leży w powiecie choszczeńskim na terenie gmin Drawno i Bierzwnik.

Drawieński Park to najbardziej malowniczy i wartościowy przyrodniczo fragment Równiny Drawskiej, dużego obszaru sandrowego na Pojezierzu Pomorskim. Na terenie parku ochronie podlegają wszystkie składniki przyrody żywej i nieożywionej. Szczególnie cenne są drzewostany dębowe i bukowe. Z obszarem Parku i otuliny związana jest bezpośrednio zlewnia rzeki Drawy o powierzchni 567 km². Rzeka Drawa ma bardzo wysokie walory turystyczne i chętnie jest wykorzystywana do spływów kajakowych. Z uwagi na zbyt dużą presję ograniczono ilość kajaków, które mogą spływać rzeką Drawą, w celu ograniczenia wpływu na jakość rzeki. Na terenie DPN współcześnie rośnie 924 taksonów roślin naczyniowych, 55 gat. podlega ochronie gatunkowej. Najcenniejszym składnikiem flory roślin naczyniowych Parku jest storczyk lipiennik Loesela. Inne interesujące gatunki to np.: wawrzynek wilczełyko, dziewięciornik błotny, widłak jałowcowaty, spłaszczony i goździsty. Interesująca jest także flora roślin zarodnikowych oraz grzybów.

Obszar Drawieńskiego Parku Narodowego cechują walory faunistyczne wyróżniające go nie tylko w skali regionu, ale i kraju, a nawet Europy Środkowej. Zainteresowanych fauną przyciąga do Drawieńskiego Parku Narodowego łatwość zobaczenia bielika, rybołowa, kormorana, nurogęsi, gągoła, czy śladów żerowania bobra. Ichtyofaunę rzek - szczególnie Drawy - cechuje wyjątkowa różnorodność. Nie została ona dotknięta przez procesy degradacyjne w tak dużym stopniu, jak w innych polskich rzekach. Obok gatunków skrajnie zagrożonych, ginących - minoga rzeczno i strumieniowego, troci wędrowniej i certy, zachowały się tu jeszcze liczne i stosunkowo stabilne populacje gatunków rzadkich w skali kraju - pstrąga potokowego, lipienia, strzebli potokowej i głowacza białopłetwego. Spośród ssaków najłatwiej o spotkanie z jeleniem, sarną, dzikiem, lisem lub zającem. Populacja jeleni szczególnie liczna bywa jesienią i zimą, kiedy schodzą się one na teren Parku w poszukiwaniu spokoju. Niemal wszędzie widoczne są ślady działalności bobrów, choć trudno zobaczyć same zwierzęta. Herbowe zwierzę Parku - wydra, jest pospolita, lecz bardzo trudna do zobaczenia. Faunę ssaków uzupełniają ryjówki, gryzonie, nietoperze, jeże i drobne drapieżniki (m. in. oba gatunki kun, tchórz, gronostaj, borsuk). Zdarza się również zachodzenie na teren DPN: łosia, daniela czy wilka. Interesujący jest świat bezkręgowców. Wśród wstępnie przebadanych mięczaków, pijawek, chruścików, ważek i motyli, wiele jest gatunków rzadkich lub nawet unikatowych.

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH: według zarządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie zadań ochronnych dla Drawieńskiego Parku Narodowego na lata 2025-2026 (Dz.Urz.MKiŚ.2024.95) jako istniejące zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne wskazano:

⁷ Źródło: www.dpn.pl, Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, ZARZĄDZENIE MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA w sprawie zadań ochronnych dla Drawieńskiego Parku Narodowego na lata 2021-2022

ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE

- zarastanie lądowych ekosystemów nieleśnych drzewami i krzewami oraz niepożądanymi gatunkami roślin zielnych, powodujące obniżenie różnorodności biologicznej, utrata cech siedliska,
- degradacja siedlisk w wyniku wprowadzonego w przeszłości niewłaściwego składu gatunkowego zbiorowisk leśnych,
- proces eutrofizacji ekosystemów wodnych prowadzący do niekorzystnych zmian w ekosystemie wodnym,
- niepożądane zmiany populacji gatunków zwierząt,
- zanikanie gatunków roślin rzadko występujących, zagrożonych, objętych ochroną gatunkową, w tym typowych dla danego siedliska,
- zanikanie śladów po obiektach dawnej kultury materialnej i niematerialnej,
- zmniejszanie różnorodności biologicznej na obszarach dawnych osad leśnych i parku podworskiego w Barnimie,
- uszkodzanie odnowień naturalnych oraz upraw leśnych i młodników powodowane przez zwierzęta, w szczególności: jelenia szlachetnego (*Cervus elaphus*), sarnę (*Capreolus capreolus*), daniela (*Dama dama*), dziką (*Sus scrofa*),
- hałas wywołany ruchem turystycznym na rzece Drawie i w jej sąsiedztwie skutkujący płoszeniem zwierząt,
- zaśmiecanie rzeki Drawy i terenów przyległych przez odwiedzających Park,
- wydeptywanie pokrywy glebowej wraz z szatą roślinną, uszkodzanie brzegów rzeki Drawy i jezior, w wyniku ruchu turystycznego i presji wędkarskiej,
- negatywny wpływ gatunków obcych i inwazyjnych gatunków obcych zwierząt i roślin na rodzime, dziko żyjące populacje zwierząt i roślin oraz ich siedliska, rozprzestrzenianie się gatunków inwazyjnych,
- zagrożenia dla siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt w sąsiedztwie powalonych drzew na rzece Drawie w wyniku: 1) nadmiernej lokalnej koncentracji kajakowego ruchu turystycznego, 2) wzmożonego generowania uszkodzeń szaty roślinnej, 3) degradacji powierzchni gleb przez rozdeptywanie,
- obecność napowietrznych linii energetycznych stanowiących zagrożenie dla ptaków występujących w Parku,
- występowanie drzew stwarzających niebezpieczeństwo, zagrażających bezpieczeństwu ludzi oraz drożności szlaków komunikacyjnych i dróg pożarowych, dezaktualizacja poziomu wiedzy o walorach przyrody ożywionej, nieożywionej, procesach przyrodniczych wynikający ze zmian w środowisku, naturalnych fluktuacji, zmiany klimatu,
- dezaktualizacja wiedzy o walorach kulturowych Parku,
- zanieczyszczenie chemiczne gleby w wyniku działalności człowieka.

ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE

- zagrożenie pożarami,
- zagrożenie dla drzewostanów spowodowane przez nadmiernie rozmnażające się owady (gradacje owadów), w szczególności foliofagi i kambiofagi,
- zarastanie ekosystemów niepożądanymi gatunkami roślin zielnych (w tym inwazyjnymi gatunkami obcymi) powodujące obniżenie różnorodności biologicznej, w tym na torfowiskach,

- utrata gatunków roślin, w szczególności rzadkich, chronionych, typowych dla siedliska, starych odmian drzew owocowych oraz siedlisk przyrodniczych,
- niezidentyfikowane wcześniej zmiany czynników biotycznych i abiotycznych w ekosystemach leśnych.

ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE

- dopływ zanieczyszczeń antropogenicznych i geogenicznych wnoszonych do Parku przez przepływające przez Park rzeki i inne ciekі zlewni,
- nadmierna presja ruchu turystycznego na rzece Drawie,
- kłusownictwo na tarliskach ryb łososiowatych,
- śmiertelność ryb na turbinach elektrowni wodnej Kamienna,
- zarybianie rybami obcego, nieznanego pochodzenia wód mających połączenie z wodami Parku,
- zanikanie śladów po obiektach dawnej kultury materialnej i niematerialnej,
- rozbieżność między oczekiwaniami turystów w zakresie udostępniania obszaru Parku, a celami z zakresu ochrony przyrody, w szczególności: 1) brak akceptacji dla obowiązujących na obszarze Parku zakazów; 2) nieaktualna wiedza o walorach przyrodniczych i kulturowych Parku oraz prowadzonych działaniach ochronnych,
- postępujące w czasie zanikanie regionalnych cech zabudowy jako elementów dziedzictwa kulturowego.

POTENCJALNE ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE

- eutrofizacja pochodzenia antropogenicznego wód rzeki Drawy i jej dopływów,
- negatywny wpływ gatunków obcych i inwazyjnych gatunków obcych na rodzime, dzikie populacje zwierząt i roślin,
- choroby o charakterze epizootii,
- lokowanie w otulinie Parku obiektów przemysłowych lub rolniczych, w szczególności biogazowni rolniczych, farm fotowoltaicznych, farm wiatrowych oraz ferm trzody chlewnej, generujących hałas i odór, emitujących nadmiar światła oraz zaburzających łączność ekologiczną,
- działania zaburzające krążenie wód podziemnych i powierzchniowych mogących zmienić stosunki wodne i mogące mieć wpływ na siedliska przyrodnicze, w tym siedliska Natura 2000,
- działania inwestycyjne, zabiegi gospodarcze wykonywane w otulinie Parku mogące wpłynąć na stan ekosystemów, siedlisk i gatunków, rozprzestrzenianie się gatunków obcych i inwazyjnych gatunków obcych,
- utrata łączności ekologicznej Parku z obszarami sąsiadującymi z powodu przerwania korytarzy ekologicznych (migracyjnych) przez: 1) zabudowę mieszkaniową, usługową, przemysłową, rolniczą, wprowadzanie barier liniowych i obszarowych, w szczególności ogrodzeń; 2) zabudowę brzegów; 3) powstanie zwartej zabudowy; 4) fragmentację i zmniejszenie przestrzeni przyrodniczej na skutek nowej zabudowy; 5) wzrost natężenia ruchu pojazdów powodujących śmiertelność zwierząt i tworzących barierę na szlakach migracyjnych,
- zakłócenia funkcjonowania przepławki na Elektrowni Wodnej Kamienna.

Lokalizację Drawieńskiego Parku Narodowego na tle powiatu choszczeńskiego – obszaru oddziaływania przedstawiono w załączniku graficznym do niniejszej Prognozy - załącznik nr 1.

• PARK KRAJOBRAZOWY⁸

Barlinecki Park Krajobrazowy - powstał w 2020 r. z przekształcenia położonej w województwie zachodniopomorskim części Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego, na podstawie uchwały nr XIX/232/20 z dnia 21 września 2020 r. Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego (Dz.Urz.Zach. z 2020 r. poz. 5114 ze zm.) - wchodzi w skład Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego.

Zajmuje powierzchnię 11.692,54 ha na terenie gmin - Barlinek – 10.656,92 ha, Nowogródek Pomorski - 561,21 ha (obie gminy w powiecie myśliborskim) i Pelczyce **474,41 ha (w powiecie choszczeńskim)**. Otulina Parku posiada powierzchnię 18.805,40 ha, na terenie tych samych gmin w następujących częściach – Barlinek 9.332,20 ha, Nowogródek Pomorski 6.093,94 ha, **Pelczyce 3.379,26 ha.**

Park reprezentują takie rzadkości i ciekawostki jak: krasnorost hildebrantia, lilia złotogłów, nasiężał pospolity, sasanka łąkowa, tarczycza wyniosła, naparstnica zwyczajna, skrzyp olbrzymi, paprotka zwyczajna, pełnik europejski, rosiczka okrągłolistna, wolfia bezkorzeniowa, pływacz zwyczajny, bielistka sina, grzybień północny, sromotnik bezwstydy, koronica ozdobna, ramienice, jałowce, smardze, sopłówki. Do najbardziej interesujących gatunków ornitofauny należą: bielik, rybołów, błotniak łąkowy i zbożowy, jastrząb, sokół, kania rdzawa i czarna, orlik krzykliwy, puchacz, sowa uszata, płomykówka, puszczyk, bocian czarny, gągoł, zimorodek, dzięcioł czarny i zielony, łabędź krzykliwy, nurogęs, żuraw, czapla siwa, bielaczek, krzyżodziób świerkowy, raniuszek, rybitwa białoskrzydła i białowąsa, ortolan, drozd śpiewak, myszołów włochoły, kormoran czarny, pelczacz leśny, perkozy i wiele innych. Ssaki reprezentowane są przez liczne gatunki zwierzyny łownej: sarnę leśną i polną, jelenia, dziką, zającą szarą oraz lisa, borsuka, myszy, np. leśną i badylarkę, nornicę rudą, nietoperze, np. nocek Natterera, karlik malutki, kreta europejskiego, bobra europejskiego, jeża europejskiego, kunę domową, łasicę łąską, tchórza, wydrę, ryjówki, np. aksamitną i malutką, wiewiórkę i inne, których ślady i tropy znajdujemy na każdej wyprawie na teren Parku i jego otuliny. Najczęściej widywanymi płazami są „żaby zielone”: wodna, śmieszka, jeziorkowa, „żaby brązowe”: trawna i moczarowa, ale także można trafić na ropuchy: szarą, zieloną i paskówkę, grzebiuszkę ziemną, rzekotkę drzewną, kumaka nizinny. Gady reprezentowane są głównie przez: zaskrońca, padalca zwyczajnego, jaszczurki: zwinkę i żyworodną, gniewosza plamistego, żmiję zygzakowatą oraz ginącego żółwia błotnego. Najczęściej spotykana ichtiofauna w wodach obejmuje następujące gatunki: karp, płoć, okoń, szczupak, węgorz, jazgarz, karaś, kleń, kielb, leszcz, krąp, koza, lin, sandacz, sumik karłowaty, tołpyga, wzdregę, ciernik oraz rzadziej występujące pstrąg, głowacz białopłetwy. Często też spotykamy innych mieszkańców wód: raka szlachetnego, stawowego i pręgowanego, larwy ważek, chrzączek i innych owadów, pijawki, np. rybia i kacza, minoga, dafnie, oczliki, ośliczki, kielże zdrowe, małżoraczki, szczeżuje: spłaszczone, pospolitą i wielką, skójki: zaostrzoną, malarską i rzadziej gruboskorupową, racicznice zmienną, groszkówkę rzeczną, żyworódki, błotniarki, zatoczki, rozdepkę rzeczną, przytulika strumieniowego, gąbki słodkowodne, liczne mikroskopijne pierwotniaki i glony.

⁸ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

PLAN OCHRONY: ustanowiony uchwałą Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego Nr XLV/542/23 w sprawie ustanowienia *planu ochrony dla Barlineckiego Parku Krajobrazowego* (Dz.Urz.Zach. z 2023 r. poz. 5231).

Wśród zidentyfikowanych zagrożeń dla środowiska wskazano:

✓ ŚRODOWISKO ABIOTYCZNE

- zaśmiecanie,
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych,
- zanieczyszczenie gleby, wód podziemnych i powierzchniowych,
- zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego,
- nadmierny ruch turystyczny.

✓ ŚRODOWISKO BIOTYCZNE

- sukcesja wtórna/porzucanie użytkowania łąk i pastwisk,
- intensyfikacja użytkowania łąk i pastwisk,
- zalesianie terenów otwartych,
- ekspansywne gatunki rodzime,
- pogarszanie się warunków wodnych na torfowiskach przejściowych i wysokich,
- zwiększanie żyzności torfowisk, modyfikacja oddziaływania zwierząt na mikrosiedliska torfowiskowe,
- wydeptywanie i zanieczyszczanie mszarów,
- inwazje gatunków obcych,
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych, eutrofizacja jezior,
- rozproszenie zabudowy miejskiej,
- składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych lub porzucanie odpadów,
- zbyt intensywna gospodarka leśna przy brzegach zbiorników,
- intensyfikacja hodowli ryb, wędkarstwo, antropresja związana ze sportami wodnymi, obce gatunki ryb, sukcesja zbiornika dystroficznego, pogorszenie warunków wodnych w sąsiedztwie zbiorników wodnych,
- juvenilizacja oraz uproszczenie struktury wiekowej drzewostanów,
- obce gatunki w drzewostanie, obce gatunki w runie, niewłaściwe gatunki rodzime,
- niedostatek martwego drewna,
- zubożenie różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych, eutrofizacja (naturalna) siedlisk bagiennych,
- sukcesja siedlisk bagiennych, odwodnienie lub zalanie siedlisk bagiennych,
- zbyt intensywna gospodarka leśna przy brzegach siedlisk torfowiskowych i bagiennych, susze i zmniejszenie opadów na siedliskach łągowych,
- sukcesja ciepłolubnej dąbrowy, zmniejszenie lub utrata określonych cech siedlisk,
- spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych, zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie, śmiertelność zwierząt na drogach,
- międzygatunkowe interakcje wśród zwierząt - drapieżnictwo, występowanie obcych gatunków inwazyjnych zwierząt i roślin,
- modyfikacje systemu naturalnego - bagrowanie,

- usuwanie osadów, wykaszanie brzegów, polowanie, chwytanie, kłusownictwo, zbyt intensywny wypas bydła,
- zmiana użytków zielonych na grunty orne.

✓ ZAGROŻENIA DLA WALORÓW KRAJOBRAZOWYCH

- zaśmiecenie terenu,
- obniżenie walorów wizualnych przez zróżnicowaną zabudowę,
- obiekty dysharmonizujące krajobraz,
- zarastanie terenu - przedpola widokowego w zasięgu punktów i ciągów widokowych,
- zarastanie jezior, eutrofizacja,
- powstawanie „dzikich”, niezorganizowanych miejsc wypoczynkowych,
- obniżenie walorów wizualnych poprzez brak ujednolicenia wzorca oraz brak należytej konserwacji obiektów małej architektury,
- ograniczanie terenów otwartych poprzez zabudowę lub zalesianie.

✓ ZAGROŻENIA DLA WALORÓW KULTUROWYCH

- zacieranie historycznie ukształtowanej sieci dróg,
- zatarcie układu kompozycyjnego terenów zieleni - cmentarzy i parków.
- przerwanie ciągłości lokalnej tradycji budowlanej, pseudoregionalizm,
- zniekształcenie tradycyjnej architektury wiejskiej, rozpad obiektów tradycyjnego budownictwa, rozpad zabytków architektury,
- brak właściwej ekspozycji obiektu cennego kulturowo,
- brak właściwej pielęgnacji alei,
- dewaloryzacja obiektów zabytkowych na skutek lokowania w ich sąsiedztwie nowych obiektów niezgodnych pod względem stylu i formy.

Lokalizację Barlineckiego Parku Krajobrazowego na tle powiatu choszczeńskiego - obszaru oddziaływania przedstawiono w załączniku graficznym do niniejszej Prognozy - załącznik nr 1.

• **OBSZARY NATURA 2000⁹**

➤ **Dyrektywa siedliskowa**

• **Lasy Bierzwnickie PLH320044**, dyrektywa siedliskowa, pow. całkowita obszaru 8.792,3000 ha. Cenny przyrodniczo fragment Puszczy Drawskiej, obejmujący rzadkie siedliska przyrodnicze i populacje rzadkich gatunków. Siedliska wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG (16 rodzajów) zajmują około 50% powierzchni obszaru, m. in. występuje tu rzadki na Pomorzu grąd lipowy. Jedyne w Puszczy Drawskiej miejsce występowania typowych torfowisk wysokich. Jest to fragment Puszczy Drawskiej, ważny dla zachowania rzadkich torfowisk nakredowych, reprezentujących tu podtyp z kłocią wiechowatą. Stwierdzono tu też występowanie 9 gatunków z Załącznika II Dyrektywy, w tym jednej z dwóch znanych w Puszczy populacji jelonka rogacza *Lucanus cervus* oraz żółwia błotnego *Emys orbicularis* (jedno z ważniejszych stanowisk w zachodniej Polsce).

⁹ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, SDF, PZO obszarów Natura 2000

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH: - dla obszaru ustanowiono Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Bierzwnik na lata 2024-2033, który zawiera zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Bierzwnickie PLH320044, w części pokrywającej się z obszarem będącym w zarządzie Nadleśnictwa Bierzwnik.

Nazwa sprawującego nadzór: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Zagrożenia (zgodnie z SDF, PZO z PUL N-twa Bierzwnik): zmiana stosunków wodnych, usuwanie martwych drzew lub ich obumarłych fragmentów, presja turystyczna, głównie rozbudowa infrastruktury, zanieczyszczenia wody, eutrofizacja, kłusownictwo, zanik siedlisk w efekcie wysychania spowodowanego deficytem opadów i obniżeniem poziomu wód gruntowych, zmiana składu gatunkowego (sukcesja), występowanie inwazyjnych gatunków obcych, zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - niedostatek martwego drewna, przy jednoczesnym niewielkim jego zróżnicowaniu.

- **Ostoja Barlinecka PLH080071**, dyrektywa siedliskowa pow. całkowita obszaru 26.596,4100 ha. Obszar obejmuje fragment rozległej sandrowej Równiny Gorzowskiej, porośniętej lasami Puszczy Gorzowskiej. Teren ma bogatą sieć hydrograficzną; przecinają go dopływy Noteci Polka i Santoczna oraz dopływ Warty Kłodawka. Na terenie obszaru znajduje się kilkadziesiąt jezior różnych typów, w większości położonych wśród lasów, z największym Jeziorem Barlineckim (268 ha) i Jeziorem Dankowskim Wielkim (107 ha). Liczne są niewielkie oczka wytopiskowe, a także położone w zagłębieniach terenu torfowiska. Lasy zajmują ponad 80% powierzchni terenu. Mimo dominacji drzewostanów sosnowych, duży jest udział buczyn i dąbrów. Najlepiej zachowany zwarty kompleks lasów bukowych znajduje się na południe od Barlinka. Na mniejszych powierzchniach, w zagłębieniach terenu, występują bory bagienne i olsy, a w dolinach cieków i w okolicy źródlisk- łągi.

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Barlinecka PLH080071 (Dz.Urz.Zach.2023.2675).

Nazwa sprawującego nadzór: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Zagrożenia (zgodnie z SDF i PZO): turystyka i rekreacja, ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo Gorzowa Wlkp. i łatwość dotarcia do wybranych miejsc, masowa turystyka związana z zaśmiecaniem i dewastacją środowiska leśnego, eutrofizacja (naturalna), wędkarstwo, zanieczyszczenia wód powierzchniowych ze źródeł punktowych, zmiana składu gatunkowego (sukcesja), zanikanie/brak koszenia łąk, problematyczne gatunku rodzime (sosna, świerk, modrzew) - niewłaściwe dla siedliska przyrodniczego.

- **Dolina Iny koło Recza PLH320004**, dyrektywa siedliskowa pow. całkowita obszaru 4.471,8200 ha. W powiecie choszczeńskim znajduje się część tego obszaru obejmującego swoim zasięgiem część gminy Recz oraz Choszczno. Obszar obejmuje środkowy fragment doliny rzeki Iny na odcinku od Recza do Suchania wraz z przyległymi dolinami mniejszych dopływów - m.in. Reczanki, Wardynki, Stobnicy oraz mniejszych strumieni. Rzeka Ina stanowi oś hydrograficzną obszaru, tworząc liczne meandry. Dopływy Iny zasilane są przez mniejsze bezimienne cieki. Ponadto w obszarze występują nieliczne naturalne jeziora o łącznej powierzchni ok. 56 ha. Są one zlokalizowane głównie w bocznych dolinach: w rymie wapnickiej, w sąsiedztwie miejscowości Rajsko oraz w okolicy Chęłpy

i w górnym biegu rzeki Wardynki. Powierzchnia poszczególnych jezior waha się pomiędzy 2 a 23 ha. Najgłębsze z nich, jez. Chojnica Duża, które osiąga głębokość 18 m. Dolina posiada wysokie walory przyrodnicze - występuje tu 14 rodzajów siedlisk, w tym 4 o znaczeniu priorytetowym: łągi olszowo-jesionowe, ciepłolubne, śródlądowe, murawy napiaskowe, źródła wapienne, murawy kserotermiczne. Na terenie powiatu stwierdzono występowanie chronionych gatunków zwierząt będących przedmiotem ochrony tj. kumak nizinny, wydra europejska, koza pospolita (gat. ryb), głowacz białopłetwy, minóg rzeczny, minóg strumieniowy, zalotka większa (gat. ważki), czerwończyk nieparek (gat. motyla).

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. *w sprawie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza* PLH320004 (Dz.Urz.Woj.Zach.2014.1918 ze zm.)

Nazwa sprawującego nadzór: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Zagrożenia (zgodnie z PZO): m.in. rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem, zmiana składu gatunkowego (sukcesja) II, regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych, zaniechanie/brak koszenia, obce gatunki inwazyjne, zanieczyszczenia odpadami, usuwanie martwych i obumierających drzew - m.in. jez. Rajsko, meandry Iny, jez. koło Słutowa, Sicka, jez. leśne koło Korytowa, oddziały leśne nadleśnictwa Choszczno, nadmierne użytkowanie wędkarskie, wypływanie się jez. Rajsko II, zmiana składu gatunkowego (sukcesja), nielegalne składowanie odpadów, zaniechanie użytkowania łąk.

- **Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006**, dyrektywa siedliskowa, pow. całkowita obszaru 20.910,76 ha. W powiecie choszczeńskim znajduje się niewielki fragment tego obszaru obejmującego swoim zasięgiem część gminy Pełczyce. Obszar o dużej bioróżnorodności. Stwierdzono na całym obszarze występowanie 16 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 11 gatunków z Załącznika II tej Dyrektywy. Na terenie powiatu stwierdzono występowanie siedlisk: 9170 - grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, 91EO - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, 9190 - pomorski kwaśny las brzozowo - dębowy, 6510 - niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie oraz 9110 - kwaśne buczyny. Na obszarze tym występują liczne gatunki ptaków m. in. orlik krzykliwy, bąk, rybitwa czarna, bocian biały, błotniak stawowy, zbożowy i łąkowy, łabędź krzykliwy, ortolan, żuraw, bielik, bączek, gąsiorek, kania czarna i ruda, batalion, siewka złota, jarzębatka, dubelt, tracz, bielaczek. Również licznie reprezentowana jest na terenie doliny Płoni fauna płazów i gadów. Ponadto spotkać tu można: bobra, wydrę, karliczka, rzęsorka rzeczny, karlika większego oraz nocka rudego.

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 kwietnia 2014 r. *w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i jezioro Miedwie* PLH320006 (Dz.Urz.Zach 2014.poz. 1660 ze zm.)

Nazwa sprawującego nadzór: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie

Zagrożenia (zgodnie z PZO): zanieczyszczenie wód powierzchniowych, eutrofizacja, zanieczyszczenia odpadami, niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak, nagromadzenie materii organicznej, zarzucenie pasterstwa, brak wypasu, zmiana składu

gatunkowego (sukcesja) intensyfikacja rolnictwa, nawożenie (nawozy sztuczne), zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie, zanieczyszczenia wód, intensyfikacja sportowa i rekreacyjna, usuwanie martwych i obumierających drzew.

• **Pojezierze Ińskie PLH320067** dyrektywa siedliskowa, pow. całkowita obszaru 10.229,9 ha. W powiecie choszczeńskim znajduje się niewielki fragment tego obszaru obejmującego swoim zasięgiem część gminy Recz. Cechą charakterystyczną ostoi są duże jeziora mezotroficzne (zlokalizowane poza terenem powiatu) z rozległymi łąkami ramienicowymi, rzadkimi i zagrożonymi gatunkami glonów. Rozległe przestrzenie zajmują lasy z dominacją dobrze zachowanych buczyn żyznych i kwaśnych, tworzących mozaikę z grądami, łąkami oraz bagiennymi brzezinami, borami i olsami. Obszar ma duże znaczenie dla fauny, w szczególności dla ptaków (148 gatunków lęgowych) oraz płazów (12 gatunków) i gadów (4 gatunki) ze względu na duży udział dobrze zachowanych siedlisk podmokłych. Duża liczba drobnych zbiorników i mokradeł sprzyja licznemu występowaniu bezkręgowców wodnych.

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH: dla obszaru ustanowiono Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Drawsko na lata 2021-2030 oraz Nadleśnictwa Dobrzany, które zawierają zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pojezierze Ińskie PLH320067, w części pokrywającej się z obszarem będącym w zarządzie ww. Nadleśnictw.

Nazwa sprawującego nadzór: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie

Zagrożenia (zgodnie z SDF i PZO do UPUL): zanieczyszczenia i eutrofizacja wód, zabudowa brzegów jezior i terenów otwartych nad jeziorami, niekontrolowany rozwój rekreacji i nadmierna penetracja terenu, usuwanie martwych i umierających drzew i wprowadzanie obcych geograficznie gatunków drzew w lasach, sukcesja.

• **Jezioro Lubie i Dolina Drawy PLH320023**, dyrektywa siedliskowa, pow. całkowita obszaru 15.046,7 ha. W powiecie choszczeńskim znajduje się fragment tego obszaru obejmującego swoim zasięgiem część gminy Drawno. Obszar obejmuje jedno z największych jezior Pojezierza Drawskiego - Lubie - (1439 ha, 46 m głębokości max. 170 mln m³ wody), przez które przepływa Drawa, oraz odcinek doliny Drawy i Starej Drawy poniżej jeziora, wraz z przyległymi łąkami i lasami, aż po jezioro Grażyna koło Drawna. Na terenie powiatu stwierdzono występowanie siedlisk tj. 3150 - starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 3260 - nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników, 91EO - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, 7230 - górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 9190 - kwaśne dąbrowy, oraz 9130 - żyzne buczyny. Występujące w obszarze gatunki zwierząt to m. in. wydra, kumak nizinny, bóbr, koza pospolita, różanka pospolita (gat. ryb), zalotka większa (gat. ważki), głowacz białopłetwy (gat. ryb), oraz traszka grzebieniasta.

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Lubie i Dolina Drawy PLH320023 (Dz.Urz.Woj.Zach.2014.1928)

Nazwa sprawującego nadzór: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie

Zagrożenia (zgodnie z PZO): m.in. intensywne wędkarstwo powodujące wzrost trofii jezior związane z zanęcaniem, nadmierne użytkowanie wędkarskie, rybackie i turystyczne jezior, zanikanie ramienic w wyniku zmiany trofii jeziora, nadmierne użytkowaniem jezior

(turystyczne, rekreacyjne, wędkarsko - rybackie), silnie rozwinięta infrastruktura sportowa i rekreacyjna, zamiary rozbudowy infrastruktury rekreacyjnej, zamiary zwiększenia presji rekreacji wodnej, zanieczyszczenia, w tym eutrofizacja wód, spływ wód z dróg przecinających rzeki włosienicznikowe, negatywnie oddziałują na strukturę florystyczną i biologiczną rzek, regulacje i prace utrzymaniowe, ingerencje w koryto, usuwanie martwych drzew, mogą negatywnie wpłynąć na ekosystem, regulacja lub odmulanie koryta rzeki Drawy może negatywnie wpłynąć, powodując ograniczenie występowania siedliska, próby zagospodarowania doliny Drawy mogą doprowadzić do zaniku siedliska, intensyfikacja upraw i zmiana sposobu uprawy, zmiany stosunków wodnych, nieodpowiednia gospodarka leśna w siedliskach, zanik łąk stanowiących bazę żerową, prace utrzymaniowe i regulacyjne na ciekach, zanieczyszczenie wód.

- **Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046**, dyrektywa siedliskowa, pow. całkowita obszaru 74.416,3 ha. W powiecie choszczeńskim znajduje się fragment tego obszaru obejmującego swoim zasięgiem część gminy Drawno. Ostoja obejmuje większą część dużego kompleksu leśnego na równinie sandrowej, położonej w środkowym i dolnym biegu rzeki Drawy. W lasach dominują drzewostany sosnowe, jednak duży jest udział buczyn i dąbrów; niektóre ich płaty mają charakter zbliżony do naturalnego. Najcenniejszym przyrodniczo obszarem jest centralna część ostoi, położona w widłach rzek: Drawy i Płocicznej. Na terenie powiatu stwierdzono występowanie siedlisk m.in. tj. 9110 - kwaśne buczyny, 9130 - żyzne buczyny, 9160 - 9170 - grądy, 9190 - kwaśne dąbrowy, 91EO - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, 91D0 - bory i lasy bagienne. Występujące w obszarze gatunki zwierząt to m. in. wydra, kumak nizinny, bóbr, traszka grzebieniasta, koza pospolita, różanka pospolita (gat. ryb), czy traszka grzebieniasta.

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046 (Dz.Urz.Zachod.2022.5136).

Nazwa sprawującego nadzór: Drawieński Park Narodowy, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Zagrożenia (zgodnie z SDF i PZO): presja związana z rozwojem turystyki (np. zabudowa nie uwzględniająca potrzeb ochrony przyrody, zaśmiecanie i wandalizm, nadmierna i niekontrolowana turystyka kajakowa na rzekach). Poważny problem może stanowić zmiana stosunków wodnych, pozyskiwanie piasku i żwiru, zamiary budowy zbiorników wodnych (Mierzęcka Struga), wielkoprzemysłowe hodowle trzody chlewnej (Chomętowo) oraz zanieczyszczenia wód, kłusownictwo, zwłaszcza dotyczące ryb i dużych ssaków, gospodarka leśna wymaga dostosowania do wymogów zachowania i odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych (odtworzenia wymagają zasoby rozkładającego się drewna w lasach). Problemem może być spadek poziomu wód gruntowych, zagrażający ekosystemom hydrogenicznym. Ponadto: infrastruktura sportowa i rekreacyjna, nadmierne użytkowanie, wydeptywanie, zanieczyszczenia wód i antropogeniczne przyspieszenie eutrofizacji, zabudowa rozproszona, pobór wód powierzchniowych i podziemnych na potrzeby rolnictwa, wędkarstwo itd.

Lokalizację specjalnych obszarów ochrony (PLH) na tle powiatu choszczeńskiego - obszaru oddziaływania przedstawiono w załączniku graficznym do niniejszej Prognozy - załącznik nr 1.

➤ **Dyrektywa ptasia**

- **Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016** dyrektywa ptasia, pow. całkowita obszaru 190.279,05 ha. Największy obszar występujący częściowo w powiecie choszczeńskim - obejmujący wszystkie gminy powiatu choszczeńskiego. Obszar obejmuje większą część dużego kompleksu leśnego na równinie sandrowej, położonej w środkowym i dolnym biegu rzeki Drawy. W lasach dominują bory sosnowe z domieszką brzozy, dębu i topoli. Zostały one znacznie przekształcone w wyniku prowadzenia gospodarki leśnej na tym terenie przez kilkaset lat. Występuje na nim co najmniej 38 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Jedna z najważniejszych ostoi puchacza oraz kilku gatunków ptaków drapieżnych w Polsce. Ważne zimowisko łabędzia krzykliwego (do 150 ptaków). Jedno z najważniejszych w Polsce lęgówisk żurawia. Stwierdzono występowanie na terenie powiatu zimorodka zwyczajnego, dzięcioła czarnego, gągoła, żurawia zwyczajnego, oraz siedliska bielika zwyczajnego, rybołowa zwyczajnego czy łabędzia czarnego. W okresie lęgowym obszar zasiedla wiele gatunków ptaków.

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 29 października 2021 r. *w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016* (Dz.Urz.Zach.2021.4596).

Nazwa sprawującego nadzór: Drawieński Park Narodowy, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie; Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Zagrożenia (zgodnie z SDF i PZO): m.in. eksploatacja surowców naturalnych, budowa kopalni odkrywkowych powodująca zmianę stosunków wodnych, zagrożenie eksploatacją położonego w pobliżu obszaru złoża węgla brunatnego, zabudowa rekreacyjna miejsc atrakcyjnych krajobrazowo jak również wyrąb niektórych starodrzewi i drzew dziuplastych, sadzenie monokultur drzew, ograniczenie zrębów zupełnych, zanieczyszczenie i eutrofizacja wód, naturalna sukcesja roślinności i zalesianie obszarów, na których zaniechano użytkowania rolniczego oraz rekreacja pobytowa i kłusownictwo. Ponadto obce gatunki inwazyjne, drapieżnictwo, zasypywanie, osuszanie terenów, melioracje, susze i zmniejszenie opadów, zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, zalesianie terenów otwartych, wycinku lasu itd.

- **Puszcza Barlinecka PLB080001** dyrektywa ptasia, pow. całkowita obszaru 26.505,63 ha. W powiecie choszczeńskim znajduje się fragment tego obszaru obejmującego swoim zasięgiem część gminy Pelczyce. Obszar Natura 2000 Puszcza Barlinecka obejmuje fragment rozległego kompleksu leśnego zwanego Puszcza Gorzowską. Leży na styku trzech mezoregionów: Równiny Gorzowskiej, Pojezierza Choszczeńskiego oraz Pojezierza Dobiegniewskiego. Obszar ten charakteryzuje się dużą lesistością (ponad 90%). W jego granicach znajduje się niewiele terenów otwartych, głównie zajętych przez miejscowości i pola uprawne, ale lokalnie także przez większe kompleksy łąk. Puszcza Barlinecka bogata jest w wody. Charakteryzuje się stosunkowo

wysokim udziałem drzewostanów liściastych, w tym starodrzewi. W północno-zachodniej części ostoi znajduje się rozległy jednolity obszar starych dąbrów o powierzchni kilkuset hektarów. Pozostała część Puszczy to głównie mozaika borów, lasów mieszanych oraz charakterystycznych dla tego obszaru buczyn. W obniżeniach terenu oraz wzdłuż cieków zachowały się olsy oraz lasy łęgowe. Takie warunki sprzyjają występowaniu ptaków znajdujących dogodne miejsca bytowania w lasach i nad wodami. Obszar puszczy zamieszkują m. in. bielik, kania ruda i czarna, orlik krzykliwy, rybołów, trzmiełojad, puchacz, dzięcioł czarny i średni, muchołówka mała, żuraw, derkacz, zimorodek, błotniak stawowy, bąk, gąsiorek i jarzębatka. W okresie wiosennym powracają do swych gniazd bociany białe i czarne.

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 sierpnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Barłomska PLB080001 (Dz.Urz.Lubus.2013.2063 ze zm.)

Nazwa sprawującego nadzór: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Zagrożenia (zgodnie z PZO): m.in. lokalizowanie ferm norek w granicach obszaru Natura 2000 (potencjalne) oraz w jego pobliżu (istniejące), płoszenie ptaków, w tym przez wędkarzy, pogorszenie jakości fizyko-chemicznych wód, niepokojenie ptaków przez użytkowników zbiorników zagospodarowanych rybacko, niewielka dostępność miejsc odpowiednich do odbycia lęgu (gniazda bielika, sztuczne platformy łęgowe), motorowe i niemotorowe sporty wodne, lokalizowanie w bezpośredniej bliskości obszaru Natura 2000 zespołów siłowni wiatrowych (śmierć, kolizje ptaków z obiektami), niewielka dostępność miejsc odpowiednich do odbycia lęgu itd.

- **Ostoja Ińska PLB320008** dyrektywa ptasia, pow. całkowita obszaru 87.710,94 ha. W powiecie choszczeńskim znajduje się fragment tego obszaru obejmującego swoim zasięgiem niewielki fragment gminy Recz. Obszar typowy dla krajobrazu postglacjalnego Pojezierza Ińskiego. Rzeźba terenu została ukształtowana podczas stadiału pomorskiego ostatniego zlodowacenia i charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem form i wysokości względnych - można tu wyróżnić trzy zasadnicze jednostki geomorfologiczne i związane z nimi typy krajobrazu: wyniesienia moreny czołowej, sandry i wysoczyznę moreny dennej. Najwyższe wzniesienie - Głowacz osiąga 180 m n.p.m. Teren odwadniany jest przez rzekę Inę i jej dopływy, jedynie jego północna część odwadniana jest przez Regę. Cechy charakterystyczne ostoi to pofalowany teren, silnie rozczłonkowane lasy, liczne bagna i małe zbiorniki wodne. Na terenie powiatu stwierdzono występowanie ptaków tj. bocian biały, żuraw zwyczajny czy zimorodek zwyczajny.

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008 (Dz.Urz.Woj.Zach.2014.1931).

Nazwa sprawującego nadzór: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie

Zagrożenia (zgodnie z PZO): m.in. zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, drapieżnictwo, napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne powodujące kolizje.

Lokalizację obszarów specjalnej ochrony (PLB) na tle powiatu choszczeńskiego - obszaru oddziaływania przedstawiono w załączniku graficznym do niniejszej Prognozy - załącznik nr 1.

• **OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU**

Obszary chronionego krajobrazu w powiecie choszczeńskim wyznaczone zostały w dwóch aktach prawnych: Uchwale Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz.Urz.Zach.2016.1637 ze.zm.) - (OChK: „C”, „D”, „E”, „F”) oraz Uchwale Nr VI/122/15 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 16 czerwca 2015 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Dominikowo-Niemieńsko” (Dz. Urz. Zach. z 2021 r. poz. 2032).

✓ **Obszar Chronionego Krajobrazu D (Choszczno - Drawno)** - obszar o całkowitej powierzchni 24.520 ha, położony w powiecie choszczeńskim. Teren obszaru jest bardzo zróżnicowany pod względem form pokrycia terenu - z dominującymi polami przeplatają się lasy sosnowe, bagienne lasy olszowe, łąki i nieużytki. Znajduje się tu również kilkanaście jezior. Obszar chroniony obejmuje południową część korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym, jakim jest dolina Iny, w jego skład wchodzi także lokalne korytarze - dolina Stobnicy oraz Wardynki. Do Iny dopływa szereg bezimiennych cieków o charakterze potoków górskich. Użytkowane w większości ekstensywne łąki nadrzeczne tworzą doskonałe siedlisko dla takich gatunków jak: derkacz, bocian biały czy bąk. W granicach obiektu zlokalizowane są na stokach dolin rzecznych lasy i zadrzewienia, będące ostoją wielu gatunków oraz stanowiące osłonę wąwozów i obszarów erozyjnych z wypływami źródeł. Okolice Recza są jedną z najbardziej interesujących florystycznie okolic Pomorza Zachodniego. Cały obszar odznacza się wysokimi walorami krajobrazowymi. Wschodnia jego część obejmuje fragmenty Puszczy Drawskiej.

✓ **Obszar Chronionego Krajobrazu „Dominikowo-Niemieńsko”** - obszar o całkowitej powierzchni 5.777,25 ha, położony w powiecie choszczeńskim, w otulinie Drawieńskiego Parku Narodowego na pograniczu Równiny Drawskiej i Pojezierza Wałeckiego. Położony jest częściowo na terenie Borów Dominikowskich i w południowej części Polany Drawieńskiej pomiędzy Drawieńskim Parkiem Narodowym, Choszcznem, Drawnem i rzeką Korytnicą. Celem ochrony jest zachowanie walorów krajobrazowych, kulturowych i przyrodniczych tego terenu. Teren ten charakteryzuje się harmonijnym połączeniem rolniczego i leśnego użytkowania. Występują na tym obszarze liczne gatunki flory ciepłolubnej. Teren słynie też z doskonale zachowanych w skali regionu alei przyrodniczych.

✓ **Obszar Chronionego Krajobrazu F (Bierzwnik)** - obszar o całkowitej powierzchni 24.520 ha, położony w powiecie choszczeńskim, na terenie Puszczy Drawskiej. Charakteryzuje się dużymi walorami krajobrazowymi, w jego skład wchodzi porośnięte lasami równiny sandrowe, poprzecinane rozległymi rynnami glacialnymi z licznymi jeziorami. Najpiękniejsza rynna glacialna obszaru ciągnie się od pasa moren czołowych w zachodniej części gminy Bierzwnik na południowo-wschodnią równinę sandrową w kierunku Drawy. Jej dno wypełnia szereg jezior, poczynawszy od małych zbiorników (jez. Ramki), po największe na terenie obszaru jezioro Wielkie Wyrwy. Pomiędzy jeziorami występują łąki powstałe zapewne na osuszonych zatokach jeziornych. Teren obszaru chronionego stanowi ostoję, głównie w odniesieniu do herpetofauny i zwierzyny łownej.

Przez obiekt przebiega korytarz ekologiczny, wzdłuż doliny Wardynki z licznymi torfowiskami źródłkowymi i innymi torfowiskami niskimi.

✓ **Obszar Chronionego Krajobrazu C (Barlinek)** - obszar o całkowitej powierzchni 13.108,2 ha, położony w granicach powiatu choszczeńskiego i myśliborskiego, stanowi otulinę Barlinecko Parku Krajobrazowego. Zajmuje urozmaicony teren z licznymi bezodpływowymi jeziorami i rynnymi polodowcowymi. Ekosystemy rozmieszczone są mozaikowo, z przewagą użytków rolnych. Spotykamy tu również mokradła, zbiorowiska leśne o charakterze naturalnym oraz godne zachowania stanowiska unikalnej flory i fauny. Flora roślin naczyniowych odznacza się udziałem wielu gatunków chronionych i zagrożonych, takich jak: ramienica zwyczajna, grązel żółty, grzybienie białe, kruszczyk błotny, rosiczka okrągłolistna, pierwiosnek lekarski, kalina koralowa. Szczególnym walorem tego obszaru jest fauna związana z wodami, obejmująca zarówno bezkręgowce jak i kręgowce. Występują tutaj między innymi stanowiska lęgowych ptaków wodno-błotnych, siedliska gatunków chronionych objętych ochroną strefową.

✓ **Obszar Chronionego Krajobrazu E (Korytnica Rzeka)** - obszar o całkowitej powierzchni 3.3350 ha, położony w powiecie choszczeńskim, w otulinie Drawieńskiego Parku Narodowego. Tworzy go malownicza dolina rzeki Korytnicy, która płynie wśród sosnowych starodrzewi. Flora roślin naczyniowych odznacza się udziałem wielu gatunków chronionych i zagrożonych, takich jak: mchy torfowce, grązel żółty, grzybienie białe, bagno zwyczajne, turzycza piaskowa, konwalia majowa, paprotka zwyczajna, wełnianka wąskolistna, rosiczka okrągłolistna. Szczególnym walorem tego obszaru jest fauna związana z wodami, obejmująca zarówno bezkręgowce jak i kręgowce. Występują tutaj między innymi stanowiska lęgowych ptaków wodno-błotnych i siedliska ptaków chronionych objętych ochroną strefową.

Lokalizację obszarów chronionego krajobrazu na tle powiatu choszczeńskiego – obszaru oddziaływania przedstawiono w załączniku graficznym do niniejszej Prognozy – załącznik nr 1.

• REZERWATY PRZYRODY

✓ **Łasko** - o powierzchni 16,98 ha, położony w gminie Bierzwnik. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie walorów biocenotycznych i krajobrazowych wyspy z cennymi fitocenozy, w tym kwaśną buczyną niżową oraz siedliskami awifauny.

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH: ustanowiony plan ochrony¹⁰.

Nazwa sprawującego nadzór: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Zidentyfikowane zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne (zgodnie z PZO): antropopresja (w następstwie swobodnego przejścia groblą, odsłoniętą na skutek obniżonego poziomu wody w jeziorze Wyrwy Wielkie) związana z niekontrolowaną penetracją rezerwatu, wydeptywaniem roślinności, płoszeniem zwierząt i zaśmiecaniem obiektu (zagrożenie istniejące), zanieczyszczenie wód jeziora w wyniku lokalizacji w sąsiedztwie rezerwatu pól biwakowych z nie rozwiązany problemem utylizacji ścieków (zanieczyszczenie jeziora Wielkie Wyrwy) skutkujące przeżyźnieniem siedlisk rezerwatu w strefie brzegowej

¹⁰ ZARZĄDZENIE Nr 66/2009 REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE z dnia 7 grudnia 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Łasko" (Dz.Urz.Woj.Zach.2009.94.2700).

(zagrożenie istniejące), ubożenie bazy pokarmowej ptaków gnieźdzących się w rezerwacie w skutek zmniejszenia realizowanych zarybień w jeziorze Wielkie Wyrwy (Przytoczno) i okolicznych akwenach (zagrożenie istniejące).

✓ **Wyspa na Jeziorze Bierzwnik** - o powierzchni 1,1 ha, położony w gminie Bierzwnik. Celem ochrony jest zachowanie zróżnicowania biologicznego i swoistego składu flory i fauny dla brzegów wyspy na jeziorze skąpożywnym, oraz wykształconego na wyspie ekosystemu leśnego, w tym kłoci wiechowatej, starodrzewu i gniazdujących na wyspie ptaków drapieżnych oraz innych rzadko spotykanych roślin, grzybów i zwierząt.

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH: ustanowiony plan ochrony¹¹.

Nazwa sprawującego nadzór: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie

Zidentyfikowane zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne (zgodnie z PZO): zanieczyszczanie wód jeziora, przebywanie ludzi w rezerwacie - wydeptywanie i zrywanie roślin oraz grzybów, zaśmiecanie, palenie ognisk, wycinanie drzew, płoszenie zwierząt, ocienianie stanowiska rzadko spotykanych roślin światłolubnych przez drzewa w związku z naturalną zmianą składu drzewostanu ze świetlistego dębowo-sosnowego na cienisty bukowy, niewielka ilość martwego drewna spowodowana dawnym gospodarczym wykorzystaniem drzewostanu oraz wypalaniem drewna w ogniskach, Niewielka powierzchnia drzewostanu (starodrzewu) w rezerwacie ograniczająca możliwości budowy gniazd przez duże ptaki drapieżne i gnieźdzenia się innych zagrożonych gatunków ptaków.

✓ **Źródliko Skrzypowe** - o powierzchni 1,1435 ha, położony w gminie Bierzwnik. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie stanowiska skrzypu olbrzymiego *Equisetum maximum*.

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH: ustanowiony plan ochrony¹².

Nazwa sprawującego nadzór: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie

Zidentyfikowane zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne (zgodnie z PZO): zmniejszanie kondycji skrzypu olbrzymiego *Equisetum telmateia* oraz jego arealu przez: 1) zacienienie spowodowane nadmiernym zwarcie koron drzew oraz nadmiernym rozwojem podszytu, 2) pojawianie się gatunków niepożądanych zacieniających skrzyp (głównie malin i jeżyn *Rubus* sp.) na skutek cięć prześwietlających w przylegających do rezerwatu wydzieleniach leśnych 424j, m 12 (zagrożenie istniejące), zgryzanie nadmiernej ilości drzew przez bobry, tym starodrzewi i wkraczanie na to miejsce niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora* (zagrożenie istniejące), penetracja rezerwatu - wydeptywanie, niszczenie i zaśmiecanie chronionych fitocenoz (zagrożenie istniejące), pogorszenie stanu jakości fizykochemicznych wód rzeki Kaczynki i pośrednio przeżyźnieniem siedlisk rezerwatu (zagrożenie istniejące, nasilenie zjawiska (zagrożenie potencjalne), nadmierne przesuszenie siedliska i degeneracyjne przekształcenia zbiorowisk na skutek obniżenia wód gruntowych wynikającego ze zmiany stosunków wodnych w zlewni rzeki Kaczynki, tj. zmniejszenie dopływu wody na terenie zlewni (zagrożenie potencjalne).

¹¹ ROZPORZĄDZENIE Nr 123/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 14 listopada 2006 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Wyspa na Jeziorze Bierzwnik" (Dz.Urz.Woj.Zach.2006.114.2169).

¹² ZARZĄDZENIE Nr 39/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Źródliko Skrzypowe" (Dz.Urz.Woj.Zach.2009.51.1270).

✓ **Grądowe Zbocze** - o powierzchni 33,22 ha, położony w gminie Recz. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ekosystemu żyznego lasu liściastego oraz kompleksów źródłiskowych wraz z procesami ich naturalnej dynamiki oraz związaną z nimi cenną florą i fauną.

PLAN ZADAŃ OCHRONNYCH: ustanowiony plan ochrony¹³.

Nazwa sprawującego nadzór: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Zidentyfikowane zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne (zgodnie z PZO): obecność oraz ekspansja gatunków obcych siedliskowo, tj. świerka (*Picea abies*), robinii akacjowej (*Robinia pseudoacacia*), klonu jesionolistnego (*Acer negundo*), brzozy (*Betula pendula*) na siedlisku gradu subatlantyckiego Stellario-Carpinetum (zagrożenie istniejące), zanikanie rzadkich i chronionych gatunków roślin na skutek sukcesji (zagrożenie istniejące), istnienie napowietrznej linii elektroenergetycznej 15 kV (L-312 kierunek Węgorzyno), co wiąże się z koniecznością regularnego wycinania podrostu drzew, ekspansją roślinności porębowej (zagrożenie istniejące) oraz niebezpieczeństwem kolizji dla ornitofauny (zagrożenie istniejące), presja turystyczno-rekreacyjna związana z zaśmiecaniem rezerwatu, zanieczyszczeniem poboczy dróg (dzikie wysypiska) oraz niszczeniem cennych gatunków flory, fauny i grzybów (zagrożenie istniejące), kradzież drewna, kłusownictwo, zbiór owoców runa leśnego, przybijanie tabliczek do drzew (zagrożenie istniejące), dzikie wyrobiska złóż mineralnych i pobór wód powierzchniowych i podziemnych z terenu rezerwatu (wykopywanie rowów odprowadzających wodę z rezerwatu) (zagrożenie istniejące), bariery ekologiczne w postaci drogi krajowej nr 10 i linii kolejowej uniemożliwiające swobodny transfer genów roślinnych i zwierzęcych pomiędzy rezerwatem a gruntami leśnymi i zadrzewionymi w obrębach ewidencyjnych Wielgoszcz, Suliborek, Rybaki i Słutowo w gminie Recz (zagrożenie istniejące), ruch pojazdów samochodowych oraz ciągników rolniczych po wyznaczonym szlaku (zagrożenie istniejące), zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych oraz zmiana stosunków wodnych wód gruntowych w otoczeniu rezerwatu, w tym zrzut wód ze stawów rybnych używających priorytetowe siedlisko przyrodnicze 7220 źródłiska wapienne (zagrożenie potencjalne).

✓ **Torfowisko Konotop** - o łącznej powierzchni 66,06 ha, położony w gminach Drawno i Bierzwnik. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie torfowiska pojeziernego wypełniającego rynnę wypłacającego się jeziora Konotop wraz z licznymi chronionymi i rzadkimi gatunkami roślin, oraz zwierząt.

PLAN OCHRONNY: ustanowiony planu ochrony¹⁴.

Nazwa sprawującego nadzór: Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bierzwnik i Nadleśnictwo Drawno.

Lokalizację rezerwatów przyrody na tle powiatu choszczeńskiego – obszaru oddziaływania przedstawiono w załączniku graficznym do niniejszej Prognozy – załącznik nr 1.

¹³ ZARZĄDZENIE Nr 19/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 14 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Grądowe Zbocze" (Dz.Urz.Woj.Zach.2009.16.651).

¹⁴ ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Torfowisko Konotop" (Dz.Urz.Woj.Zach.2023.2018)

• UŻYTKI EKOLOGICZNE

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Na terenie powiatu choszczeńskiego występują obecnie **43** formy ochrony przyrody określone mianem użytku ekologicznego. W podziale na gminy przedstawia się to następująco:

- Gmina Bierzwnik - 11 użytków ekologicznych,
- Gmina Choszczno - 1 użytek ekologiczny,
- Gmina Drawno - 21 użytków ekologicznych,
- Gmina Krzęcin - 2 użytki ekologiczne,
- Gmina Pelczyce - 4 użytki ekologiczne,
- Gmina Recz - 5 użytków ekologicznych,

przy czym 1 użytek ekologiczny pn. „Graniczne Bagna” przebiega przez 2 gminy: Bierzwnik i Drawno (stąd wykazany jest jako występujący w danej gminie). W 2021 r. ustanowiono po wielu latach (od 2008 r.) nowy użytek pn. „Łąka Pełnikowa w Święciechowie”¹⁵ - celem ochrony użytku ekologicznego jest zachowanie ekosystemu łąkowego, stanowiącego siedlisko pełnika europejskiego.

Lokalizację użytków ekologicznych na tle powiatu choszczeńskiego – obszaru oddziaływania przedstawiono w załączniku graficznym do niniejszej Prognozy – załącznik nr 1.

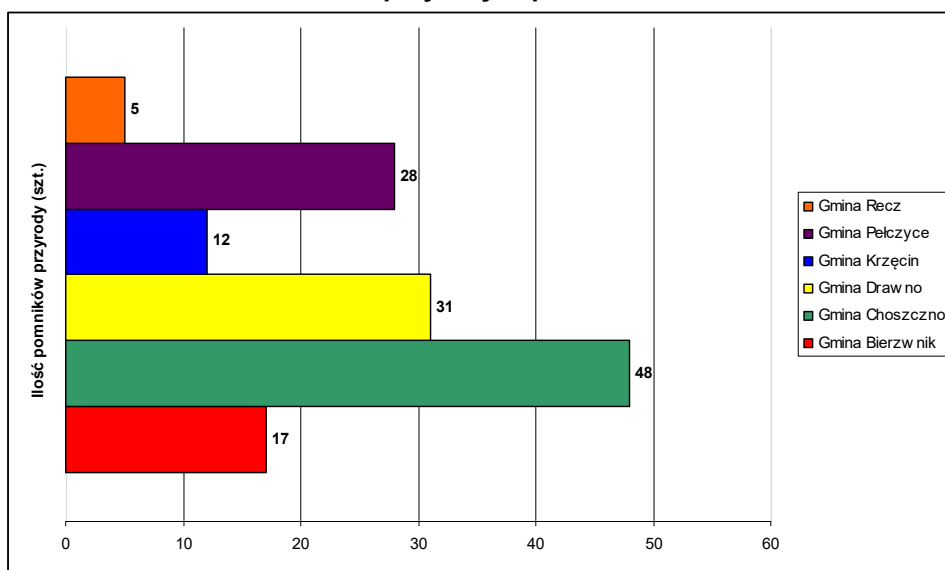
• POMNIKI PRZYRODY

Zgodnie z art. 114 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody rejestr form ochrony przyrody, w tym pomników przyrody prowadzi Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Na obszarze powiatu choszczeńskiego (według danych GUS - stan na 31.12.2023 r.) znajduje się 141 pomników przyrody, w następującym podziale na gminy powiatu choszczeńskiego: Gmina Bierzwnik - 17, Gmina Choszczno - 48, Gmina Drawno - 31, Gmina Krzęcin - 12, Gmina Pelczyce - 28, Gmina Recz - 5 (wykres nr 1).

¹⁵ UCHWAŁA NR XXVIII/167/2021 RADY MIEJSKIEJ W DRAWNIE z dnia 23 lutego 2021 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego (Dz.Urz.Woj.Zach.2021.1303).

WYKRES 1. Pomniki przyrody w powiecie choszczeńskim

Źródło: GUS

Lokalizację pomników przyrody na tle powiatu choszczeńskiego – obszaru oddziaływania przedstawiono w załączniku graficznym do niniejszej Prognozy – załącznik nr 1.

• OCHRONA GATUNKOWA

Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu dziko występujących roślin, grzybów i zwierząt oraz ich siedlisk, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Ochrona ta dotyczy gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych. Wśród gatunków objętych ochroną gatunkową występujących na terenie powiatu można wyróżnić: rośliny - czosnek niedźwiedzi, arcydzięgiel litwor, orlik pospolity, podejrzon księżycowy, storczyk plamisty, zwierząt – czerwończyk nieparek, szczeżuja wielka, minóg rzeczny i strumieniowy, kumak nizinny, traszka grzebieniasta, żółw błotny (aktualnie trwa ich inwentaryzacja) oraz liczne gatunki ptaków, grzyby - włostka brązowa, płucnica, chrabotek reniferowy. Na terenie powiatu choszczeńskiego znajdują się również strefy ochronne ptaków (bociana czarnego, rybołowa, kani czarnej, orlika krzykliwego oraz bielika).

Lokalizację gatunków/siedlisk przyrodniczych na tle powiatu choszczeńskiego – obszaru oddziaływania przedstawiono w załączniku graficznym do niniejszej Prognozy – załącznik nr 1.

• LASY

Powierzchnia lasów ogółem w powiecie choszczeńskim wynosi 53.029 ha (wg. danych Starostwa Powiatowego w Choszczynie stan na 01.01.2025 r.), co stanowi 39,9% powierzchni powiatu, w tym niestanowiące własności Skarbu Państwa (w nadzorze starosty choszczeńskiego) - 875,69,6937 ha (stan na 01.01.2025 r.). Lasy państwowe gospodarowane są przez PGL LP, w zarządzenie nadleśnictw. Powiat choszczeński zajmuje swoją powierzchnią grunty administrowane przez 7 nadleśnictw. Lasy państwowe występujące w powiecie choszczeńskim są w stanie zdrowotnym właściwym.

Wśród podstawowych zagrożeń lasów należy wyróżniać zagrożenia:

- **biotyczne** (np. szkodliwe owady, grzyby patogeniczne, ssaki roślinożerne);

- **abiotyczne** - ekstremalne zjawiska atmosferyczne (np. silne wiatry, śnieg, ulewne deszcze, wysokie i niskie temperatury);
- **antropogeniczne** - wywołane przez człowieka (np. pożary, zanieczyszczenia przemysłowe, zaśmiecanie lasu).

Wśród podstawowych zagrożeń lasów wyróżniamy zagrożenia:

- **biotyczne** (np. szkodliwe owady, grzyby patogeniczne, ssaki roślinożerne);
- **abiotyczne** - ekstremalne zjawiska atmosferyczne (np. silne wiatry, śnieg, ulewne deszcze, wysokie i niskie temperatury);
- **antropogeniczne** - wywołane przez człowieka (np. pożary, zanieczyszczenia przemysłowe, zaśmiecanie lasu).

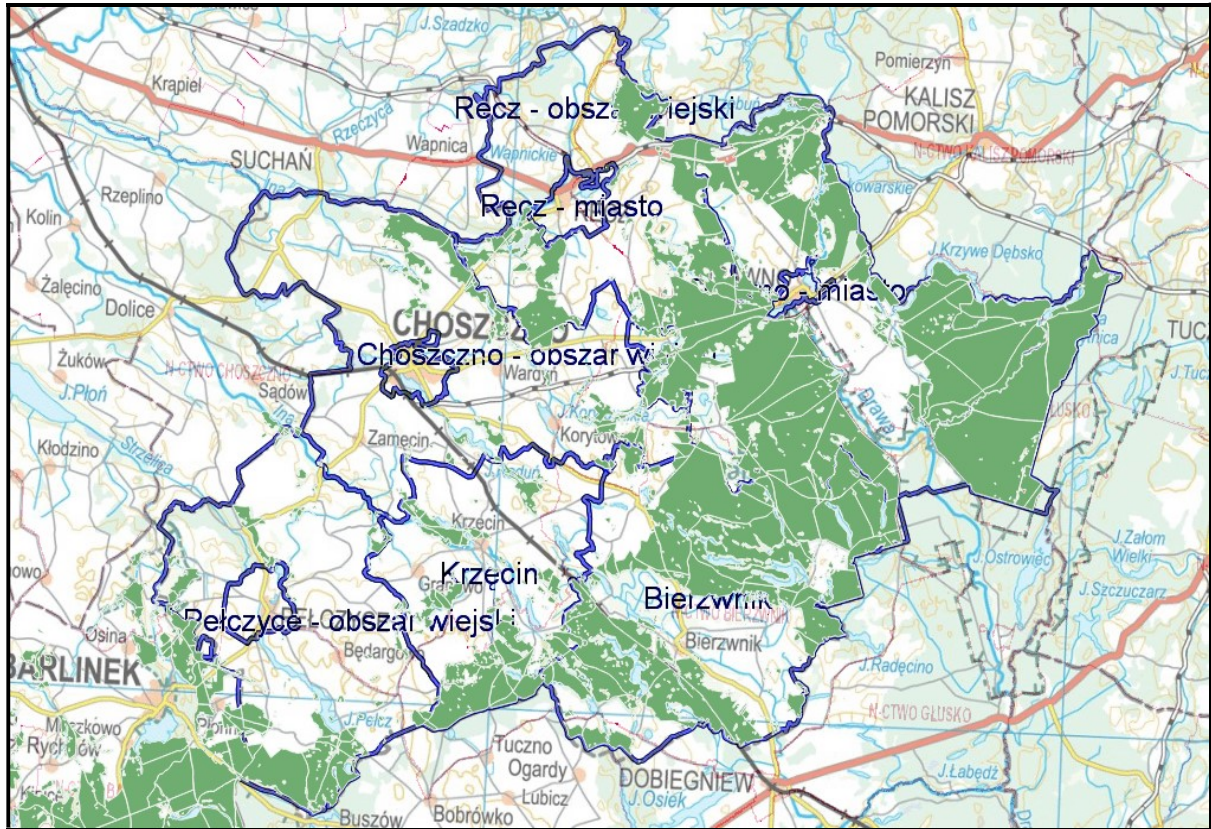
Wśród zagrożeń w lasach położonych na terenie powiatu choszczeńskiego występują:

- szkody w drzewostanach spowodowane przez silne wiatry,
- przymrozki późne wyrządzające szkody w uprawach,
- zagrożenia pożarowe lasów - najbardziej zagrożone są drzewostany sosnowe,
- długotrwałe susze (powodujące obniżenie się poziomu wód gruntowych),
- podtopienia i zalania,
- zwierzyna płowa, wyrządzająca szkody w młodych drzewostanach (do 20 lat),
- zagrożenia powodowane przez grzyby i owady.

Z przesłanych przez nadleśnictwa informacji wynika, że podejmowane były również działania związane z usuwaniem odpadów pozostawionych/porzuconych w lasach.

Na poniższej rycinie nr 3 wskazano położenie lasów (wszystkich własności) na tle powiatu choszczeńskiego.

RYC. 3. Lokalizacja lasów na tle powiatu choszczeńskiego

Źródło: opracowanie własne

Zalesianie okazuje się bardzo dobrą alternatywą na przywrócenie wartości użytkowych i przyrodniczych terenom niewykorzystanym rolniczo (często nieużytkom), jak również terenom zniszczonym. Zalesienie stosuje się także do gruntów rolnych o niskiej przydatności dla rolnictwa i podatnych na degradację (erozję, wyjąłowanie, przenikanie zanieczyszczeń do wód). Poniżej przedstawiono powierzchnie lasów niepaństwowych (w nadzorze starosty) w poszczególnych gminach powiatu oraz w zasięgach terytorialnych nadleśnictw w obrębie powiatu choszczeńskiego (tabela nr 25). Corocznie starosta zleca wykonanie inwentaryzacji stanu lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa.

TABELA 25. Zestawienie powierzchni lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, będące w nadzorze Starosty Choszczeńskiego

Lp.	Gmina	2024 r.		2025 r.	
		Pow. lasów [ha]	Ilość działek	Pow. lasów [ha]	Ilość działek
1.	Bierzwnik	118,0950	204	118,0959	204
2.	Choszczno	257,1076	259	257,9163	261
3.	Drawno	78,8785	52	78,8785	52
4.	Krzęcin	117,2000	141	117,1957	141
5.	Pelczyce	194,2942	86	194,2942	86
6.	Recz	109,2943	81	109,3131	81
RAZEM		874,8705	823	875,6937	825

Zródło: Starostwo Powiatowe w Choszczynie (opracowanie własne) - Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa (według stanu na 01.01.2024 oraz 01.01.2025).

Ponadto w latach 2021-2025 starosta w drodze decyzji w ramach działania „Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów” objętego Programem Rozwoju

Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, przeklasyfikował na leśne łącznie 14,00 ha gruntów rolnych.

• **INWAZYJNE GATUNKI OBCE¹⁶**

Inwazyjne gatunki obce (IGO) to rośliny, zwierzęta, patogeny i inne organizmy, które nie są rodzime dla ekosystemów i mogą powodować szkody w środowisku lub gospodarce, lub też negatywnie oddziaływać na zdrowie człowieka (IGO) prowadzone lub rozprzestrzenione poza swoimi naturalnymi siedliskami, oddziałują na rodzimą różnorodność biologiczną prawie wszystkich ekosystemów ziemi i stanowią jedno z największych zagrożeń dla tej różnorodności.

Z informacji zawartych na geoserwisie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wynika, że na terenie powiatu choszczeńskiego występują tego typu gatunki tj.

- **ROŚLIN:** barszcz Mantegazziego, barszcz Sosnowskiego, czeremcha amerykańska, dąb czerwony, klon jesionolistny, moczarka kanadyjska, nawłóć kanadyjska, łubin trwały, niecierpek drobnokwiatowy, niecierpek gruczołowaty, powojnik pnący, rdestowiec czeski, rdestowiec japoński, robinia akacjowa, róża pomarszczona, słonecznik bulwiasty (topinambur), tawuła kutnerowata;
- **ZWIERZĄT:** biedronka azjatycka, jenot, królik, norka amerykańska, piżmak, rak pręgowany, rak sygnałowy, szop pracz.

Gmina Pełczyce od kilku lat uczestniczy w programie usuwania barszczu Sosnowskiego, z uwagi na to, że na terenie gminy Pełczyce jego występowanie jest bardzo liczne. Barszcz Sosnowskiego jest niebezpieczny, wydzielane przez roślinę związki chemiczne stwarzają zagrożenie dla naszego zdrowia powodując oparzenia II i III stopnia. Ponadto na terenie gminy Recz usuwany był gatunek inwazyjny - barszcz Mantegazziego, zaś na terenie DPN – tawuła kutnerowata, rdestnice i niecierpek gruczołowaty).

• **ZAGROŻENIA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH**

Z uwagi na to, iż powiat choszczeński cechuje się dużymi walorami przyrodniczymi jednym z niekorzystnych czynników, który ma wpływ na przyrodę i miejsca cenne przyrodniczo powiatu choszczeńskiego jest presja turystyczna. Jej niekorzystny związany jest m.in. z:

- brakiem ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej w miejscach atrakcyjnych turystycznie, jak również niedostosowanie tej infrastruktury oraz istniejącego systemu odbioru ścieków czy odpadów, powodujące niekontrolowane wprowadzenie ich do środowiska,
- nieprzestrzeganiem zakazów ustanowionych na terenach cennym przyrodniczo (np. podczas spływów rzeką Drawą, w rezerwach przyrody),
- niedostosowanie ruchu turystycznego do pojemności turystycznej terenów cennych przyrodniczo, brak określonej pojemności turystycznej większości miejsc cennych przyrodniczo.

Zagrożeniem na terenie powiatu choszczeńskiego jest również problem z zachowaniem właściwego stanu ekosystemów wodnych, a co za tym idzie siedlisk od wody zależnych, między innymi spowodowanych zmianami w poziomach wody (susze hydrologiczne). Z prowadzonych w ramach monitoringu środowiska badań wynika, że zarówno w JCW

¹⁶ www.gdos.gov.pl

powierzchniowych rzecznych i jeziornych badanych na terenie powiatu choszczeńskiego występują substancje pochodzące ze zrzutów ścieków (komunalnych, bytowych, przemysłowych), ze spływów powierzchniowych z terenów rolniczych oraz powierzchni utwardzonych - przede wszystkim dróg powodujące m.in. ich eutrofizację. Również naturalne zjawiska, zmiany pogodowe mają wpływ na ten stan - dotyczy to przede wszystkim ulewnych deszczy powodujących wprowadzenie do cieków/zbiorników wodnych jednorazowo dużej ilości wody zawierającej zanieczyszczenia, czy też spadki poziomu wody spowodowane długotrwałą suszą. Susza hydrologiczna według sprawozdań przedkładanych Radzie Powiatu Choszczeńskiego przez kierowników nadzorów wodnych występuje corocznie w powiecie choszczeńskim.

Zagrożenia dla gatunków i siedlisk przyrodniczych w powiecie choszczeńskim, zostały również określone w opracowanych dla danej formy ochrony przyrody dokumentach (np. plan ochrony, PZO). Pokróćce omówiono to opisie występujących w powiecie obszarów/terenów objętych formami ochrony przyrody.

2.2. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Program ochrony środowiska jest dokumentem mającym na celu określenie planowanych do realizacji na poziomie powiatu zadań w określonych obszarach interwencji, które wynikają z dokumentów szczebla międzynarodowego, krajowego i lokalnego. Celem realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025-2030” jest poprawa stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie powiatu.

W związku z powyższym odstąpienie od realizacji Programu i wdrażania jego zapisów oznacza odstąpienie od obowiązku realizacji określonych celów strategicznych w kontekście dalszej perspektywy, jak i spełnienia ustawowego obowiązku sporządzenia Programu. Odstąpienie od realizacji Programu jest tzw. wariantem „0”.

Realizacja zaplanowanych w ramach Programu zadań będzie miała pozytywny wpływ na jakość środowiska m.in. poprzez:

- działania na rzecz poprawy jakości powietrza, w szczególności ograniczenie niskiej emisji oraz zmniejszenie emisji hałasu poprzez m.in. modernizacje, przebudowy dróg, termomodernizacje, wymiany źródeł energii i ciepła, rozwój OZE, realizację POP itp.,
- działania zabezpieczające środowisko glebowe oraz wody powierzchniowe i podziemne przed substancjami zanieczyszczającym m.in. poprzez rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, w tym kanalizacji deszczowej,
- działania w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- działania na rzecz ochrony bioróżnorodności cennych przyrodniczo terenów, ochrony terenów leśnych, realizację działań zalesieniowych,
- działania na rzecz poprawy jakości wód powierzchniowych, utrzymania i ochrony dobrej jakości wód podziemnych,
- rozwój form małej retencji wodnej (przeciwdziałanie skutkom suszy, zmniejszenie poboru wód),
- zapobieganie powstawaniu odpadów, racjonalną gospodarkę odpadami i rozwój nowych technologii w tym zakresie.

Realizacja wielu z zaplanowanych zadań wiąże się w dużej mierze z możliwością pozyskania środków krajowych i zewnętrznych (unijnych) na ich realizację. Brak przyjęcia Programu mógłby skutkować zaniechaniem ich realizacji i brakiem oczekiwanych pozytywnych oddziaływań (rezultatów) na poszczególne komponenty środowiska. Ponadto ujęcie zadań w omawianym Programie jako dokumentu strategicznym ułatwi podmiotom ubiegającym się o środki zewnętrzne wykazanie zgodności z lokalnymi dokumentami strategicznymi. Na uwagę zasługuje również fakt, iż opracowanie Programu jest obowiązkiem ustawowym zarządu powiatu.

2.3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Istniejące problemy ochrony środowiska, które są istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego Programu związane są z zasobami przyrodniczymi, zasobami wodnymi, zanieczyszczeniem powietrza czy realizacją inwestycji w zakresie rozwoju OZE. Ponadto, z uwagi na bardzo widoczne i pogłębiające się zmiany klimatyczne, coraz częstsze i intensywniejsze zjawiska pogodowe, do których zaliczyć należy gwałtowne opady deszczu, susze hydrologiczne i rolnicze, wymagane jest podejmowanie działań zmniejszających skutki tych zmian.

Poniżej wymieniono najważniejsze problemy środowiskowe zidentyfikowane w poszczególnych obszarach interwencji:

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

- zdarzające się w poprzednich latach przekroczenia stężeń średniorocznych benzo(a)piranu¹⁷ oraz przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla ozonu;
- spalanie złego jakościowo węgla bądź odpadów mającego wpływ na jakość powietrza, szczególnie w okresie grzewczym;
- niska efektywność energetyczna budynków mieszkalnych i publicznych;
- „niska emisja” zanieczyszczeń ze środków transportu,
- mało rozwinięty sektor transportu zbiorowego (wybrane trasy);
- mało rozwinięty sektor ciepłownictwa miejskiego;
- niski stopień gazyfikacji, brak dostępu do sieci gazowej w niektórych częściach powiatu;
- postępujące zmiany klimatyczne,
- zły stan nawierzchni drogowych, zwiększająca się ilość pojazdów, zwiększony ruch drogowy.

¹⁷ W 2022 i 2023 nie stwierdzono przekroczeń benzo(a)pirenu na terenie powiatu. Na dzień opracowywania dokumentu - brak informacji za rok 2024 r.

ZAGROŻENIE HAŁASEM

- wyznaczenie na terenie powiatu choszczeńskiego obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu ze strony transportu drogowego, którego źródło stanowią następujące drogi: DK10, DW150 i DW160 oraz transportu kolejowego;
- wzrastająca ilość pojazdów, zwiększony ruch drogowy, brak obwodnicy m. Recz;
- niedostatecznie dobry stan techniczny dróg (w tym lokalnych).

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

- wzrastająca ilość urządzeń emitujących pole elektromagnetyczne.

GOSPODAROWANIE WODAMI

- jakość wód powierzchniowych (jeziornych i rzecznych) nie odpowiadająca celom środowiskowym;
- spływy powierzchniowe z terenów rolniczych;
- słabo rozwinięta kanalizacja deszczowa, brak retencjonowania wody;
- postępujące zmiany klimatyczne, w szczególności gwałtowne, ulewne deszcze, susze hydrogeologiczne;
- nieodpowiednie utrzymanie urządzeń melioracyjnych, brak stałej konserwacji tych urządzeń, powodujące zalewanie gruntów;
- nielegalne zrzuty ścieków.

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

- niedostateczny stopień skanalizowania gmin, udział mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej na poziomie 78,1%,
- zły stan techniczny istniejących sieci, awarie na sieciach wodno - kanalizacyjnych,
- postępujące zmiany klimatyczne, problemy z odbieraniem nadmiaru wody z ulewnych deszczy,
- nieprawidłowa eksploatacja zbiorników bezodpływowych (możliwe nieszczelności).

ZASOBY GEOLOGICZNE

- nielegalne wydobywanie kopalin - występowanie miejsc niekoncesjonowanej eksploatacji;
- występowanie na terenie powiatu złóż kopalin o zaniechanej eksploatacji (co oznacza, że nie zostały racjonalnie wykorzystywane);
- degradacja środowiska przy eksploatacji kopalin metodą odkrywkową, konieczność rekultywacji terenu po eksploatacji.

GLEBY

- występowanie terenów narażonych na osuwanie się mas ziemnych, oraz osuwisk,
- postępujące zmiany klimatyczne - susze hydrologiczne, gradobicia, ulewne deszcze powodujące wymywanie składników,
- wyłączenia z rolniczego użytkowania.

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

- nieosiągnięcie wymaganych poziomów odzysku odpadów komunalnych,
- niska świadomość społeczeństwa w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi;
- występowanie dzikich wysypisk odpadów,
- niedostateczna ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest.

ZASOBY PRZYRODNICZE

- intensyfikacja rolnictwa, zanikanie siedlisk przyrodniczych, presja obcych gatunków inwazyjnych;
- zagrożenia pożarami w lasach;
- zagrożenia dla istniejących siedlisk, gatunków, spowodowane zmianami klimatycznymi;
- presja urbanistyczna, turystyczna, rekreacyjna, w szczególności terenów przyjeziornych,
- nieprzestrzeganie zakazów, zaleceń określanych w PZO dla form ochrony przyrody.

W projekcie Programu dla powiatu choszczeńskiego, w ramach wyznaczonych kierunków interwencji i celów operacyjnych, zidentyfikowano zadania, których realizacja będzie miała pozytywny wpływ na stan środowiska i jednocześnie umożliwi rozwiązanie problemów m.in. poprzez:

- wspieranie budowy infrastruktury służącej do wykorzystania energii odnawialnej (OZE);
- modernizację i rozbudowę sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków na obszarze gmin wchodzących w skład powiatu choszczeńskiego, w celu redukcji emisji ścieków bytowych, przemysłowych do środowiska;
- rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej na obszarze gmin powiatu, dla racjonalnego korzystania z wód podziemnych;
- modernizację i przebudowy dróg, kolei w celu redukcji emisji komunikacyjnej oraz zmniejszenia hałasu komunikacyjnego,
- racjonalne wykorzystanie wytworzonych odpadów (osiąganie procesów odzysku), bezpieczne usuwanie azbestu;
- budowę form małej retencji wodnej, budowę kanalizacji deszczowej, modernizację istniejącej infrastruktury.

Rozwojem społeczno-gospodarczym powiatu choszczeńskiego jest również rozwój turystyki, który prowadzi do promocji powiatu, z zachowaniem wartości przyrodniczych oraz zabudowy inwestycyjnej w celu podniesienia jego atrakcyjności inwestycyjnej.

Istotnym problemem na terenach obszarów chronionych jest lokalizacja nowej zabudowy, w tym zabudowy tzw. czasowego zamieszkania, turystycznej i rekreacyjnej, w szczególności w pobliżu terenów nadwodnych. Aktualne przepisy w znacznej mierze chronią najbardziej cenne przyrodniczo tereny przed taką zabudową poprzez wprowadzone zakazy, plany ochrony, plany zadań ochronnych czy też ocenę oddziaływania przedsięwzięć na środowisko. Respektowanie ujętych w przepisach zapisów umożliwi rozwój turystyki i rozwój gospodarczy Powiatu w zgodzie z przyrodą.

2.4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Ochrona środowiska jest przedmiotem regulacji wspólnotowej głównie w postaci dyrektyw unijnych transponowanych do przepisów krajów członkowskich, w tym polskich. Dokumenty takie jak program ochrony środowiska oraz prognoza oddziaływania na środowisko bazują na założeniach i są zgodne z celami zawartymi w dokumentach wyższych szczebli. Cele i zadania dotyczące ochrony środowiska, wskazujące z reguły na konieczność zmniejszenia presji na środowisko, zawarte są w szeregu krajowych i regionalnych dokumentach strategicznych.

W poniższej tabeli nr 26 przedstawiono cele środowiskowe ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu omawianego Programu, oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione w tym Programie.

TABELA 26. Cele ochrony środowiska oraz sposoby ich uwzględnienia w projekcie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025-2030

Cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach wyższego szczebla.	Sposoby uwzględnienia celów środowiskowych projektowanego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego.
DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU. POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI	
Cele dotyczą m.in. zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrony i poprawy stanu środowiska.	Uwzględniono m.in. budowy, modernizacje instalacji na energooszczędne, rozwój OZE.
EUROPEJSKI ZIELONY ŁĄD	
Europejski Zielony Ład - to plan działań składający się z 10 założeń: 1. Europa bez zanieczyszczeń - zanieczyszczenie powietrza, wody oraz zanieczyszczeń przemysłowych. 2. Przejście na gospodarkę cyrkulacyjną - przyjęcie nowego planu działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym. 3. Program „Farm to Fork” - cele dotyczące redukcji chemicznych nawozów i zwiększenie powierzchni upraw organicznych. 4. Zielona Wspólna Polityka Rolna - wysokie ambicje środowiskowe i klimatyczne w ramach reformy Wspólnej Polityki Rolnej. 5. Mechanizm JUST Transition - wsparcie finansowe dla regionalnych planów transformacji energetycznej. 6. Finansowanie transformacji - fundusze na zielone innowacje i inwestycje publiczne. 7. Czysta, przystępna cenowo i bezpieczna energia. 8. Osiągnięcie neutralności klimatycznej - do 2050 r. 9. Zrównoważony transport. 10. Ochrona europejskiego kapitału naturalnego - propozycja strategii UE na rzecz różnorodności biologicznej do 2030 r.	W projekcie dokumentu ujęto zadania wpisujące się w działania Zielonego Ładu: zmniejszenie (niskiej) emisji zanieczyszczeń do powietrza, oraz emisji liniowej i punktowej, ograniczenie emisji hałasu, w szczególności drogowego, poprawa jakości wód powierzchniowych, rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, ochrona obszarów i gatunków cennych przyrodniczo, ochrona zasobów leśnych i walorów przyrodniczych powiatu.
RAMY POLITYKI KLIMATYCZNO-ENERGETYCZNEJ DO ROKU 2030	
Ogólnounijne założenia i cele polityki na lata 2021–2030 m.in. ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie energii ze źródeł, efektywności energetycznej.	W projekcie dokumentu ujęto zadania wpisujące się w założenia polityki klimatyczno - energetycznej tj: modernizacja energetyczna budynków, w tym użyteczności publicznej, wymiana źródeł ciepła, korzystanie z OZE, budowa ścieżek rowerowych.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

Cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach wyższego szczebla.	Sposoby uwzględnienia celów środowiskowych projektowanego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego.
POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA 2030 - STRATEGIA ROZWOJU W OBSZARZE ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ	
Cele dotyczą poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, a więc: zrównoważone gospodarowanie wodami, likwidacja/zmniejszenie źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza, ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb, przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska.	Uwzględniono m.in. przebudowy, remonty dróg w celu ograniczenie emisji do hałasu, wspieranie budowy odnawialnych źródeł energii, termomodernizacje, budowa i modernizacja wodociągów, kanalizacji, oczyszczalni ścieków, zapewnienie dostępu do czystej wody, racjonalnego gospodarowania wodami.
STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU WSI, ROLNICTWA I RYBACTWA 2030 R.	
Cele dotyczą poprawy jakości życia, ochronę zasobów środowiska oraz adaptację do zmian klimatu.	Uwzględniono m.in. inwestycje w zakresie gospodarki wodno - ściekowej, związane z transportem zbiorowym, zarządzania wodami opadowymi, koniecznością stosowania form małej retencji, utrzymywaniem urządzeń wodnych.
POLITYKA ENERGETYCZNA POLSKI DO 2040 ROKU	
Cele dotyczą poprawy efektywności energetycznej i zabezpieczenia bezpieczeństwa energetycznego.	Uwzględniono m.in. poprzez wspieranie rozwoju OZE.
KRAJOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI 2028	
Cele dotyczą postępowania z odpadami zgodnie z hierarchią: dążenie do poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia, minimalizacja składowanych odpadów, wspieranie działań w zakresie ponownego użycia produktu, zapewnienie utrzymania poziomów wydajności recyklingu zużytych baterii i akumulatorów, osiągnięcie odpowiedniego poziomu odzysku i recyklingu odpadów powstających z produktów.	W projekcie dokumentu ujęto zadania związane z rozwojem gospodarki odpadami.
PROGRAM OCZYSZCZANIA KRAJU Z AZBESTU NA LATA 2009-2032	
Priorytetowe cele programu to: usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych, spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju oraz likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.	Zadania związane z usuwaniem azbestu z terenów gmin powiatu choszczeńskiego wpisują się w cele zawarte w projekcie Programu.
NARODOWY PROGRAM ROZWOJU GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ	
Cel główny to rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zachowaniu zrównoważonego rozwoju kraju.	W projekcie dokumentu ujęto zadania związane z rozwojem gospodarki niskoemisyjnej.
KRAJOWY PROGRAM OGRANICZANIA ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA (KPOZP)	
Obejmuje cele w zakresie redukcji emisji antropogenicznych zanieczyszczeń do atmosfery.	W projekcie dokumentu ujęto zadania mające wpływ na poprawę jakości powietrza atmosferycznego.
PLANY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM POWODZIOWYM (PZRP)	
Obejmuje działania służące zapobieganiu powodzi i ochronie przed powodzią .	W projekcie Programu ujęto zadania związane z gospodarowaniem wodami i wpływem zmian klimatycznych.
POLITYKA OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO	
Celem jest osiągnięcie zrównoważonego wykorzystanie zasobów przyrodniczych, ochrona dziedzictwa przyrodniczego, poprawa jakości powietrza, poprawa klimatu akustycznego, osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, edukacja ekologiczna.	W projekcie dokumentu ujęto zadania w zakresie kilku obszarów interwencji, które ściśle wpisują się w politykę ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego.
POLITYKA ENERGETYCZNA WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO	
Dotyczy przeciwdziałania zmianom klimatycznym, redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii odnawialnej oraz poprawy efektywności energetycznej.	W projekcie dokumentu ujęto zadania w zakresie ochrony powietrza.
PROGRAM OCHRONY POWIETRZA DLA STREF WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO tj. AGLOMERACJI SZCZECIŃSKIEJ, MIASTA KOSZALIN ORAZ STREFY ZACHODNIOPOMORSKIEJ (STREFA ZACHODNIOPOMORSKA)	
Głównym celem sporządzenia programu jest	W projekcie dokumentu ujęto zadania w zakresie

Cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach wyższego szczebla.	Sposoby uwzględnienia celów środowiskowych projektowanego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego.
przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza w zakresie zanieczyszczenia ozonem i benzo(a)pirenem .	ochrony powietrza.

Analiza przedstawiona w powyższej tabeli nr 26 wykazuje, że cele określone w projektowanym dokumencie wpisują się w cele ochrony środowiska zawarte w innych dokumentach strategicznych na poziomie krajowym, międzynarodowym, regionalnym.

2.5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA (W TYM NA OBSZARY NATURA 2000)

Celem projektowanego Programu jest określenie celów, kierunków interwencji i zadań w zakresie ochrony środowiska na poziomie powiatu, uwzględniających obowiązki, założenia wynikające z dokumentów strategicznych wyższego szczebla.

W projekcie opracowywanego Programu ujęto następujące cele w 10 obszarach interwencji:

1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

I. Poprawa i ochrona jakości powietrza

2. ZAGROŻENIA HAŁASEM

I. Poprawa klimatu akustycznego na terenie powiatu choszczeńskiego

3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

4. GOSPODAROWANIE WODAMI

I. Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych

II. Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą

5. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

I. Dalszy rozwój infrastruktury wodnościekowej i racjonalna gospodarka wodnościekowa.

6. ZASOBY GEOLOGICZNE

I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.

7. GLEBY

I. Ochrona gleb oraz racjonalna gospodarka zasobami glebowymi.

8. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.

9. ZASOBY PRZYRODNICZE

I. Ochrona zasobów przyrodniczych.

II. Rozwój i utrzymanie terenów zieleni

III. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych, edukacja przyrodnicza.

III. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

10. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii.

W ramach analizowanego projektu Programu na etapie opracowania prognozy oddziaływania na środowisko, nie zostały wskazane szczegółowo miejsca/lokalizacje realizacji poszczególnych zadań wskazanych w dokumencie. Projekt Programu ma charakter strategiczny i wskazuje przyszłe kierunki oraz działania w zakresie ochrony środowiska w powiecie choszczeńskim. Zatem obszar oddziaływania obejmuje cały teren powiatu choszczeńskiego.

Głównym celem niniejszej prognozy jest określenie możliwych skutków i oddziaływań na środowisko jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji Programu. Prognoza oddziaływania na środowisko opracowywana dla dokumentów strategicznych z założenia nie jest dokumentacją szczegółową. Prognoza ta w sposób ogólny określa korzyści i możliwe zagrożenia wynikające z realizacji analizowanego dokumentu.

Działania nieinwestycyjne (kontrolne, administracyjne, edukacyjne) zaplanowane do realizacji w ramach projektu Programu nie będą wywierały bezpośredniego oddziaływania. Ich realizacja wpłynie w sposób pośredni pozytywnie na wszystkie komponenty środowiska.

Bezpośrednie oddziaływania środowiskowe wystąpią dla działań inwestycyjnych zaplanowanych do realizacji w ramach Programu. Wpływ zadań inwestycyjnych na poszczególne elementy środowiska przedstawiono w poniższej tabeli nr 27.

TABELA 27. Wpływ zadań inwestycyjnych na poszczególne elementy

ZADANIA WYTYCZONE DO REALIZACJI W RAMACH POŚ	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA											
	Powietrze	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i krajobraz	Zasoby naturalne	Różnorodność biologiczna	Zwierzęta	Rośliny	Formy ochrony przyrody	Wody	Ludzie	Dobra materialne	Zabytki
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA												
CEL: POPRAWA I OCHRONA JAKOŚCI POWIETRZA												
Termomodernizacja budynków (w tym użyteczności publicznej) w powiecie choszczeńskim, poprawa efektywności energetycznej budynków	+	+	●	+	-*	-*	●	●	●	+	+	+
Likwidacja konwencjonalnych źródeł ciepła opalanych paliwami stałymi i wymiana na źródła nowszej generacji, zwiększenie wykorzystania OZE,	+	●	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+/-	●	+	●	●
Realizacja zamierzeń określonych w Programie ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej.	+	●	●	+	●	●	●	●	●	+	●	●
Modernizacja instalacji do spalania paliw do celów technologicznych/grzewczych.	+	●	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●
Budowa ścieżek rowerowych.	+*	+*	+	+	+	+	+	+	●	+*	●	●
Wprowadzenie terenów zieleni na terenach zabudowanych.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza oraz założeń tzw. uchwały antysmogowej.	+	●	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●
Edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie działań	+	●	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

ZADANIA WYTYCZONE DO REALIZACJI W RAMACH POŚ	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA											
	Powietrze	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i krajobraz	Zasoby naturalne	Różnorodność biologiczna	Zwierzęta	Rośliny	Formy ochrony przyrody	Wody	Ludzie	Dobra materialne	Zabytki
zmierzających do poprawy jakości powietrza.												
Monitoring i ocena jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej.	+	●	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●
Promowanie rozwiązań/realizacja zamierzeń przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń (np. ruchu rowerowego, zakup pojazdów elektr.).	+	+	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●
Budowa, rozbudowa, modernizacja jednostek wytwarzających energię elektryczną i/lub ciepłą z OZE, w tym z niezbędną infrastrukturą przyłączeniową do sieci dystrybucyjnych, skablowanie linii.	+	●	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+/-	●	+	●	●
Modernizacja i wymiana na energooszczędne (w tym wykorzystujące OZE) systemów oświetlenia ulicznego oraz oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej.	+	●	●	+	●	●	●	●	●	+	●	●
Przebudowa układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej.	+ *	+ *	■	■	■	■	■	■	+ *	+ *	+	●
Budowa i modernizacja dróg w powiecie.	+ *	+ *	■	■	■	■	■	■	+ *	+ *	+	●
Utrzymanie działań ograniczających emisję wtórną pyłu przez regularne utrzymywanie czystości nawierzchni (czyszczenie metodą na mokro)	+	●	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●
Rozwój i utrzymywanie publicznego transportu zbiorowego.	+	●	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA HAŁASEM												
CEL: POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO NA TERENIE POWIATU CHOSZCZEŃSKIEGO												
Przebudowy/remonty dróg – stosownie nowoczesnych nawierzchni, wykonywanie zabezpieczeń akustycznych.	+ *	+ *	■	■	■	■	■	■	+ *	+ *	+	●
Budowa obwodnic.	+ *	+ *	■	■	■	■	■	■	+ *	+ *	+	●
Ocena klimatu akustycznego w powiecie choszczeńskim.	●	+	●	●	●	●	●	●	●	+	+	●
Sporządzanie map akustycznych dla dróg krajowych i wojewódzkich oraz linii kolejowych.	●	+	●	●	●	●	●	●	●	+	+	●
Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska.	●	+	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●
Edukacja ekologiczna społeczeństwa - promowanie ruchu pieszego, rowerowego, transportu publicznego.	+	+	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●
OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE												
CEL: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi												
Pomiary monitoringowe promieniowania elektromagnetycznego (kontynuacja).	●	●	●	●	●	●	●	●	●	+	+	●
Kontrola instalacji emitujących PEM.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●
Przyjmowanie i ewidencjonowanie	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

ZADANIA WYTYCZONE DO REALIZACJI W RAMACH POŚ	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA											
	Powietrze	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i krajobraz	Zasoby naturalne	Różnorodność biologiczna	Zwierzęta	Rośliny	Formy ochrony przyrody	Wody	Ludzie	Dobra materialne	Zabytki
zgłoszeń źródeł wytwarzających PEM.												
Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony przed polami elektromagnetycznymi.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI												
CEL: OSIĄGNIĘCIE DOBREGO STANU JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH												I
Realizacja „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych”.	●	●	+	●	+	+	+	+	+	+	●	●
Realizacja założeń Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry.	●	●	+	●	+	+	+	+	+	+	●	●
Ocena stanu JCW.	●	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●	●
Monitoring jezior.	●	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●	●
Monitoring rzek.	●	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●	●
Monitorowanie stanu i chemizmu wód podziemnych.	●	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●	●
Ustanawianie stref ochronnych ujęć.	●	●	●	+	●	●	●	●	+	+	●	●
Budowa/modernizacja ujęć.	●	●	+	●	+	+	+	+	+/	+	●	●
Ograniczenia zużycia wody.	●	●	●	+	+	+	+	+	+	+	●	●
Stosownie dobrych praktyk rolniczych, montaż płyt obornikowych, zbiorników na gnojowicę.	●	●	+	●	+	+	+	+	+	+	●	●
Edukacja w zakresie stosowania dobrych praktyk rolniczych.	●	●	●	●	●	●	●	●	+	+	●	●
Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska (w zakresie pozwoleń wodnoprawnych).	●	●	●	●	●	●	●	●	+	+	●	●
CEL: OCHRONA PRZED ZJAWISKAMI EKSTREMALNYMI ZWIĄZANYMI Z WODĄ												
Realizacja założeń Planu przeciwdziałania skutkom suszy - w tym rozwój form małej retencji wodnej.	●	●	+	●	+	+	+	+	+	+	●	●
Realizacja założeń Planu zarządzania ryzykiem powodziowym.	●	●	+	●	+	+	+	+	+	+	●	+
Budowa/rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej.	●	●	+/	+	+/	+/	+/	+/	+	+	+	+
Konserwacja, utrzymanie urządzeń wodnych, zwiększanie retencji korytowej.	●	●	+/	●	+/	+/	+/	+/	+	+	+	●
Promowanie form małej retencji, zwiększania terenów zielonych, wprowadzanie zadrzewień.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map zagrożeń powodziowych.	●	●	+	+	●	●	●	●	+	+	+	+
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA												
CEL: DAŁSZY ROZWÓJ INFRASTRUKTURY WODNOŚCIEKOWEJ I RACJONALNA GOSPODARKA WODNOŚCIEKOWA.												
Modernizacja, rozbudowa i wymiana infrastruktury wodociągowej.	●	●	+/	+	+/	+/	+/	+/	+	+	+	+

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

ZADANIA WYTYCZONE DO REALIZACJI W RAMACH POŚ	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA											
	Powietrze	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i krajobraz	Zasoby naturalne	Różnorodność biologiczna	Zwierzęta	Rośliny	Formy ochrony przyrody	Wody	Ludzie	Dobra materialne	Zabytki
Przebudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody.	●	●	+/-	+ *	+/-	+/-	+/-	+/-	+ *	+ *	+	+
Modernizacja, rozbudowa i wymiana infrastruktury kanalizacyjnej (kanalizacja sanitarna).	●	●	+/-	+ *	+/-	+/-	+/-	+/-	+ *	+ *	+	+
Modernizacja, rozbudowa, budowa oczyszczalni ścieków, przepompowni ścieków.	●	●	+/-	+ *	+/-	+/-	+/-	+/-	+ *	+ *	+	+
Kontrola jakości wody przeznaczonej do spożycia.	●	●	●	●	●	●	●	●	+	+	●	●
Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska.	●	●	●	●	●	●	●	●	+	+	●	●
Kontrola stanu technicznego zbiorników bezodpływowych, częstotliwości ich opróżniania.	●	●	●	●	●	●	●	●	+	+	●	●
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE												
CEL: RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI GEOLOGICZNYMI												
Rozpoznawanie, dokumentowanie i eksploataowanie nowych złóż kopalin przy wykorzystaniu nowoczesnych technik .	●	●	+/-	+/-	-	-	-	-	●	-	●	●
Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.	●	●	+	●	+	+	+	+	+	+ *	●	●
Prowadzenie bieżącej kontroli w zakresie przestrzegania wydanych koncesji oraz eliminacja nielegalnego wydobycia kopalin.	●	●	+	+	●	●	●	●	●	+	●	●
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY												
CEL: OCHRONA GLEB ORAZ RACJONALNA GOSPODARKA ZASOBAMI GLEBOWYMI												
Rekultywacja składowisk odpadów innych niż niebezpieczne.	●	●	+	●	+	+	+	+	+	+ *	●	●
Inwentaryzacja terenów zagrożonych masowymi ruchami ziemi, monitoring terenów osuwiskowych.	●	●	+	●	●	●	●	●	●	+	+	●
Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w dokumentach planistycznych.	●	●	+	●	●	●	●	●	+	●	●	●
Monitoring gleb użytkowanych rolniczo.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Ochrona gruntów rolnych przed zmianą zagospodarowania poprzez uwzględnianie ich przeznaczenia w dokumentach planistycznych.	●	●	+	●	●	●	●	●	+	●	●	●
Identyfikacja potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz prowadzenie wykazu.	●	●	+	●	+	+	+	+	+	+	●	●
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW												
CEL: GOSPODAROWANIE ODPADAMI ZGODNIE Z HIERARCHIĄ SPOSOBÓW POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI												
Realizacja i wdrażanie założeń Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami.	●	●	+	●	●	●	●	●	+	+	●	●
Budowa i prowadzenie PSZOK (Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych) oraz	●	●	+	●	- *	- *	- *	- *	-	+	●	●

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

ZADANIA WYTYCZONE DO REALIZACJI W RAMACH POŚ	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA											
	Powietrze	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i krajobraz	Zasoby naturalne	Różnorodność biologiczna	Zwierzęta	Rośliny	Formy ochrony przyrody	Wody	Ludzie	Dobra materialne	Zabytki
tworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami przy PSZOK.												
Monitorowanie składu morfologicznego odpadów komunalnych oraz fizycznych i chemicznych właściwości odpadów komunalnych.	●	●	+	●	●	●	●	●	+	+	●	●
Rozwój/modernizacja infrastruktury oraz systemów służących do zagospodarowania odpadów.	-*	-*	-	-	-	-	-	-	+/-	+/-	●	●
Usuwanie dzikich wysypisk/porzuconych odpadów.	●	●	+	●	+	+	+	+	+	+	●	●
Realizacja programu usuwania Azbestu z terenu gmin.	●	●	+	●	●	●	●	●	●	+	●	●
Wdrażanie założeń gospodarki o obiegu zamkniętym.	●	●	+	●	●	●	●	●	●	+	●	●
Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o odpadach.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●
Kontrola właściwego postępowania z odpadami komunalnymi.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●
Prowadzenie kontroli podmiotów zaangażowanych w gospodarowanie odpadami komunalnym	●	●	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●
Prowadzenie akcji edukacyjnych w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi. Prowadzenie akcji edukacyjnych w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi w szczególności w zakresie: zapobiegania powstawaniu odpadów, selektywnego zbierania odpadów, gospodarki w obiegu zamkniętym, systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta, systemu kaucyjnego, zanieczyszczenia plaż odpadami.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE												
CEL: OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH												
Aktualizacja planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie powiatu.	●	●	●	●	+	+	+	+	●	●	●	●
Realizacja ustaleń planu zadań ochronnych dla PN, PK.	●	●	●	●	+	+	+	+	●	●	●	●
Aktualizacja waloryzacji Przyrodniczej.	●	●	●	●	+	+	+	+	●	●	●	●
Ustanawianie i znakowanie form ochrony przyrody.	●	●	●	●	+	+	+	+	●	●	●	●
Wprowadzanie do dokumentów planistycznych założeń wynikających z audytów krajobrazowych.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Realizacja zabiegów ochrony	●	●	●	●	+	+	+	+	●	●	●	●

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

ZADANIA WYTYCZONE DO REALIZACJI W RAMACH POŚ	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA											
	Powietrze	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i krajobraz	Zasoby naturalne	Różnorodność biologiczna	Zwierzęta	Rośliny	Formy ochrony przyrody	Wody	Ludzie	Dobra materialne	Zabytki
czynnej w rezerwatach.												
Monitoring gatunków i siedlisk.	●	●	●	●	+	+	+	+	●	●	●	●
Identyfikacja występowania oraz eliminacja gatunków obcych.	●	●	●	●	+	+	+	+	●	●	●	●
CEL: ROZWÓJ I UTRZYMYWANIE TERENÓW ZIELENI												
Tworzenie oraz bieżące utrzymywanie i rewitalizacja terenów zieleni urządzonej (np. parki, zieleńce)	+	●	●	●	+	+	+	+	●	+	●	●
Zachowanie alei przydrożnych, istniejącej zieleni	+	+	●	●	+	+	+	+	●	+	●	●
Nowe nasadzenia drzew w miastach, przy drogach.	+	+	●	●	+	+	+	+	●	+	●	●
CEL: ROZWÓJ TURYSTYKI ZRÓWNOWAŻONEJ KORZYSTAJĄCEJ Z ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH, EDUKACJA PRZYRODNICZA												
Budowa nowej, modernizacja istniejącej infrastruktury turystycznej, uwzględniającej walory przyrodnicze, wspierającej działania edukacyjne.	■	■	■	●	■	■	■	■	+/-	+■	●	●
Określenie pojemności turystycznej dla obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo.	●	●	+	●	+	+	+	+	●	●	●	●
Edukacja przyrodnicza, promocja walorów przyrodniczych powiatu wspieranie projektów proekologicznych.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Rozwój turystyki ekologicznej i agroturystyki oraz jej promocja.	■	■	■	●	■	■	■	■	+/-	+■	●	●
CEL: PROWADZENIE TRWAŁE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ												
Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu lub inwentaryzacji stanu lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, prowadzenie nadzoru nad gospodarką leśną w ww. lasach.	●	●	●	●	+	+	+	+	●	●	●	●
Inwestycje związane z ochroną p.poż. w lasach oraz zwiększających retencję na obszarach leśnych.	●	●	+	●	+	+	+	+	●	+	+	●
Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej.	+	●	+	●	+	+	+	+	●	+	+	●
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI												
CEL: OGRANICZENIE RYZYKA WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII												
Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom, prowadzenie rejestru poważanych awarii, zakładów w zakresie ochrony p.poż.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	+	●	●
Sporządzanie/ aktualizacja Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Sporządzanie/aktualizacja Gminnych Planów Zarządzania	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025 - 2030”

ZADANIA WYTYCZONE DO REALIZACJI W RAMACH POŚ	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA											
	Powietrze	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi i krajobraz	Zasoby naturalne	Różnorodność biologiczna	Zwierzęta	Rośliny	Formy ochrony przyrody	Wody	Ludzie	Dobra materialne	Zabytki
Kryzysowego.												
Współdziałanie w zakresie doskonalenia systemów zarządzania kryzysowego, wyposażania/wzmacniania służb ratowniczych w odpowiedni sprzęt.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Ostrzeganie ludności w ramach wczesnego alarmowania) i SWO (system wczesnego ostrzegania).	•	•	•	•	•	•	•	•	•	+	•	•
Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	+	•	•

Objaśnienia:

- - brak zauważalnego oddziaływania;
- +/- - realizacja może spowodować zarówno pozytywny jak i negatywny wpływ;
- - negatywny wpływ
- + - pozytywny wpływ
- * - okresowe oddziaływanie

Określenie zmian w środowisku na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do celów zaplanowanych w Programie jest trudne. Wśród opisanych w powyższej tabeli zadań znajdują się inwestycje, które mogą wywrzeć zarówno pozytywny jak i negatywny wpływ na środowisko.

Poniżej pokrótce opisano rodzaje oddziaływań, które mogą wystąpić w związku z realizacją zadań określonych w przedmiotowym Programie w podziale na komponenty środowiska, które poddano ocenie w powyższej tabeli nr 27.

• POWIERZCHNIA ZIEMI, KRAJOBRAZ

Zadania związane z ochroną przyrody i lasów stanowią zadania o pozytywnym oddziaływaniu na powierzchnię ziemi i krajobraz, w tym krajobraz miejski. Pozytywny wpływ wywierają również działania dotyczące m.in. termomodernizacji budynków, wprowadzania zieleni, rozwiązań w zakresie adaptacji do zmian klimatu. Wśród zadań, które wywrą pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi i krajobraz można wyróżnić np. związane z realizacją założeń planu przeciwdziałania suszy czy powodzi. Pozytywne oddziaływanie w przypadku tych zadań będzie długoterminowe. Pozytywny wpływ będą również miały niektóre zadania z zakresu gospodarki odpadami chociażby rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów. Aktualnie w powiecie choszczeński pozostało jedno (największe) składowisko odpadów w Stradzewie, które ma już zrekultywowaną I kwaterę, zaś II kwatera jest w trakcie rekultywacji. Również likwidacja „dzikich wysypisk” jest pożądana i wywiera pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi i krajobraz - z uwagi na to, że w odróżnieniu od składowisk „legalnych” tego typu wysypiska nie mają zabezpieczenia i stanowią źródło wielu zanieczyszczeń.

Negatywne oddziaływania mogą mieć miejsce przy realizacji inwestycji związanych z budową obiektów na terenach pozamiejskich, w wyniku których na stałe zmieniony

zostaje krajobraz, dochodzi do przekształcenia rzeźby terenu. Etap realizacji (budowy) niektórych inwestycji określonych w Programie m.in. budowa ścieżek rowerowych, budowa infrastruktury sieciowej, budowa dróg itp. będzie wiązała się z przygotowaniem terenu - zdjęciem wierzchniej warstwy gleby, przemieszczaniem mas ziemnych, wykonaniem prac budowlanych związanych z budową obiektów budowlanych. Zadania te wywierają docelowo pozytywny wpływ długoterminowy, przy krótkotrwałym negatywnym wpływie związanym z etapem realizacji. Podczas tego typu prac wyznaczone zostaną zaplecza budowy, wyznaczone zostaną miejsca dla sanitariatów, miejsca gromadzenia odpadów. Etap realizacji inwestycji wiąże się także z powstawaniem odpadów, głównie z grupy 17 (odpady budowlane). Zabezpieczenie środowiska gruntowo - wodnego na tym etapie poprzez m.in. prowadzenie prac w sposób przemyślany, w miejscu wyznaczonego zaplecza budowy, zaopatrzenie (w razie awarii) terenów inwestycyjnych w sorbenty, właściwa gospodarka wytworzonymi odpadami czy ściekami socjalno - bytowymi uchroni przed ewentualnymi zanieczyszczeniami. Na etapie budowy może dojść do krótkotrwałego pogorszenia walorów krajobrazowych terenu objętego inwestycją. Będą to uciążliwości bezpośrednie, krótkoterminowe, które ustaną po zakończeniu etapu realizacji.

Na etapie realizacji - po oddaniu do użytkowania zmodernizowanej, przebudowanej czy wybudowanej inwestycji np. droga, infrastruktura wodociągowa, kanalizacyjna, obiekty budowlane, kubaturowe, infrastruktura techniczna terenów inwestycyjnych - będą powstawały ścieki, będą wykorzystywane zasoby naturalne np. woda, powstawać będą odpady, emitowane mogą być zanieczyszczenia do powietrza powstające z różnego rodzaju procesów technologicznych. Prawidłowa eksploatacja nowo powstałej infrastruktury, z zachowaniem standardów jakości środowiska, nie powinna stanowić zagrożenia dla powierzchni ziemi. Realizacja ww. inwestycji może również powodować zajmowanie dużych powierzchni, wywierających wpływ na istniejący krajobraz z uwagi na powstawanie nowych obiektów np. farm fotowoltaicznych, nowych dróg. Część z nich nie będzie miała istotnego wpływu na powierzchnie ziemi - w przypadku np. infrastruktury podziemnej. W przypadku powstawania nowej infrastruktury może dojść do wyłączenia z użytkowania gruntów rolnych w skutek trwałego zajęcia terenów pod projektowane inwestycje.

Jak wskazano powyżej negatywne oddziaływanie dla tego komponentu środowiska wiąże się głównie z zadaniami inwestycjami. W Programie ujęto również szereg zadań, których realizacja nie wywrze istotnego wpływu na powierzchnie ziemi i krajobraz. Brak zauważalnego wpływu dla tych zadań oznaczono w powyższej tabeli nr 27.

Z powyższej analizy wynika, że przewidywane oddziaływania będą zarówno pozytywne jak i negatywne, przy czym negatywne będą w większości okresowe i krótkotrwałe. Długotrwałe mogą być związane z powstawaniem i eksploatacją nowej infrastruktury czy obiektów budowlanych. Nie zakłada się, aby realizacja zadań wyszczególnionych w Programie w sposób trwały zmieniła krajobraz powiatu, bądź spowodowała negatywne zmiany dla tych komponentów środowiska. Celem Programu jest również zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej, w szczególności na terenach zurbanizowanych, nowe zalesienia, co wpływa na poprawę stanu analizowanego komponentu środowiska.

• WODA

Celem ochrony wód jest osiągnięcie celów środowiskowych wyznaczonych dla jednolitych części wód powierzchniowych, podziemnych oraz obszarów chronionych, jak również poprawa jakości wód oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym.

Realizacja większości zadań ujętych w analizowanym Programie może mieć zarówno pozytywny jak i negatywny wpływ na środowisko wodne. Mowa tu w szczególności o zadaniach inwestycyjnych związanych m.in. z rozwojem infrastruktury wodno-ściekowej, czy budową przydomowych oczyszczalni ścieków. Ich realizacja w sposób pośredni lub bezpośredni wywierać będzie pozytywny jak i negatywny wpływ na środowisko. Oddziaływanie negatywne związane jest przede wszystkim z etapem realizacji inwestycji, podczas którego może teoretycznie wystąpić oddziaływanie przy niewłaściwie prowadzonych pracach. W następstwie tych prac nastąpić może również ingerencja w stosunki wodne, oddziaływanie to jednak będzie lokalne i krótkotrwałe. Wśród pozytywnych czynników (pośrednich, o charakterze długoterminowym) należy wyróżnić: zmniejszenie presji ludzi na środowisko spowodowane złą gospodarką ściekową, poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie gospodarki ściekowej, inwestycje w rozwój kanalizacji deszczowej czy wzrost bioróżnorodności na skutek zmniejszenia zanieczyszczenia wód.

Na etapie realizacji działań inwestycyjnych mogą teoretycznie wystąpić negatywne oddziaływania niemniej jednak będą to oddziaływania krótkotrwałe, o charakterze lokalnym. W następstwie prac budowlanych następuje ingerencja w środowisko gruntowo – wodne. Przy niewłaściwym prowadzeniu prac inwestycyjnych może dojść do przedostawania się do wód substancji ropopochodnych, bądź innych substancji znajdujących się np. w odpadach. Właściwe prowadzenie prac, w obrębie wyznaczonego zaplecza budowy wyposażonego w niezbędne sanitariaty/zabezpieczenia uchroni środowisko wodne przed zanieczyszczeniami na etapie realizacji inwestycji.

Również korzystanie z istniejących dróg jest źródłem zanieczyszczeń wód, w związku z przedostawaniem się do wód zanieczyszczeń zawierających np. węglowodory ropopochodne, związki soli, pochodzące ze spływów powierzchniowych czy podczas infiltracji z wodami opadowymi i roztopowymi. Realizacja inwestycji drogowych umożliwi remonty/przebudowy/budowy dróg, a tym samym uregulowanie gospodarki wodnej poprzez wyposażanie dróg w systemy odprowadzania wód opadowych i roztopowych z tych terenów.

Na uwagę zasługuje również konieczność wykonywania inwestycji pozwalających na ochronę przed nasilającymi się zmianami klimatycznymi tj.: gwałtowne, ulewne deszcze powodujące wprowadzanie do wód, punktowo, w krótkim okresie czasu znacznych ilości substancji, czy susze hydrologiczne i rolnicze. Realizacji tych inwestycji np. budowa zbiorników retencyjnych, kanalizacji deszczowej docelowo wywrą pozytywny wpływ na środowisko gruntowo - wodne. Ogromne ilości wody dostające się do kanalizacji, gruntu, cieków i zbiorników wodnych nanoszą jednorazowo duże dawki substancji pochodzących ze spływów powierzchniowych, podczas wezbrań powodować mogą podtopienia, zaś niesprawną kanalizacją deszczową (bądź jej brak) powoduje podtopienia infrastruktury w miastach. W okresach suszy konieczność korzystania z wód podziemnych dla potrzeb rolnictwa jest niekorzystnym zjawiskiem. Wiązać się to może z koniecznością wykonywania indywidualnych ujęć wód, co stanowi negatywny wpływ na zasoby wód. Zapobieganie tego typu zjawiskom poprzez realizację inwestycji, a także zwiększanie

świadomości społeczeństwa w tym zakresie przyniesie pozytywne efekty dla opisanego komponentu środowiska.

Zadania związane z kontrolą w zakresie właściwego zagospodarowania ścieków, opracowywaniem dokumentów strategicznych dla prawidłowego działania regionów wodnych (w tym przeciwdziałania skutkom suszy czy powodziom), edukacją ekologiczną z założenia powinny w sposób pośredni wywrzeć pozytywny wpływ. Realizacja takich zadań ulepszy zarządzanie środowiskiem wodnym, spowoduje wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, zmniejszy ryzyko zanieczyszczenia związkami azotu jednakże ten wpływ może być mało zauważalny. Realizacja inwestycji w zakresie prawidłowego utrzymywania urządzeń melioracji wodnych, budowy nowych urządzeń również wywiera pozytywny skutek. Chroni przez zalewaniem gruntów, utrzymaniem właściwej retencji terenu oraz użytkowaniem terenów zgodnie z ich przeznaczeniem.

Reasumując, wskazane działania wywierające pozytywny wpływ na wody będą mieć charakter długoterminowy. Bezpośrednio największe korzyści dla wód, w tym JCW zarówno powierzchniowych i podziemnych przyniesie realizacja działań regulujących gospodarkę wodno-ściekową. Również dalszy rozwój sieci wodociągowej przyniesie wiele korzyści w zakresie korzystania z zasobów wodnych. Pozytywny wpływ na jakość wód będą mieć zadania zapewniające bezpieczeństwo powodziowe, zapobiegające skutkom suszy. Poprawa jakości wód będzie wspierać ograniczenie eutrofizacji cieków. Zwiększenie retencji terenu zmniejszy wielkość obszaru suszy rolniczej, prawdopodobieństwo wystąpienia pożarów

• **POWIETRZE, KLIMAT**

Celem realizacji zadań wyznaczonych w Programie w ramach obszaru interwencji - OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Realizacja tych zadań będzie mieć bezpośredni, pozytywny wpływ na jakość powietrza. Pośrednio realizacja zadań w zakresie ochrony innych komponentów środowiska wywierać będzie również pozytywny wpływ na ten komponent.

Wymiana przestrzałych źródeł ciepła, termomodernizacja budynków stanowią jedną z podstawowych zadań zmierzających do ograniczenia tzw. „niskiej emisji”. Na etapie realizacji różnego rodzaju inwestycji związanych z pracami budowlanymi tj. budowa obwodnicy, przebudowy dróg, prace modernizacyjne linii kolejowej, budowa sieci kanalizacyjnej, wodociągowej, termomodernizacje budynków czy przebudowy oczyszczalni ścieków itp. można się spodziewać niezorganizowanej emisji gazów i pyłów do powietrza, pochodzącej przede wszystkim z pracy maszyn/urządzeń, pojazdów na placu budowy, transportu czy magazynowania materiałów sypkich (m.in. SO₂, NO₂, NO_x, WWA, pyły). Emisja ta będzie jednak krótkotrwała, niezorganizowana, o niewielkim zasięgu i ustanie wraz z zakończeniem inwestycji. Działania zabezpieczające środowisko zminimalizują ewentualne uciążliwości.

Etap eksploatacji, będzie wiązał się również z emisją pochodzącą z transportu drogowego czy procesów technologicznych. Uzależniony jest on od wielu czynników tj. rodzaju planowanej inwestycji, wybranej technologii, rodzaju spalanej paliwa, stanu technicznego dróg itp. Realizacja większości celów określonych w Programie będzie miała pozytywne, długoterminowe skutki dla środowiska m.in. przebudowy, modernizacje dróg wpłyną na upłynnienie ruchu co wpłynie na zmniejszenie ilości zanieczyszczeń emitowanych do środowiska przez pojazdy. Tym samym przyniesie to pozytywny skutek w postaci

zmniejszenia zużycia paliw płynnych. Ewentualna budowa ścieżek rowerowych wpłynie pozytywnie na wszystkie komponenty środowiska, z zastrzeżeniem, że wystąpić mogą okresowe oddziaływania na jakość powietrza związane z budową tych ścieżek. Ścieżki rowerowe są alternatywą dla samochodowego ruchu drogowego, a ich eksploatacja nie wiąże się z żadną emisją do powietrza. Realizacja inwestycji polegających na modernizacji budynków czy też dbanie o bezpieczeństwo energetyczne poprzez m.in. rozwój OZE, alternatywne źródła energii, w sposób pośredni wpłyną na jakość powietrza. Ograniczenie indywidualnego transportu samochodowego poprzez budowę infrastruktury rowerowej, podobnie jak rozwój transportu zbiorowego spowoduje długoterminową poprawę jakości powietrza.

Wśród planowanych zadań znajdują się również takie których wpływ nie będzie od razu zauważalny ale docelowo pozytywny. Można tu wymienić np. prace związane z uchwaleniem i aktualizacją programu ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej, czy monitoring środowiska realizowany w ramach PMS, który wskazuje źródło problemów. Docelowo poprawi się zarządzanie środowiskiem w zakresie ochrony powietrza, co w konsekwencji będzie miało pozytywny, długoterminowy wpływ na jego jakość. Zastosowanie podczas realizacji i eksploatacji inwestycji środków ograniczających negatywne oddziaływanie powinno być wystarczające dla zachowania odpowiedniego stanu tego komponentu środowiska.

Część z zadań omawianych w niniejszym Programie pozostanie bez zauważalnego wpływu na jakość powietrza. Nie ma też zadań, które w sposób stały, negatywny oddziaływałyby na środowisko.

Reasumując, pozytywne oddziaływanie na jakość powietrza jaki i klimatu (poprzez realizację w skali regionalnej kierunków *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych* (..)) związane jest przede wszystkim ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń, do osiągnięcia której przyczynić się ma realizacja większości zadań zaplanowanych w Programie.

• HAŁAS

Celem realizacji zadań wyznaczonych w Programie w ramach obszaru interwencji - ZAGROŻENIA HAŁASEM jest ograniczenie emisji hałasu do środowiska. Realizacja zadań z tego obszaru interwencji - będzie mieć bezpośredni, pozytywny wpływ na jakość klimatu akustycznego.

Wykonywanie prac związanych z ewentualnymi pracami budowlanymi dla większości zadań inwestycyjnych (związanych przede wszystkim z pracami budowlanymi) będzie wiązało się z koniecznością użycia sprzętu stanowiącego podwyższone źródło emisji hałasu do środowiska. Do głównych źródeł należy zaliczyć prace specjalistycznego sprzętu, czy niezbędnych środków transportowych. Uciążliwości będą krótkotrwałe, o niewielkim zasięgu i znikną wraz z zakończeniem etapu realizacyjnego. Realizacja zadań, przy zapewnieniu działań minimalizujących, zabezpieczy klimat akustyczny przed uciążliwościami. Etap eksploatacji będzie wiązał się emisją hałasu pochodzącego z transportu drogowego czy w niewielkim stopniu z działalności gospodarczej. Część z zadań np. przebudowa dróg, budowa ścieżek rowerowych, modernizacja istniejącej przestarzałej infrastruktury niezbędnej do funkcjonowania różnego typu przedsiębiorstw pomimo ww. okresowych oddziaływań docelowo wywrze długotrwały, pozytywny skutek na opisywany komponent. Również budowa obwodnicy czy modernizacje istniejącej linii

kolejowej przebiegającej przed powiat choszczeński docelowo pomogą w utrzymaniu poziomów hałasu na dopuszczalnym poziomie.

Realizacji wszelkich działań w zakresie poprawy infrastruktury drogowej, rozwoju i utrzymywania sieci transportu publicznego stanowi alternatywę dla samochodu i wpływa pozytywnie na poprawę stanu środowiska akustycznego.

Reasumując, realizacja zadań w zakresie obszaru interwencji zagrożenia hałasem, wpłynie w sposób długotrwale pozytywny na analizowany komponent środowiska. W sposób pośredni realizacja inwestycji wpłynie pozytywnie na ludzi i organizmy żywe.

• GLEBY

Zadania dążące do ochrony gleb wywrą bezpośredni, pozytywny wpływ na ich jakość, zabezpieczą przed erozją czy niekorzystnymi zmianami klimatu. Ze względu na znaczący wpływ rolnictwa na gleby istotne jest stosowanie dobrych praktyk rolniczych. W analizowanym Programie zakłada się przestrzeganie tych zasad dla ochrony tego komponentu, w szczególności poprzez zachowanie standardów dotyczących stosowania nawozów, środków ochrony roślin, ochrony gleb i wód, czy zachowania siedlisk i gatunków występujących na terenach rolnych. Do ochrony i zachowania gleb dobrej jakości przyczyni się również realizacja programów rolno - środowiskowych, rekultywacja czy remediacja, jeśli byłaby na danym terenie wymagana. Poprawa jakości gleb będzie widoczna również poprzez stosowanie dobrych praktyk rolniczych, czy rekultywację gruntów zdegradowanych i zdewastowanych na zasadach określonych w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Pozytywny wpływ na gleby pośrednio wywrą również zadania z zakresu gospodarki odpadami, rozwoju kanalizacji (zastępującej zbiorniki bezodpływowe), czy też z racjonalnym użytkowaniem terenów po eksploatacji kopalni.

Natomiast negatywne oddziaływania wiązać się mogą z realizacją przedsięwzięć powodujących: zajmowanie terenów pod nowe inwestycje, zabudowywaniem terenów, usuwanie wierzchnich warstw gleby, usuwanie drzew czy krzewów (szczególnie dużych ilości). Negatywne oddziaływanie powoduje również infiltracja różnego rodzaju zanieczyszczeń do gleb podczas prac inwestycyjnych, w wyniku spływów powierzchniowych, związanych również z ekstremalnymi warunkami pogodowymi.

• ZASOBY NATURALNE, BIORÓŻNORODNOŚĆ, ZWIERZĘTA, FORMY OCHRONY PRZYRODY

Celem realizacji zadań wyznaczonych w Programie w ramach obszaru interwencji - ZASOBY PRZYRODNICZE jest ochrona siedlisk, walorów przyrodniczych, zwiększenie bioróżnorodności i utrzymywanie populacji we właściwym stanie. Zadania będą miały bezpośredni, pozytywny wpływ na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta oraz obszary chronione.

Przewiduje się realizację zadań wspierających bezpośrednio lub pośrednio ten komponent tj. zwiększanie różnorodności biologicznej, ochrony przyrody i krajobrazu oraz zasobów leśnych. Pozytywne, pośrednie lub bezpośrednie oddziaływanie na zasoby przyrodnicze będzie związane z: opracowaniem i realizacją zapisów ujętych w dokumentach planistycznych, zalesieniami, utrzymaniem właściwych stosunków wodnych, rozwojem form małej retencji wodnej, jak również działania związane z poprawą jakości powietrza, wód, czy prawidłowym gospodarowaniem odpadami.

W ramach realizacji Programu mogą być podejmowane działania na terenach objętych formami ochrony przyrody, w tym obszarach Natura 2000. Analizowane inwestycje w dużej mierze będą przebiegać przez tereny objęte formami ochrony przyrody z uwagi na to, że teren powiatu choszczeńskiego w ok. 55% jest objęty różnymi formami ochrony przyrody. Na mapach zawartych w załączniku graficznym do Prognozy (załącznik nr 1) wykazano jako potencjalne miejsca konfliktów z istniejącymi oraz proponowanymi obszarami objętymi formami ochrony przyrody, siedliskami czy miejscami występowania gatunków chronionych teren całego powiatu choszczeńskiego. Jest to spowodowane tym, że w analizowanym Programie wszystkie zadania mają charakter planowanych, wszelkie oddziaływania wskazywane w niniejszej prognozie są „hipotetyczne”.

Rozwiązania techniczne analizowane na etapie szczegółowego projektowania inwestycji umożliwią wybranie wariantu najmniej kolizyjnego. Ponadto w przypadku większości zadań (inwestycyjnych) ich realizacja będzie wiązała się z koniecznością uzyskania decyzji środowiskowych, bądź przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na obszary Natura 2000 określonej przepisami prawa. Przeprowadzenie tej procedury przed rozpoczęciem ich realizacji umożliwi dokładną ocenę przewidywanych oddziaływań na te tereny. W niniejszej prognozie nie zidentyfikowano znaczących negatywnych oddziaływań na różnorodność biologiczną, jednak w przypadku konkretnych projektów, można spodziewać się wystąpienia potencjalnych negatywnych oddziaływań, które dotyczyły będą przede wszystkim fazy realizacji inwestycji, w mniejszym stopniu etapu eksploatacji.

Oddziaływania związane z etapem realizacji dla różnego rodzaju inwestycji wiązać się mogą z potrzebą usunięcia drzew lub krzewów, fragmentacją siedlisk, płoszeniem zwierząt, niszczeniem (w większości miejsc mało wartościowej szaty roślinnej) w strefach przeznaczonych do przekształceń związanych z inwestycjami (np. przebudową dróg, czy termomodernizacją budynków). Stanowiąc to będzie oddziaływanie bezpośrednie, negatywne. Jednakże adekwatną rekompensatą za zlikwidowane zadrzewienie, zakrzewienie czy szatę roślinną będą nowe nasadzenia, tworzenie powierzchni biologicznie czynnych, zaś w przypadku prac termomodernizacyjnych stworzenie nowych miejsc lęgowych dla ptaków i nietoperzy.

Realizacja inwestycji związanych z modernizacją obiektów czy rozwojem OZE i budową alternatywnych źródeł energii może stanowić bezpośrednie, negatywne oddziaływania na zwierzęta, w szczególności ptaki i nietoperze, jak również powodować zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. Właściwe dobranie zarówno terenów pod te inwestycje, jak i odpowiednich technologii spowoduje, że oddziaływania będą minimalne.

Kluczowe oddziaływania przyszłych projektów dotyczyć mogą zajmowania powierzchni czynnych biologicznie, siedlisk gatunków chronionych i przyrodniczych, zmiany reżimu hydrologicznego, powstawania barier w postaci nowych obiektów o dużej powierzchni, infrastruktury energetycznej.

W przypadku działań związanych z ochroną przeciwpowodziową, a także zwiększania retencji możliwe jest wystąpienie negatywnych oddziaływań na siedliska, gatunki roślin i zwierząt rzecznych. Usuwanie roślinności czy też realizacja prac w korycie rzek mogą wpłynąć na stan siedlisk oraz gatunki zwierząt. Należy zatem uwzględnić potrzeby ochrony oraz wymagania środowiskowe organizmów związanych z rzekami.

Szczególne znaczenie dla ochrony form ochrony przyrody mają:

- dla parku narodowego (DPN) - działania w zakresie ochrony czynnej gatunków i siedlisk, monitoring tych gatunków, a także ograniczenia presji turystycznej na terenie parku, przede wszystkim poprzez realizację wyznaczonych zadań ochronnych;
- dla parku krajobrazowego (BPK) - działania w zakresie ochrony czynnej gatunków i siedlisk, monitoring tych gatunków oraz realizację wyznaczonych zadań ochronnych;
- dla rezerwatów przyrody - działania w zakresie zachowania naturalności ekosystemów i różnorodności biologicznej. Pozytywne oddziaływania będą miały zadania sprzyjające ochronie zasobów, jak i poprawie stanu środowiska poprzez realizację zadań ochrony czynnej;
- dla obszarów chronionego krajobrazu - działania wpływające na elementy składające się na krajobraz danego obszaru chronionego, zapisy audytów krajobrazowych, zapisów uchwały stanowiącej te obszary oraz właściwa realizacja tych zapisów i uwzględnianie w projektach planistycznych;
- dla obszarów Natura 2000 - pozytywny wpływ na zarządzanie zasobami obszarów N2000 będą miały działania związane z realizacją prac planów zadań ochronnych, monitoringiem tych obszarów, aktualizacją planów.

Należy zaznaczyć, iż wskazane powyżej negatywne oddziaływania można minimalizować poprzez właściwe przeanalizowanie wariantu lokalizacyjnego inwestycji, pod kątem występowania stanowisk gatunków roślin i zwierząt prawnie chronionych. W szczególności odbywać się to powinno w ramach ww. ocen środowiskowych.

• ZABYTKI

Realizacja założeń omawianego Programu nie spowoduje większej ingerencji w ważne obiekty objęte ochroną konserwatorską typu zabytki ruchome i nieruchome, cenne układy urbanistyczne.

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na ten komponent większości z celów określonych w niniejszym dokumencie. Realizacja inwestycji w sposób pośredni przyniesie pozytywne długotrwałe skutki dla tych obiektów, bądź nie wywrze istotnego wpływu.

• LUDZIE

Na etapie realizacji wszelkiego rodzaju inwestycji wystąpią krótkotrwałe, okresowe uciążliwości związane zarówno z emisją hałasu, jak i zanieczyszczeń do powietrza. Jednakże opisane powyżej oddziaływania ustąpią wraz z zakończeniem robót budowlanych. W wyniku eksploatacji inwestycji będą występować oddziaływania zarówno na jakość powietrza jak i klimat akustyczny. Przewiduje się, że realizacja ustaleń Programu wpłynie pozytywnie na zdrowie ludzi (w sposób pośredni), gdyż w większości będzie obejmowała tereny przeznaczone na cele gospodarcze, umożliwi też rozwój infrastruktury technicznej (wodociągowej, kanalizacyjnej itp.), czy drogowej. Program obejmuje też zadania minimalizujące postępujące oddziaływania związane ze zmianami klimatycznymi, które pośrednio wpłyną pozytywnie na ludzi. Będą to zarówno aspekty wnikające ze zmniejszenia emisji, jak korzystania z zasobów środowiska np. dobrej jakości wód, czystego powietrza. Zastosowanie środków ograniczających negatywne oddziaływanie, opisanych w rozdziale 3 niniejszej prognozy, powinno być wystarczające dla zachowania odpowiedniego bezpieczeństwa dla ludzi, jak i stanu środowiska. Większość opisanych w niniejszym Programie zadań będzie bez zauważalnego wpływu na ten komponent środowiska.

Ponadto ważnym aspektem (jak już wspomniano wyżej) jest to, że dla wielu przedsięwzięć zgodnie z zapisami *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wymagane może być uzyskanie decyzji środowiskowych. W takich sytuacjach zostanie przeprowadzona szczegółowa analiza wpływu konkretnego przedsięwzięcia na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W karcie informacyjnej przedsięwzięcia czy raporcie oddziaływania (dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko) zostaną przedstawione przewidywane oddziaływania na poszczególnych etapach jego realizacji wynikające z zaplanowanego charakteru prac związanych z inwestycją, oraz sposób zastosowania konkretnych rozwiązań minimalizujących wpływ na środowisko oraz zdrowie ludzi.

Istotny, pozytywny wpływ na zdrowie ludzi wywierać będzie realizacja działań w zakresie utrzymywania, zwiększenia terenów biologicznie czynnych, terenów zieleni urządzonej, lasów. Tereny te posiadają korzystny wpływ na samopoczucie, stan zdrowotny ludzi.

• OCENA ODDZIAŁYWAŃ SKUMULOWANYCH

Przez oddziaływania skumulowane analizowanego Programu należy rozumieć oddziaływanie na środowisko i spowodowane tym oddziaływaniem zmiany w środowisku, wywołane wpływem planowanych do realizacji działań, w połączeniu z innymi istniejącymi bądź przewidzianymi do realizacji oddziaływaniami, w tym samym czasie bądź w przyszłości.

Zmiany w środowisku spowodowane są: przekształceniami terenu, postępującą urbanizacją terenów i związanymi z tym oddziaływaniami, zmianami klimatycznymi, katastrofami i sytuacjami awaryjnymi. Jak wskazano w niniejszej Prognozie, analizowany Program jest dokumentem strategicznym, który nie wskazuje na konkretne zadania czy miejsca realizacji inwestycji, wyznacza natomiast kierunki działań mające w perspektywie długoterminowej przynieść korzyści dla środowiska i umożliwić realizację celów przyjętych na poziomie regionalnym, krajowym czy międzynarodowym.

Wobec czego szczegółowa analiza rodzaju oddziaływań skumulowanych na tym etapie nie jest możliwa. Niemniej jednak na bazie przedstawionego zakresu możliwa jest ocena przewidywanych oddziaływań oraz sposobu ich minimalizacji poprzez m.in.:

- ocenę lokalizacji inwestycji pod kątem wystąpienia oddziaływań skumulowanych, w szczególności na etapie jej realizacji i eksploatacji;
- zmiany technologiczne w instalacji, stosowanie nowych technologii;
- rozwiązania techniczne, stosownie środków zaradczych;
- stosowanie substancji bezpiecznych dla środowiska,
- prowadzenie prac w porze dziennej, praca na biegu jałowym,
- prawidłowa organizacja placu budowy, zaplecza budowy,
- prowadzenie prac w terminach uwzględniających okresy rozrodcze zwierząt, sezony wegetacyjne roślin,
- prowadzenie prac według przyjętych harmonogramów.

Z charakteru Programu wynika, że niektóre przedsięwzięcia mogłyby się w jakimś stopniu kumulować. Ocena tych oddziaływań powinna zostać w sposób wnikliwy dokonana na etapie oceny oddziaływań na środowisko, w przypadku realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, bądź na obszary Natura 2000.

2.6. OCENA PROJEKTU PROGRAMU W KONTEKŚCIE ZAPISÓW ART. 33 USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody stanowi, że zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

1. pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, lub
2. wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
3. pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Przepis ten stosuje się również do proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty. Z uwagi na to, że analizowany Program w większości nie konkretyzuje szczegółowo zadań do realizacji lecz naświetla ich charakter oraz nie określa szczegółowej ich lokalizacji, ocenie wpływu na tereny objęte obszarami Natura 2000 podlega cały teren powiatu choszczeńskiego. Na terenie powiatu choszczeńskiego występują obszary Natura 2000 opisane szczegółowo w rozdziale 2.1.8. niniejszej prognozy oraz ujęte na załączniku graficznym – załącznik nr 1 do Prognozy.

Program ma na celu wyznaczenie celów umożliwiających rozwój powiatu choszczeńskiego z jednoczesnym zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju oraz celów zawartych w Programach krajowych i międzynarodowych, wobec czego może wiązać się z ingerencją w środowisko naturalne. Jednym z głównych celów Programu jest ochrona zasobów przyrodniczych.

Realizacja celów wyznaczanych w ramach Programu nie spowoduje naruszenie przepisu art. 33 ustawy o ochronie przyrody w kontekście pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, nie wpłynie negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 oraz nie pogorszy integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami. W przypadku realizacji inwestycji nie wymagających „stricte” decyzji środowiskowej zgodnie z art. 96 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, przed wydaniem jakiegokolwiek decyzji wymagającej realizacji przedsięwzięcia należy rozważyć, czy nie spowoduje potencjalnego znaczącego oddziaływania na obszar Natura 2000. Zapis ten umożliwia rozpatrzenie takiego oddziaływania nawet przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia innego niż przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, gdy inwestycja nie jest bezpośrednio związana z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z jego ochrony.

Ponadto stosowanie zabezpieczeń chroniących środowisko, na każdym etapie inwestycji, ogranicza zagrożenia wynikające z realizacji planowanych inwestycji na terenach objętych formami ochrony przyrody. Na terenie powiatu choszczeńskiego znajduje się dużo terenów objętych formami ochrony przyrody, przez co realizacja inwestycji przebiegających poza takimi terenami jest trudna. Wśród pozytywnych korzyści można wyróżnić realizację zadań związanych z: zalesieniami, zwiększaniem powierzchni biologicznie czynnych, oraz zadania wyznaczone dla celu związanego z ochroną różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Wśród zadań ujęto aktualizację/kontynuację opracowania planów zadań

ochronnych dla obszarów Natura 2000 oraz innych form ochrony przyrody. Dokumenty te konkretyzują zagrożenia, na które należy zwrócić uwagę.

Należy również wskazać, że większa część zadań inwestycyjnych realizowana będzie głównie na obszarach już zurbanizowanych. Jednakże z uwagi na ogólny charakter formułowanych w projekcie Programu planowanych zadań (bez wskazania szczegółowego zakresu i konkretnej lokalizacji) należy stwierdzić, iż w analizowanym dokumencie brak jest danych, które jasno wskazywałyby, że realizacja jego ustaleń spowoduje znaczące oddziaływanie na te tereny i przedmiot ich ochrony. Na względzie należy również mieć fakt, że jest to dokument o charakterze strategicznym, który nie wskazuje stosowanej technologii na etapie realizacji i eksploatacji inwestycji. Dodatkowo wyznaczone zadania nie są sprzeczne z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody.

2.7. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

Konieczność uwzględniania łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do jego zmian w ocenie oddziaływania na środowisko spowodowana jest obserwowanymi i nasilonymi w ostatnich latach zmianami klimatu, polegającymi m.in. na wzroście temperatury oraz zwiększeniu częstotliwości i skali ekstremalnych zjawisk pogodowych - gwałtowne deszcze, upały.

W perspektywie kolejnych lat widoczne będą niekorzystne zmiany środowiskowe. Zmiany klimatyczne powodują zmiany warunków hydrologicznych, pomimo tego iż, roczne sumy opadów nie uległy dużym zmianom to jednak ich charakter się zmienił - jest bardziej nieprzewidywalny, nierównomierny, co powoduje dłuższe okresy bezopadowe, gwałtowne i nawałne deszcze. Powodują również spadki poziomu wód gruntowych, co negatywnie wpływa na różnorodność biologiczną i formy ochrony przyrody. Zmiany widoczne będą również w porze zimowej - skraca się okres zalegania pokrywy śnieżnej, co również wpływa na spadek zasobów wodnych. Jednocześnie efektem zmian klimatu jest częstsze występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych - przede wszystkim ulewne deszcze niosące ryzyko powodzi i podtopień lub osuwisk, silne wiatry i wyładowania atmosferyczne, które mogą znacząco wpłynąć m.in. na budownictwo, infrastrukturę energetyczną czy transportową. Bezpośrednie negatywne skutki zmian klimatu spowodują nasilenie się zjawiska eutrofizacji wód śródlądowych, a co za tym idzie ma to bezpośredni wpływ na stan jezior, cieków wodnych.

Obowiązek dotyczy zarówno projektów dokumentów (planów, programów, strategii wymienionych w ustawie ooś) - w trakcie przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jak i planowanych przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*.

Zagadnienia łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do jego zmian są szczególnie istotne w aspekcie dofinansowania przedsięwzięć ze środków zewnętrznych i stanowią mogą jeden z elementów oceny wniosków, wobec czego każde przedsięwzięcie wymaga w tym zakresie indywidualnej oceny. W analizowanym Programie wskazano cele strategiczne i operacyjne, w ramach których mogą być realizowane różnego rodzaju inwestycje mogące mieć wpływ na klimat. Badając czy zadanie planowane do realizacji nie będzie przyczyniać się do pogłębiania zmian klimatu, należy uwzględnić m. in. następujące elementy:

- bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez przedsięwzięcie (np. dwutlenek węgla);

- tlenek diazotu, metan lub inne gazy cieplarniane objęte Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, w tym np. technologie, sposób ogrzewania, sposób nawożenia - ograniczenie wykorzystania azotu w nawozach, zarządzanie metanem;
- bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez działania towarzyszące przedsięwzięciu (wytwarzanie odpadów, gospodarka odpadami - energia ze spalania odpadów lub wytwarzanie biogazu ze ścieków i osadów, wylesianie - utrata siedlisk powodujących sekwestrację węgla);
- bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez transport towarzyszący przedsięwzięciu (lokalizacja, transport materiałów na etapie budowy, transport na etapie eksploatacji np. transport towarów, odpadów, podróże osób - ich liczba i długość, dostęp do transportu publicznego, transport rowerowy, wspólna jazda samochodami, pojazdy elektryczne);
- działania skutkujące pochłanianiem gazów cieplarnianych (np. zalesianie, zmiana sposobu użytkowania terenu, ochrona terenów zielonych, podmokłych - pozyskiwanie metanu do produkcji biogazu);
- działania skutkujące zmniejszaniem emisji gazów cieplarnianych (np. nowe technologie, korzystanie z OZE, wykorzystanie materiałów budowlanych pochodzących z recyklingu/odzysku);
- pośrednie emisje gazów cieplarnianych związane z zapotrzebowaniem na energię towarzyszące przedsięwzięciu (np. związane ze stosowaną technologią, na potrzeby ogrzewania czy chłodzenia budynków, oświetlenie);
- zastosowanie naturalnej izolacji, okien skierowanych na południe, pasywnej wentylacji, czy żarówek energooszczędnych, innych elementów energochłonnych.

Badając czy przedsięwzięcie jest przystosowane do postępujących zmian klimatu należy uwzględnić m. in. elementy związane z klęskami żywiołowymi, takimi jak:

- powodzie - poprzez np. dobranie odpowiedniej lokalizacji, poza terenami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi, w pobliżu cieków, odpowiednią konstrukcję obiektu budowlanego, awaryjne zasilanie w energię, wodę, sieć teleinformatyczną, a także organizację służb kryzysowych, zapewnienie dróg ewakuacyjnych;
- pożary - poprzez np. odpowiednią konstrukcję obiektu budowlanego, zagospodarowanie terenu, systemy awaryjne, ognioodporne materiały budowlane, służby kryzysowe, drogi ewakuacyjne, dostęp do hydrantów, środków ochrony przeciwpożarowej;
- fale upałów - poprzez np. odpowiednią konstrukcję obiektu budowlanego, zagospodarowanie terenu - zacienienie, dachy pokryte roślinnością, klimatyzację (co wiąże się ze zwiększeniem zapotrzebowania na energię i wodę), ochronę zbiorów, ochronę przeciwpożarową, zapewnienie wody dla zwierząt, ingerencję w obieg powietrza, pochłanianie lub generowanie wysokich temperatur - wyspy ciepła, emisje lotnych związków organicznych i tlenków azotu, stosowane materiały budowlane odporne na wysokie temperatury, materiały pochłaniające lub odbijające światło słoneczne, ich rodzaj, kolor, budowę zbiorników retencyjnych, form małej retencji wodnej;

- susze - poprzez np. systemy oszczędzania wody - technologiczne i bytowe, gromadzenie wód deszczowych i roztopowych, przygotowanie na mniejszą dostępność i gorszą jakość wody oraz zwiększone zapotrzebowanie na wodę, ochronę zbiorników, ochronę przeciwpożarową, odpowiednią lokalizację z uwzględnieniem obszarów o dużym zagrożeniu pożarowym, zapewnienie wody dla zwierząt, ochronę krajobrazu (ochrona zieleni), zachowanie ciągłości siedlisk, retencję wodną, zapewnienie przedsięwzięciu zapotrzebowania na wodę, wpływ na warstwy wodonośne, instalacje oczyszczania ścieków umożliwiające odzysk wody, obieg zamknięty wód technologicznych;
- nawalne deszcze i burze - poprzez np. konstrukcję obiektu budowlanego, odprowadzanie wody, wpływ na retencję powierzchniową, stopień izolacji terenu, zagospodarowanie terenu - zalesianie, tereny zielone, awaryjne zasilanie - energia, woda, sieć teleinformatyczna, ochronę przed podtopieniami - lokalizację, piorunochrony, minimalizatory ryzyka wycieku zanieczyszczeń, wbudowanie zasuw burzowych do systemów odwadniających w celu ochrony wnętrza przed zalaniem na skutek cofnięcia się ścieków, właściwe odwodnienie terenu przedsięwzięcia, kanalizacja deszczowa, służby kryzysowe, drogi ewakuacyjne.

Przy analizowaniu wpływu przedmiotowego Programu posłużono się zapisami „Poradnika przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe” opracowanego przez Ministerstwo Środowiska w październiku 2015 r., oraz poradnika „Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu w ocenie oddziaływania na środowisko” opracowanego przez GDOŚ. Analizując, czy omawiane w niniejszym Programie obszary interwencji, cele i zadania będą przyczyniały się do pogłębienia zmian klimatu trzeba uwzględnić w ocenie kilka elementów tj. bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowanych przez inwestycje (technologia, sposób ogrzewania itp.), działalność towarzyszącą inwestycjom (wytworzenie odpadów, energia ze spalania, wylesienia itd.) oraz transport towarzyszący (na etapie zarówno budowy jak i eksploatacji inwestycji). Należało rozważyć również, jakie są prognozowane zmiany klimatu i w jaki sposób wpłyną one na środowisko oraz na jakie ekosystemy wpłynie realizacja zapisów Programu. W związku z tym, że działalność człowieka jest jednym z czynników mających wpływ na warunki klimatyczne oraz mając na uwadze postępujące ocieplenie klimatu (skutkiem czego jest występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych) należy dążyć do tego, aby łagodzić skutki zmian klimatu.

Analizując wpływ ww. elementów na klimat ustalono, że realizacja obszarów interwencji, celów i zadań określonych w Programie, w warunkach nie odbiegających od normy, nie będzie źródłem ponadnormatywnej emisji do atmosfery gazów cieplarnianych, czy też związków sprzyjających powstawaniu kwaśnych deszczy. Realizacja zadań zawartych w Programie może wiązać się z koniecznością wykonania wielkopowierzchniowej wycinki terenów leśnych, jednak wynikać to będzie ze stosownych dokumentów, bądź decyzji określających zadania z zakresu gospodarki leśnej. Rekompensatą za ich usunięcie będą odnowienia lasów, tam gdzie zostanie to zaplanowane. Należy prognozować, że w wyniku realizacji zadań będą powstawały związki (gazy cieplarniane) mające wpływ na klimat. Nie powinno to jednak mieć wpływu ponadnormatywnego i wielkoskalowego. Nie przewiduje się, aby realizacja celów zawartych w Programie w znaczący sposób wpłynęła na jakość powietrza, a tym samym klimat, oraz utratę siedlisk. W związku z tym, że w niniejszym

Programie nie określono szczegółowych parametrów planowanych do realizacji zadań, które mogą być realizowane w ramach określonych celów i zadań, przed realizacją każdej inwestycji należy rozważyć wpływ na klimat oraz odporność na mogące wystąpić w przyrodzie niekorzystne zjawiska pogodowe tj. silne wiatry, obfite opady śniegu, nawalne deszcze, powódź, upały i susza czy fale mrozu. Zabezpieczenia chroniące środowisko opisane w pkt. 3 niniejszej prognozy powinny być wystarczające, by cele zawarte w Programie pomimo wpływu na klimat mogły zostać zrealizowane. Należy również zaznaczyć, że większość z celów zawartych w opracowywanym dokumencie, w konsekwencji prowadzić ma do poprawy stanu środowiska naturalnego.

3. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ KORZYSTNYCH DLA ŚRODOWISKA

3.1. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Kompensacja przyrodnicza zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska to zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych.

Wśród rozwiązań zapobiegających i ograniczających potencjalne negatywne oddziaływania na środowiska można wyróżnić:

POWIERZCHNIA ZIEMI, KRAJOBRAZ

- uwzględnieniem zapisów audytów krajobrazowych, zakazów określonych dla obszarów chronionego krajobrazu,
- uwzględnienie ochrony krajobrazu i wartości przyrodniczych podczas realizacji inwestycji,
- zachowanie powierzchni biologicznie czynnej, przeznaczenie powierzchni nie objętych utwardzeniem w granicach terenu objętego pracami budowlanymi na tereny zielone poprzez ich humusowanie i obsianie trawą lub darniowanie;
- racjonalne gospodarowanie materiałami (minimalizacja powstawania odpadów);
- przywracanie gruntom wartości przyrodniczych poprzez rekultywację zamkniętych składowisk odpadów oraz terenów zdegradowanych czy zdewastowanych przeznaczonych na cele rolne i leśne;
- likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów co poprawi walory estetyczne i krajobrazowe terenów, na których one występują.

WODA

- stosowanie podczas prac budowlanych sprzętu i materiałów, które powodują jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska;
- zabezpieczenie środowiska gruntowo - wodnego podczas prac budowlanych, zaopatrzenie placu budowy w stosowną ilość sorbentów i materiałów absorbujących ewentualne rozlewy substancji mogących zanieczyścić środowisko gruntowo-wodne;

- wykonanie prac ziemnych przy budowie linii kablowych prowadzone będą w sposób zabezpieczający ewentualne wykopy przed napływem wód opadowych;
- budowa zbiorników retencyjnych,
- wyposażanie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę kanalizacyjną: deszczową i sanitarną.

HAŁAS

- prace budowlane prowadzić wyłącznie w porze dziennej, ograniczając ich wykonywanie w godzinach wieczornych (między 18:00 a 22:00);
- projektowanie zabezpieczeń chroniących przed hałasem, zadrzewienia;
- ograniczenie czasu pracy silników maszyn budowlanych i samochodów na biegu jałowym;
- stosowanie odpowiedniego systemu pracy i wyłączanie silniki urządzeń nie pracujących w danej chwili;
- minimalizowanie czasu pracy silników na najwyższych obrotach;
- nieprzeciążanie maszyn oraz pojazdów;
- prowadzenie załadunku i rozładunku surowca na zgaszonym silniku pojazdów transportu;
- stosowanie nowoczesnego wyciszonego sprzętu budowlanego i transportowego.

POWIETRZE

- sprawne prowadzenie prac budowlanych;
- organizację wszelkich prac budowlanych w sposób zapewniający ich sprawną i możliwie najszybszą realizację;
- stosowanie sprzętu i materiałów podczas prac budowlanych, które powodują jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska;
- prowadzenie prac związanych z wymianą wyrobów zawierających azbest zgodnie z obowiązującymi przepisami.

ZASOBY NATURALNE, BIORÓŻNORODNOŚĆ, ZWIERZĘTA, FORMY OCHRONY PRZYRODY

- wprowadzanie zieleni przydrożnej;
- uwzględnianie zakazów obowiązujących na terenach objętych formami ochrony przyrody, uwzględnianie zapisów planów ochrony/planów zadań ochronnych;
- prace związane z ewentualną wycinką drzew i krzewów będą przeprowadzone poza okresem lęgowym ptaków, co zapobiegnie ewentualnym stratom w lęgach ornitofauny;
- wykonywanie inwentaryzacji pod kątem występowania gatunków chronionych przed modernizacją budynków;
- tworzenie siedlisk zastępczych (np. budki, skrzynki lęgowe), w przypadku konieczności ich likwidacji;
- udostępnianie turystom informacji o walorach przyrodniczych powiatu, obszarach cennych przyrodniczo oraz właściwych zachowaniach na tych obszarach;
- edukacja społeczeństwa;
- pozostawienie w korycie cieku tzw. elementów siedliskowych (głazów, kamieni, pni drzew), niezbędnych do życia gatunków zależnych od środowiska wodnego;
- stosownie zabezpieczeń drzew (pni, korzeni), wykopów i rowów podczas prac w obrębie ich koron/pni.

LUDZIE

- lokalizowanie inwestycji uciążliwych dla środowiska poza terenami istniejącej zabudowy;
- sprawne prowadzenie prac budowlanych;
- stosowanie sprzętu i materiałów podczas prac budowlanych, które powodują jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska;
- edukacja społeczeństwa.

W przypadku realizacji inwestycji rozwiązania zapobiegawcze podejmowane na tym etapie są podobne dla większości analizowanych komponentów środowiska, wobec czego poniżej wskazano rozwiązania mające zapobiegać negatywnym oddziaływaniom na etapie inwestycyjnym (realizacji inwestycji):

- lokalizowanie dróg technologicznych, zaplecza budowy na terenie już przekształconym, w przypadku braku takiej możliwości w sposób zapewniający minimalne przekształcenie powierzchni;
- zaplecze budowy, plac postojowy dla maszyn i urządzeń budowlanych, zaplecze sanitarne dla pracowników i miejsce magazynowania odpadów organizować na terenie placu budowy,
- ograniczenie do minimum wycinki drzew/krzewów, zabezpieczanie przed uszkodzeniem drzew/krzewów nieprzeznaczonych do usunięcia;
- wyznaczenie miejsc do czasowego gromadzenia wytworzonych odpadów;
- gromadzone w sposób selektywny wytworzonych odpadów, prawidłowe postępowanie z wytworzonymi odpadami;
- zabezpieczenie wykopów przed dostawianiem się zwierząt;
- przywiązywanie szczególnej uwagi do zabezpieczania środowiska przed skażeniem produktami ropopochodnymi z pojazdów, maszyn i urządzeń budowlanych, zaopatrzenie terenu budowy w środki ochrony środowiska gruntowo - wodnego (sorbenty, maty);
- monitorowanie terenu inwestycji przez przyrodników, skorelowanie harmonogramu prac z „cyklem” przyrodniczym;
- prowadzenie robót budowlanych (uciążliwych hałasowo) w ciągu dnia;
- dążenie do tego, by zdjęta wierzchnia warstwa ziemi (humus) wykorzystywana była w miejscu budowy;
- redukcja do minimum czasu pracy silników spalinowych urządzeń, maszyn i samochodów - praca na biegu jałowym, ograniczenie prędkości jazdy w obrębie placu budowy i w okolicy;
- gromadzenie ścieków bytowych w zbiornikach bezodpływowych kabin sanitarnych i odbierane przez specjalistyczną firmę.

Ponadto cele wyznaczone do realizacji w ramach Programu wpisują się w cele strategiczne zarówno krajowe, jak i regionalne.

3.2. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Projekt Programu wskazuje cele i kierunki interwencji, cele i zadania mające się przyczynić do rozwoju powiatu choszczeńskiego z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju. W niniejszym Programie rozpatrywano jedynie wariant „1” czyli realizacja zapisów Programu, oraz wariant „0” - braku realizacji Programu.

Cele strategiczne i operacyjne założone w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025-2030” są właściwe, zgodne z celami strategicznymi zawartymi w dokumentach wyższego szczebla i brak jest innej alternatywy. Jeżeli założone cele będą zrealizowane, to gwarantują osiągnięcie zrównoważonego rozwoju powiatu choszczeńskiego, poprawę poziomu życia mieszkańców, oraz stanu komponentów środowiska.

4. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIETECHNICZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025-2030” została sporządzona w oparciu o zapisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 51 ww. ustawy prognoza oddziaływania na środowisko powinna:

1. zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2,

2. określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi,

krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3. przedstawiać:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru, oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ww. ustawy informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa wyżej, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Starosta Choszczeński przed przystąpieniem do opracowywania projektu Programu zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla ww. dokumentu.

Odpowiadając na ww. wystąpienie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem oznaczonym sygnaturą: WPS.411.19.2025.KM z dnia 17.07.2025 r., wniósł o sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko ze szczególnym uwzględnieniem poniższych zagadnień:

- prognoza powinna w pełnym zakresie odpowiadać wymaganiom wynikającym z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przy zachowaniu warunków, o których mowa w art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy, zalecane jest przy tym, o ile to możliwe, zachowanie układu zagadnień przedstawionego w art. 51 ust. 2 tej ustawy;
- należy zwrócić szczególną uwagę na diagnozę stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem (art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy OOS), określenie przewidywanych, znaczących oddziaływań, spowodowanych realizacją ustaleń projektu programu (art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy OOS) oraz przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub ewentualną kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań, a także rozwiązań alternatywnych (art. 51 ust. 2 pkt 3 lit. a i b ustawy OOS);

- należy przedstawić opis środowiska przyrodniczego terenu objętego projektem programu ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną na podstawie:
 - g) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 poz.1713),
 - h) Rozporządzenia Ministra Środowiska z 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r. poz. 2183);
 - i) Rozporządzenia Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409);
 - j) Rozporządzenia Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408);
 - k) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
 - l) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. Nr 25 poz. 133 ze zm.)
- powyższe zagadnienia należy przedstawić na załączniku graficznym (Załącznik nr 1) do prognozy oddziaływania na środowisko.
- w prognozie należy przeprowadzić ocenę projektu programu w kontekście zapisów art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody;
- należy przedstawić na załączniku graficznym do prognozy lokalizację terenu objętego projektem programu w odniesieniu do istniejących form ochrony przyrody;
- wynik powyższej analizy należy wykorzystać do wyznaczenia i opisu obszarów problemowych, analizy oddziaływań skumulowanych, zaplanowania środków minimalizujących oraz ograniczających negatywne oddziaływanie, a w przypadku, gdy nie będą one wystarczające działań kompensujących;
- przedmiotem przeprowadzonej analizy i oceny oddziaływań na środowisko powinny być zarówno zadania inwestycyjne, jak też zamierzenia, które będą bezpośrednio sprzyjać poprawie, bądź zabezpieczeniu stanu środowiska;
 - należy wykazać także spójność ustaleń Programu z rozwiązaniami przyjętymi w innych opracowaniach strategicznych.

Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie pismem znak: NZNS.9022.7.4.2025 z dnia 02.04.2025 r. wniósł, iż prognoza powinna przede wszystkim odpowiadać wymaganiom art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz obejmować ocenę jakościową i ilościową wpływu realizacji i eksploatacji realizowanych i planowanych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska, oraz dać rzetelną ocenę oddziaływania na stan zdrowia ludzi, w szczególności w aspekcie: narażenia na hałas, wibracje i zanieczyszczenia powietrza narażenia na promieniowanie elektromagnetyczne, zagrożeń dla ujęć i źródeł wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, z uwzględnieniem obszarów stref ochronnych tych ujęć, zagrożeń dla wód podziemnych, w szczególności GZWP (należy uwzględnić nakazy, zakazy i ograniczenia związane z ochroną zasobów

wody), zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie, zwłaszcza na terenach zabudów mieszkaniowej/siedlisk ludzkich, zabudowy związanej ze stałym i czasowym pobytem dzieci i młodzieży (jednostki oświatowe) oraz na terenach rekreacyjno -wypoczynkowych, zapewnienia odpowiednich standardów jakości powietrza atmosferycznego. Prognoza powinna odnosić się do pełnej wersji projektowanego dokumentu i obejmować wszystkie planowane działania, również te dodatkowe i rezerwowe. Ponadto, w przypadku zidentyfikowania ryzyka wystąpienia negatywnych oddziaływań na zdrowie i życie ludzi, związanych z realizacją działań przewidzianych w projekcie, należy w prognozie w sposób szczególny odnieść się do możliwych metod ich skutecznej eliminacji bądź maksymalnego ograniczenia. Analizowany program jest dokumentem strategicznym opisującym stan środowiska, diagnozującym występujące w powiecie choszczeńskim problemy środowiskowe oraz wskazującym cele i kierunki jakie należy realizować w celu eliminacji zdiagnozowanych problemów.

Na podstawie ww. wytycznych oraz bazując na poprzednim Programie dokonano aktualnej oceny stanu środowiska na terenie powiatu choszczeńskiego oraz wyznaczono cele, kierunki interwencji i zadania, z uwzględnieniem dziesięciu obszarów interwencji:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza.
2. Zagrożenia hałasem.
3. Pola elektromagnetyczne.
4. Gospodarowanie wodami.
5. Gospodarka wodno-ściekowa.
6. Zasoby geologiczne.
7. Gleby.
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.
9. Zasoby przyrodnicze.
10. Zagrożenia poważnymi awariami.

W Prognozie dokonano oceny skutków realizacji Programu na poszczególne ww. komponenty środowiska, przedstawiono potencjalne zagrożenia dla środowiska wynikające z realizacji działań zaplanowanych w Programie.

Zadania oraz ocenę ich wpływu na poszczególne komponenty środowiska określone do realizacji w ramach ww. celów szczegółowo przedstawiono w niniejszym opracowaniu (tabela 27). Zapisy Programu są spójne z wieloma programami i planami o znaczeniu międzynarodowym, krajowym, wojewódzkim, regionalnym oraz lokalnym. Z punktu widzenia ochrony środowiska zapisy w tych dokumentach dotyczą przede wszystkim:

- poprawy jakości powietrza;
- rozwoju sieci wodociągowych i kanalizacyjnej;
- redukcja emisji komunikacyjnej poprzez tworzenie warunków dla rozwoju ruchu rowerowego, w wyniku przebudowy dróg;
- wspieranie budowy infrastruktury służącej do wykorzystania energii odnawialnej,
- edukacji ekologicznej;
- ochrony bioróżnorodności oraz krajobrazowej;
- racjonalnego gospodarowania zasobami geologicznymi;
- prawidłowego postępowania z odpadami;
- przeciwdziałania skutkom suszy, powodzi, poważnym awariom.

Założone cele gwarantują osiągnięcie zrównoważonego rozwoju powiatu, poprawy poziomu życia mieszkańców oraz stanu komponentów środowiska. Analizowany Program obejmuje swoim zasięgiem teren całego powiatu choszczeńskiego. Realizacja inwestycji związanych z pracami budowlanymi spowoduje oddziaływanie na etapie budowy, jak i na etapie eksploatacji. Na etapie budowy wystąpią oddziaływania krótkotrwale o znaczeniu lokalnym, spowodowane głównie działaniami ciężkiego sprzętu budowlanego oraz wykonywanymi pracami budowlanymi. Natomiast na etapie eksploatacji oddziaływania będą długotrwale i docelowo w większości inwestycji spowodują poprawę stanu środowiska naturalnego na terenach objętych realizacją.

Realizacja zapisów Programu umożliwi poprawę stanu środowiska na terenie powiatu. Zmiany te będą zauważalne głównie w poprawie jakości takich elementów jak:

- powietrze atmosferyczne - poprawie bądź utrzymaniu na istniejącym poziomie stanu powietrza atmosferycznego;
- krajobraz - podniesienie atrakcyjności wizualnej powiatu poprzez prace remontowe np. obiektów użyteczności publicznej, dróg, wprowadzanie roślinności;
- podniesienie poziomu życia mieszkańców - poprzez rozwój infrastruktury zaopatrzenia w wodę, prąd, gaz i odprowadzania ścieków;
- stan środowiska przyrodniczego - poprzez realizację celów ważnych dla ich ochrony, przestrzeganie zakazów ustanowionych na tych obszarach;
- gospodarki wodościekowej - poprzez dalsze prace związane z siecią wodociągową, kanalizacyjną, przebudowy istniejących oczyszczalni ścieków
- gospodarki odpadami – dalsza edukacja społeczeństwa w zakresie właściwego postępowania z odpadami komunalnymi, rekultywacja składowisk, likwidacja dzikich wysypisk odpadów.

Realizacja celów wyznaczanych w ramach Programu nie spowoduje naruszenie przepisu art. 33 ustawy o ochronie przyrody w kontekście pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, nie wpłynie negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, oraz nie pogorszy integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami.

Nie przewiduje się również wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko, zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi.

5. OŚWIADCZENIE AUTORA, A W PRZYPADKU GDY WYKONAWCĄ PROGNOZY JEST ZESPÓŁ AUTORÓW - KIERUJĄCEGO TYM ZESPOŁEM, O SPEŁNIENIU WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 74A UST. 2, STANOWIĄCE ZAŁĄCZNIK DO PROGNOZ

Oświadczenie stanowi załącznik nr 2 do niniejszej Prognozy.

SPIS TABEL:

TABELA 1. Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2023 r. (ochrona zdrowia ludzi).

TABELA 2. Wynikowe klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2023 r. (ochrona roślin).

TABELA 3. Zestawienie wyników pomiarów dobowych monitoringu hałasu drogowego w roku 2022 na terenie powiatu choszczeńskiego

TABELA 4. Zestawienie wyników pomiarów długookresowych monitoringu hałasu drogowego w 2022 r. na terenie powiatu choszczeńskiego

TABELA 5. Wyniki pomiarów monitoringu PEM na terenie powiatu choszczeńskiego w latach 2022-2023

TABELA 6. JCWP jeziornych zlokalizowanych w powiecie choszczeńskim

TABELA 7. Wyniki klasyfikacji i oceny JCWP jeziornych powiatu choszczeńskiego na podstawie badań monitoringowych prowadzonych w latach 2022 -2023

TABELA.8. JCW rzecznych przepływających przez powiat choszczeński

TABELA 9. Wyniki klasyfikacji i oceny JCWP rzecznych powiatu choszczeńskiego na podstawie badań monitoringowych prowadzonych w 2020 r.

TABELA 10. Charakterystyka GZWP występujących w powiecie choszczeńskim

TABELA 11. JCW podziemnych zlokalizowanych w powiecie choszczeńskim

TABELA 12. Wyniki klasyfikacji i oceny JCW podziemnych powiatu choszczeńskiego na podstawie badań monitoringowych prowadzonych w 2022 r.

TABELA 13. Bilans zasobów kopalin występujących na terenie powiatu choszczeńskiego.

TABELA 14. Długość czynnej sieci wodociągowej w powiecie choszczeńskim w latach 2020 – 2024.

TABELA 15. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w powiecie choszczeńskim w latach 2020 – 2024.

TABELA 16. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w powiecie choszczeńskim w latach 2020 – 2024.

TABELA 17. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w powiecie choszczeńskim w latach 2020 – 2024.

TABELA 18. Ilość ścieków komunalnych oczyszczonych - ogółem na terenie powiatu choszczeńskiego na przełomie lat 2020 – 2024.

TABELA 19. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności w powiecie choszczeńskim w latach 2020-2024

TABELA 20. Ilość oczyszczalni przydomowych oraz zbiorników bezodpływowych na terenie powiatu choszczeńskiego w latach 2020 – 2023

TABELA 21. Ilość odebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w latach 2021-2024 (w Mg)

TABELA 22. Ilość odpadów wytworzonych i dotychczas składowanych z wyłączeniem odpadów komunalnych na terenie powiatu choszczeńskiego w 2022 r.

TABELA 23. Powierzchnia terenów zieleni urządzonej w powiecie choszczeńskim (stan na dzień 31.12.2023 r.).

TABELA 24. Formy ochrony przyrody w powiecie choszczeńskim (stan na dzień 31.12.2023 r.).

TABELA 25. Zestawienie powierzchni lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, będące w nadzorze Starosty Choszczeńskiego

TABELA 26. Cele ochrony środowiska oraz sposoby ich uwzględnienia w projekcie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2025-2030

TABELA 27. Wpływ zadań inwestycyjnych na poszczególne elementy.

SPIS RYCIN:

RYC. 1. Otwory hydrogeologiczne w powiecie choszczeńskim.

RYC.2. Lokalizacja występujących na terenie powiatu choszczeńskiego formy ochrony przyrody

RYC. 3. Lokalizacja lasów na tle powiatu choszczeńskiego

SPIS WYKRESÓW:

WYKRES 1. Pomniki przyrody w powiecie choszczeńskim

